

AKADEMICKÁ ANGLIČTINA

VÝBĚR SLOVNÍ ZÁSoby
PRO STUDIUM A PRÁCI
NA VYSOKÉ ŠKOLE II
(DÁLE ROZŠÍŘENÝ A DOPLNĚNÝ)

1515

IRENA DVOŘÁKOVÁ

**FAKULTA
JADERNÁ
A FYZIKÁLNĚ
INŽENÝRSKÁ
ČVUT V PRAZE**

**KATEDRA
HUMANITNÍCH
VĚD A JAZYKŮ**

PRAHA 2022

Akademická angličtina

Výběr slovní zásoby pro studium a práci na vysoké škole (dále rozšířený, doplněný a opatřený poznámkami)

Academic English

Higher education word-list (further extended, revised, and annotated)

Sestavila:

Irena Dvořáková, katedra humanitních věd a jazyků FJFI ČVUT (Department of Social Sciences and Languages, FNSPE CTU)

Poznámka:

Ve slovníčku jsou uvedeny pouze ty významy slov, které se vztahují k dané tématice.

Zkratky použité ve slovníčku:

AE = americká angličtina

BE = britská angličtina

CAS = Czech Academy of Sciences = Akademie věd České republiky

CTU = Czech Technical University = České vysoké učení technické

ČR = Česká republika

ČVUT = České vysoké učení technické

EL = English language = angličtina

EU = Evropská unie

FJFI = Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská

FNSPE = Faculty of Nuclear Sciences and Physical Engineering = Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská

US = USA = Spojené státy americké

VB = Velká Británie

MŠMT = Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

j. č. = jednotné číslo

mn. č. = množné číslo

muž. rod = mužský rod

žen. rod = ženský rod

Seznam hesel:

A

absence, 13
absolutorium, 13
absolvent/absolventka (vysoké školy), 13
absolvování (vysoké školy nebo střední školy), 14
absolvovat (tj. ukončit studium, obor), 14
abstrakt (krátké shrnutí), 14
abstrakt (rozšířený), 14
administrativa, administrativní zaměstnanci, 15
adresa, 15
adresovat, 15
agentura, 15
akademická hodnost, 15
akademická obec (tj. akademici + studenti), 17
akademický (tj. ryze teoretický), 17
akademický (tj. související s výukou, vzděláním a výzkumem hlavně na univerzitě; vysokoškolský), 17
Akademický senát, 19
akademie, 19
akademik (tj. akademický pracovník na vysoké škole, ve vědeckém ústavu), 19
akreditace, 19
angličtina, 20
anotace (tj. souhrnná informace o článku, knize), 20
areál (tj. prostory školy), 21
archiv, 21
archivace, 21
asociace, 21
atestace, 21
audit (tj. kontrola hospodaření), 21

B

bádání, výzkum, 21
Bakalaureát, 22
běžný (tj. stávající, nynější, současný), 22
bílá kniha, 22
body, 22
budova fakulty (tj. prostory školy), 23
bydliště, 23

C

cena (tj. odměna), 23
centrum, 23

cvičení (tj. hodina, konzultace, seminář – tj. forma výuky v malé skupině), 23

Č

časopis (tj. pouze vědecký), 24
činnost, 25
číslo (tj. vyjádření pořadí), 25
článek (tj. část předpisu), 26
článek (tj. část zákona), 26
článek (tj. příspěvek do odborného časopisu), 26
člen (tj. příslušník celku), 28
členství, 29

D

dále jen (tj. odkaz v textu), 29
daň, 29
dar (tj. věnovaný instituci), 30
data, údaje, 30
děkan, 30
děkanát, 30
délka (tj. trvání, doba), 31
Den na jaderce, 31
Den otevřených dveří, 31
deska (tj. úřední), 31
diplom (tj. doklad o ukončení kurzu/studia), 31
disciplinární, 32
disertace, 33
doba, 33
doba (pracovní), 33
docent, 34
docentura, 34
dočasně, 34
dodatek (k ...), 34
dohoda (tj. smlouva), 35
docházet na, chodit na (tj. být přítomen, účastnit se), 35
docházka (tj. přítomnost na hodině, na pracovišti), 36
doklad, 36
doklad o vykonaných zkouškách a známkách, tj. výpis známek, 37
doktor, 37
doktorand, 37
doktorát, 38
dokumentace, 38
dopis, 38
doporučení, hodnocení (tj. reference), 39
dostavit se, 40

dotace (tj. poskytovaná MŠMT), 40
dotazník, anketa, 40
dovednost, 41
dovolená, 41
dozor (tj. při písemné práci), 41

E

eventuálně (tj. případně, možná), 42
evidence, 42
excelence, 42
exkurze, 42
experimentátor, 42

F

fakulta, 43
fond, 43
formulář, 44
funkce (tj. zastávané místo, pozice), 44

G

garant, 45
gender (tj. pohlaví), 45
grant (tj. finanční prostředky účelově přidělené na výzkum), 46
Grantová agentura České republiky, 46
gremium, 46

H

habilitace, 46
heslo, 47
hlas, 47
hlasovací, 47
hlasování, (tj. volba jako proces), 47
hlasovat, 48
hodina, 48
hodnocení (reference), 48
hodnocení (tj. např. vyjádření k průběhu studia apod.), 48
hodnocení (tj. odborné posouzení), 50
hodnost (tj. akademická vědecká, akademický titul doktorský), 50
hodnost (tj. akademická, akademický titul), 50
hodnotitel (tj. člověk poskytující reference/informace o uchazeči o místo), 51
honorář (tj. odměna autorovi), 52
hospodaření (tj. nakládání s finančními prostředky), 52

Ch

chodit na (tj. být přítomen), 52

I

IČO, 52
imatrikulace, 52
inaugurace (tj. uvedení do úřadu), 52
index, 53
informace, 53
informatika, 53
insignie, 53
institut (tj. ústav), 54
inženýr, 54
inženýrství, 55

J

jazyk, 55
jednání (tj. projednávání), 56
jednání (tj. schůze), 56
jednat (tj. konat), 57
jednota, 57
jednotka, 57
jídelna (tj. menza), 57
jménem, 57
jméno, 57
jmenování (tj. ustanovení na místo), 58
jmenovat (do funkce, na místo), ustanovit, 58

K

kampus, 59
kandidatura, 59
kariéra, pracovní životní dráha, 59
katedra, 59
klasifikace (tj. udělování známek), 60
kodex, 60
kolega, 61
kolegium, 61
kolej (tj. ubytovací zařízení), 61
kolej (tj. vzdělávací instituce), 61
komise, 61
koncepce, 62
konkurz, 62
kontakt (tj. navazování kontaktů), 63
kontrola (tj. ověřování a hodnocení studentovy práce), 63
kontrola (tj. ověřování), 63
kontrolovat (tj. řídit, ovládat), 63
kontrolovat (tj. sledovat), 63

konzultace (tj. konzultační hodiny vyučujícího), 64
konzultace (tj. schůzka s vyučujícím), 64
konzultant, 64
kredit, 64
kurikulum (tj. učivo, obsah vzdělávání), 64
kurz (tj. vyučovaný předmět, celý kurz, celý program), 64
kvalifikace (tj. způsobilost pro ...), 65
kvalita, 66
kvestor, 66

L

laboratoř, 66
list (tj. doklad), 66

M

magnificence, 67
majetek (tj. jmění, aktiva), 67
matrika, 68
matrikář, úředník pro styk se studenty, tajemník, 68
maturita, 68
medaile, 68
mentor (tj. rádce, poradce), 68
mentorování (tj. poradenství zkušených pro méně zkušené), 69
menza, 69
měřítko (pro hodnocení studenta), 69
metoda, 69
ministerstvo, 69
místo (tj. místo získané na základě jmenování), 69
mlčenlivost, 71
mobilita (tj. akademický výměnný pobyt), 71
mzda (tj. obecně odměna za vykonanou práci), 72

N

nabídka (tj. budoucí zakázky), 72
nadřízený, 72
náhrada (tj. za zaplacenou finanční částku), 72
náhradník (tj. zastupující osoba), 73
nakladatelství, 73
náklady (tj. výdaje), 73
námitka, 73
napomenutí, 73
náročný (tj. obtížný, nesnadný), 74
náročný (tj. mající velké nároky na čas), 74

národní, 74
nárok (tj. požadavek opřený o právo), 74
návrh (tj. na jmenování do funkce), 75
návrh (tj. záměr), 75
navrhnout (tj. podat návrh na jmenování), 76
názor, 76
nedbalost, 76
nejistota, 76
neplatnost, 77
nepřesnost, 77
nepřítomnost (tj. na hodině výuky, absence), 77
nositel (grantu), 77
nostrifikace (tj. potvrzení/uznání platnosti dokladu), 77
nostrifikovat, 77

O

občan (tj. státní příslušník), 78
občanství (tj. státní příslušnost), 78
období (funkční), 78
období (tj. časový úsek), 78
obdržet, 79
obec (akademická a jiná), 79
obhajoba, 79
objekt, areál školy, 79
oblast (činnosti, studia), 80
obor (činnosti, studia), 80
obrázek (v odborné publikaci), 80
obřad, 80
obsah (tj. myšlenky, obsahová náplň; obsah chemického prvku), 80
obsah (tj. soubor jednotlivých částí obsažených v knize nebo témat), 81
odborník na, odborník v, 81
odbornost, 81
oddělení (tj. děkanátu), 81
odklad, 81
odměna (tj. ocenění, cena), 82
odměna (tj. zvláštní, mimořádná), 82
odpovědnost, 82
odpovídat za, 82
odstavec (tj. v textu), 82
odstavec (tj. zákona), 83
odvolání (tj. proti něčemu), 83
odvolat (tj. z funkce), 83
odvolat se (k) (tj. obrátit se na někoho s námitkou proti nějakému rozhodnutí), 83
ochrana, 84
okruh, 84
omluva, 84

omluvenka, 84
opatření, 85
opis, 85
oponent (tj. recenzent posuzující odbornou nebo vědeckou práci), 85
oponentura, 85
oprávnění (tj. k něčemu), 86
orgán (tj. instituce), 86
organizace (tj. instituce), 86
originál (tj. dokladu), 87
oslovit (tj. obrátit se na, zaměřit se na), 87
osnova, 87
osoba (tj. právnická), 87
osobnost (tj. důležitá osoba), 87
osvědčení, 88
osvědčený (tj. ověřený), 88
ověření, ověřování, (tj. dokladu), 88
ověřit (tj. platnost nebo pravost dokladu), 88
ověřit (tj. znalosti), 88
ovlivňování (tj. záměrná příprava na něco), 88
oznámení (tj. informace o...), 89

P

papír (tj. sloužící k psaní), 89
papíry (tj. cenné), 89
paragraf (tj. nějakého zákona), 89
pečetidlo, pečeť, 90
pedel, 90
personál, 90
písemka, 90
písmeno (tj. členění zákona v ČR), 90
plán (budoucí činnosti), 91
plat (tj. mzda, příjem), 92
platnost (tj. právní účinnost), 92
plná moc (tj. oprávnění k činnosti), 72
pobyt, 92
počet (tj. konečný počet studentů (přijatých) oproti výchozímu (žadajících)), 93
podepsat, 93
podmínky (tj. druh předpisu), požadavky, 93
podpis, 93
podpora (tj. finanční, přidělená), 94
pohovor, 94
pojištění, 94
pojišťovna (tj. zdravotní), 94
pokuta, 94
pokyn (tj. druh předpisu), 95
poměr (tj. pracovní), 95
pomoc, 95
pomvěd (tj. pomocná vědecká síla), 95

poplatek, 95
porušení (tj. nesplnění), 96
posluchač (tj. vysokoškolský student), 96
posluchárna, 96
posoudit, 96
posouzení, 97
postavení (tj. status), 97
poster (tj. grafická prezentace), 97
postup (tj. tempo výuky), 97
posudek (tj. odborné hodnocení studentů), 98
posudek (tj. odborné posouzení, oponentský názor kolegy z oboru, recenze), 98
posudek (tj. vyjádření recenzenta), 98
posudek (tj. výrok auditora), 98
potvrzení (tj. osvědčení), 99
povinnost (tj. závaznost něco konat), 99
povolání, 100
pozice, 100
poznámka (tj. stručný zápis faktů), 100
poznatky, 100
pozvání, pozvánka, 100
požadavek (tj. povinnost, nárok, nutost), 101
práce (tj. písemná práce na závěr kurzu nebo studia), 101
práce (v kroužcích, na hodinách, při výuce, v celém studijním programu), 102
práce z domova, 102
pracoviště (tj. jednotka v systému instituce, např. fakulty), 102
pracoviště (tj. místo práce), 102
pracovní síly, pracovníci (obecně), 104
pracovní uplatnění (tj. kariéra, povolání, profese, profesní dráha (úspěšná), zaměstnání), 103
pracovník (vysokoškolský), 104
praktický, 104
praktikant, 105
praktikum (tj. název třídy), 105
praktikum (tj. typ vyučovací hodiny – praktické cvičení, „laborky“), 105
pravidlo (tj. předpis, zásada), 106
právo (tj. oprávnění, pravomoc), 106
pravomoc, 107
pravomocný, 107
praxe (tj. činnost nebo uplatnění v určitém oboru), 108
praxe (tj. stáž po absolvování vysoké školy, studijní pobyt, tj. opakovaná činnost v určitém oboru s cílem dalšího vzdělávání), 108
prázdniny, 109

prerekvizita (tj. předmět/kurz, který je předpokladem pro zápis dalšího/vyššího/navazujícího předmětu/kurzu), 109
 prezentace, 109
 princip, 109
 probíhat (tj. trvat), 109
 problém (tj. řešená nebo zkoumaná otázka), 110
 proděkan, 110
 profese, 110
 profesní dráha (úspěšná), 111
 profesor, 111
 profesura, 111
 program, 112
 program (tj. studijní), 112
 prohlásit, 113
 prohlášení, 114
 prohlídka, 114
 projednat, 115
 projednávat, 115
 projekt, 115
 projev, řeč, 115
 prominout (tj. nevyžadovat něco oprávněného), 116
 promoce, 116
 promotor, 116
 promovat (tj. promoci zakončit studium), 116
 propojování, (tj. navazování kontaktů), 117
 prorektor, 117
 prosít (studenty), 117
 prospěch (tj. studijní výsledky), 117
 prostředí, 117
 prostředky (tj. finanční zdroje), 118
 protokol (tj. výpověď o ...), 118
 protokol (tj. zápis o laboratorním cvičení), 118
 průkaz, karta (tj. doklad), 118
 průměr (vážený studijní), 118
 průmysl, 118
 průprava (tj. příprava, vzdělávání), 119
 předkládání, předložení, 119
 předmět (tj. věc), 120
 předmět, kurz (tj. studijní předmět), 119
 přednášející (tj. vyučující), 120
 přednášet, 121
 přednáška, 121
 přednost (tj. přednostní volba), 122
 předpis, 122
 předseda, 123
 předsedat, 124
 předsednictvo, 124
 představitel, 124
 přerušit, 124
 přestoupit, 124
 přestupek, 125
 přihlásit se (o, na, ke), 125
 přihláška, 125
 příjem, 125
 přijetí, přijímání (tj. ke studiu), 125
 příjmení, jméno, 126
 přijmout (tj. ke studiu), 126
 přijmout (tj. vyjádřit souhlas, připustit), 126
 příkaz (tj. předpis), 127
 příležitost (tj. možnost), 127
 příloha, 127
 případ, 128
 příprava, 128
 příručka, 128
 příslušnost (tj. státní příslušnost), 128
 příslušný (tj. odkazující jednotlivě k něčemu dříve zmíněnému), 128
 příspěvek (tj. peněžitý), 129
 příspěvek (tj. článek), 129
 příspěvek, příspěvní (tj. k něčemu), 129
 přístroj, 129
 přístup, 129
 přístup k ..., 129
 přístupný, 130
 publikace (tj. uveřejněné dílo), 130
 působnost (tj. oblast působení, odpovědnost za), 130

R

rada (tj. odborná skupina), 131
 razítko, 131
 realizace (tj. uskutečnění, provedení záměru apod.), 131
 realizovat (tj. uskutečnit, provést plán, provést záměr), 131
 recenze (tj. hodnocení kvality článku nebo odborné práce někým ze stejného oboru), 132
 recenzent, 134
 referát (tj. příspěvek na konferenci), článek (do odborného časopisu), 134
 rejstřík, registr, 134
 rektorát, 134
 respektive, 134
 řešerše, 134
 režie (tj. náklady), 135
 rigorózní práce, 135
 rigorózní zkouška, 135

ročník (tj. skupina, kroužek, kurz; třída žáků
nebo studentů téhož ročníku nebo semestru),
135
rok, 136
rozhodnout, 136
rozhodnutí, 136
rozhodování, 137
rozhodovat (o), 137
rozmanitost, 137
rozpis (tj. časový plán), 137
rozpočet, 137
rozpor, v rozporu s ..., 138
rozprava (tj. debata), 138
rozvíjet, 138
rozvoj, 138
rozvrh (hodin), rozpis (tj. časový plán), 139
růst (tj. rozvoj), 139

Ř

řád (tj. předpis), 139
řeč, 140
řešitel (tj. nositel grantu), 140
řetez, 140
řídít se, 140
řízení (tj. projednávání), 141
řízení (tj. vedení, správa), 142

S

samospráva, 142
samosprávný, 142
samostatně výdělečně činný, 142
sankce, 142
sborník, 143
sdělení (tj. oznámení, krátká písemná informace,
vyrozumění), 143
sečtělý, 143
sekretářka, 144
semestr, 144
seminář, 144
senát, 144
seniorita (tj. uznání hodnostního pořadí,
kvalifikačních stupňů), 145
sféra (tj. okruh lidí), 145
shrnutí (tj. výčet nebo uvedení hlavních
myšlenek práce, článku), 145
shromáždění, 145
schéma, 145
schůze, 145
schválení, 146

schválit, 146
sídlo (tj. místo pobytu instituce), 146
skóre, 146
skripta, 146
skupina, 147
slavnost, 147
slib, 147
slovo (tj. možnost promluvit), 147
služby, 147
směrnice, 148
smlouva (tj. pracovní poměr), 148
soubor, 149
souhlas, 149
soustava, 150
soutěž, 150
specializace, 150
společnost (tj. obchodní), 150
spolek, 151
spoluautor, 151
spoluautorství, 151
spolufinancovat, 151
spolupráce, 151
spolužák, 151
správa (tj. péče o), 151
standard, 151
stanovisko (tj. vyjádřený postoj, názor), 152
stanovit (tj. předpisem), 152
stanovit (tj. určit, vymezit), 153
statut (tj. předpis), 153
stav poznání oboru, 153
stáž, 153
stážista, 153
stejnopis, 154
stipendium, 154
stížnost, 155
stránky (tj. webové), 155
strategie, 156
stravenka, 156
struktura, 156
student (obecně), 156
studie (tj. kratší odborná práce zkoumající
detailně nějaký problém), 157
studijní, 158
studijní pobyt, 158
studium (tj. celý studijní program), 160
studovat, 163
studovna (tj. místnost užívaná ke studiu), 164
styky, vztahy, 164
subjekt (veřejnoprávní), 164
svoboda, 164
svolat, 165

syllabus (tj. učební osnova, plán), 165

Š

škola (tj. vysoká, obecně, v názvech může být i jiný výraz), 165

škola (tj. vzdělávací instituce různého stupně), 166

školení, 168

školitel, 168

školné, 168

škrtnout, 169

T

tajemník, 169

talár, 169

technický (tj. odborný, týkající se techniky a prakticky zaměřený), 169

technik (tj. odborný pracovník, ne vysokoškolsky vzdělaný), 169

technika (tj. metoda, odborná znalost postupů při provádění určité činnosti), 170

technika (tj. použití pokročilých vědeckých poznatků v praxi, zejména průmyslové), 170

technika (tj. souhrn nástrojů a prostředků pro provádění určité činnosti), 171

technika (tj. vysoká škola), 171

technolog, 172

téma, 172

teoretik, 172

termín (tj. konečný časový údaj), 172

termín (tj. odborné pojmenování), 173

termín (tj. zkoušky), 173

titul (tj. akademická hodnost), 173

titul (tj. hodnost, akademický titul doktorský), 173

titul (tj. vědecko-pedagogický), 174

titul (tj. název knihy), 175

totožnost, 175

třída (tj. posluchárna), 175

týden, 175

U

ubytování, 175

účastník, 176

účastnit se, 176

učebna, 176

učení (tj. výuka), 176

účet (tj. bankovní), konto, 176

účinek, 176

účinnost, účinek, platnost (tj. předpisu, opatření), 176

učit, vyučovat, 177

učitel, 177

údaj, 177

udělit, udělovat (akademický titul, cenu, diplom, odměnu), 177

uhradit, 178

uchazeč, 178

úkol (tj. přidělená povinnost, zadání, domácí práce), 178

umístit se (tj. získat místo, najít místo), 178

úmluva, 179

univerzita, 179

úřad, 180

uskutečnit (tj. realizovat, provést), 180

usnesení o (tj. formální rozhodnutí osoby nebo schůze), 180

usněst se, usnášet se, 181

úspěch (tj. dosažený výsledek), 181

úspěšnost (tj. hranice úspěšnosti pro přijetí ke studiu), 181

ustanovení (tj. součást předpisu, opatření), 181

ustanovit, 181

ústav, 181

utajovaný, 182

uznání (tj. přijetí platnosti dokladu), 182

uznat, 182

uznávaný (tj. mající vysoké kvality, významný), 182

užívání, 183

V

v souladu s, 150

věc, 183

věc (tj. majetek), 183

věda, vědy (obecně), 183

vědec, 184

vědecko-pedagogické hodnosti, tituly, 184

vedení (tj. vedoucí představitelé) fakulty, 184

vedení (tj. zodpovědnost za vzdělávání studenta), 184

vedení fakulty, 184

vědomosti (tj. poznatky, znalosti), 185

vedoucí práce, 185

veletrh pracovních příležitosti (pro absolventy VŠ), 185

veřejnost, 185

většina, 186

vlastnictví, 186

volba, 186
volba (tj. výběr), 186
volno, 187
vybavení (např. přístroji), 187
výbor, 187
vybrat si/zvolit si (z nabízených možností), 187
výdaje, 187
vydat, vydávat (tj. zveřejnit), 187
vyhlásit (tj. ohlásit, vypsát), 188
vyhláška, 188
výhled (tj. plán činnosti do budoucnosti), 188
výchova, 188
vyjádření (tj. stanovisko), 188
vyjádřit se k, 189
výkaz (tj. úřední doklad), 189
vyloučení (tj. ze studia), 189
vyloučit, 189
výměna, 189
výnos, 190
výpis známek, předmětů, 190
výpověď, 190
výsledek, 190
vyslovit se k, 191
vysokoškolský, 191
výstup (tj. výsledek), 191
vysvědčení, (tj. osvědčení), 191
vyučující, viz též přednášející, 192
výuka (tj. formy výuky), 192
výzkum, zkoumání, 193
význačný, významný, 194
vzdát se, obejít se bez, 194
vzdělání, 194
vzdělávání, 196
vztah, 196

Z

zadání (domácí) práce, 197
zákaz, 197
zákon (t.j. v názvech zákonů), 197
zákon (tj. právní norma), 198
zákoník, 198
záležitost (tj. otázka, věc), 198
záloha (tj. finanční), 198
záměr (tj. strategie, plán), 199
zaměření, 199
zaměřit se na, 199
zaměstnanec, 199
zaměstnání, 200

zaměstnavatel (tj. mateřská instituce, kde akademik/autor/žadatel pracuje, např. FJFI, ČVUT, ústavy Akademie věd), 200
zápis (tj. na VŠ, do kurzu), počet zapsaných, 201
zápis (tj. záznam jednání), 201
zápočet, 202
zapsat se, zapsat si, 202
záruka, 202
zařazení (tj. umístění), 203
zařízení, 202
zásada, 203
zásady (tj. principy, předpis), 203
zasedání (tj. schůze), 203
zástupce, 204
zastupovat (tj. převzít odpovědnost při jednání), 204
zátěž, 204
zavázat/zavazovat se k, 205
závazek, 204
závěrka (tj. účetní výkaz), 205
zdroj, 205
zisk, 205
získávat (tj. pro něco, někam), 205
zkoušející, 206
zkouška, 206
zkratka, 209
změna, 210
zmocnit, 210
znak, 210
znalosti, 210
známka (tj. výsledek testu nebo zkoušky), 211
znění (tj. v platném znění změn a doplňků), 212
zpráva, 212
způsobilost, 213
zrušit (tj. něco dříve ujednané, platné), 213
zrušit (tj. odvolat platnost nebo účinnost něčeho), 213
zrušit (tj. oficiálně systém, instituci), 213
zřídit (tj. založit), 213
ztráta (tj. finanční), 214
zůstatek (tj. finanční), 214
zveřejnit, 214

Ž

žádat o, 214
žadatel (tj. ten, kdo podává žádost, uchazeč), 214
žádost (tj. formulář), 215
žádost (tj. písemnost, jíž se o něco žádá), 218
žezlo, 219
životopis, 219

A

absence – viz nepřítomnost

**absolutorium neboli maturitní zkouška (MŠMT) =
graduate examination (spíš AE), Maturita Examination (MŠMT)**

**absolvent/absolventka (vysoké školy) =
graduate [ˈgrædjuət] (po udělení akad. hodnosti); graduate student;
alumnus [əˈlʌmnəs] (j. č. muž. rod); alumni [əˈlʌmni] (mn. č. muž.
rod) (AE); alumna [əˈlʌmnə] (j. č. žen. rod); alumnae [əˈlʌmni:]
(mn. č. žen. rod) (AE); graduant (před udělením ak. hodnosti)**

graduate + podstatné jméno

absolvent kurzu celoživotního vzdělávání – a person who successfully completed a life-long training course

poptávka **po** absolventech – graduate demand, demand **for** graduates

rámcový profil absolventa – graduate's framework profile

volná místa pro absolventy – graduate vacancies

podstatné jméno + **graduate**

úspěšnost absolventů – success-rate **of** graduates

úspěšnost absolventů na trhu práce – labour market success-rate **of** graduates

přídavné jméno + **graduate**

čerstvý absolvent tj. student, který právě absolvoval univerzitu – a new graduate, a recent graduate

sloveso + **graduate, alumna, graduant**

být absolventem ČVUT – to be a CTU graduate

být bývalou studentkou (tj. absolventkou) ČVUT – to be a CTU alumna

představit absolventa (při promoci) – to introduce a graduant

Poznámka:

V USA se používá výraz „**graduate**“ i pro žáky, kteří končí středoškolské vzdělání, a slovo „**student**“ i pro žáka obecné školy.

„**Graduate student**“ má bakalářský titul a studuje v magisterském nebo doktorském programu.

Výrazy „**alumnus**“/„**alumna**“ se používají v USA pro absolventy příslušné vysoké školy, např. „Absolvovala Harvard, promovala v roce 2010“. She is a Harvard alumna, she graduated in 2010“.

Pozor na výslovnost: sloveso „to graduate” – se vyslovuje ˈgrædʒueɪt, podstatné jméno však ˈgrædʒuəɪt.

**absolvování (vysoké školy, v USA i střední školy) =
graduation**

**absolvovat (ukončit studium, obor) =
to graduate [ˈgrædʒueɪt], to major (AE)
viz též absolvovat, promovat**

to graduate + podstatné jméno

absolvovat + obor (např. matematické inženýrství) – to graduate **in** (e.g. Mathematical Engineering)

absolvovat dva studijní obory – to double major (AE)

absolvovat náš doktorský program – to graduate **from** our PhD program (AE)

absolvovat + škola (např. FJFI) – to graduate **from** FNSPE

absolvovat s červeným diplomem – to graduate **with** honours, to pass **with** honours

absolvovat s pochvalou – to pass **with** honour, to graduate **with** merit (CTU), to pass **with** merit

absolvovat s vyznamenáním – to pass **with** honours, to graduate **with** honours (VB), to graduate **with** distinction (CTU), to pass **with** distinction

absolvovat střední školu – to graduate high school (neformální), to graduate from high school

absolvovat studium fyziky (jako hlavního oboru) – to major in physics (AE)

absolvovat vysokou školu – to graduate college (neformální, ale časté)

mít vyznamenání – to graduate **with** honours

promovat na ČVUT – to graduate **from** CTU

promovat studenty FJFI – to graduate FNSPE students

Poznámka:

V USA se používá výraz „to graduate“ rovněž pro zakončení středoškolského vzdělání.

**abstrakt (krátké shrnutí) =
abstract**

viz též abstrakt (rozšířený), anotace, shrnutí, životopis

abstrakt (rozšířený) =

synopsis

viz též anotace, abstrakt (krátké shrnutí), shrnutí, životopis

Poznámka:

„**Rozšířený abstrakt**“ , neboli „**synopsis**“, se posílá organizátorům vědeckých setkání dlouho před zahájením konference, aby mohl být uveřejněn v příslušném sborníku z konference (tj. „proceedings“). Je delší a obsáhlejší než „**abstrakt**“ a rozvádí často i některé důležité informace.

**administrativa, administrativní zaměstnanci =
administration staff, administrators (AE)**

**adresa =
address**

přídavné jméno + **address**

adresa datové schránky – data box address

adresa pro doručování pošty – postal address (BE), mailing address (AE)

adresa trvalého pobytu – permanent address

poštovní adresa – postal address (BE), mailing address (AE)

adresovat – viz oslovit

**agentura =
agency**

Grantová agentura České republiky – Czech Science Foundation

**akademická hodnost (v ČR spíš „titul“) =
degree**

**viz též diplom, habilitace, řízení (tj. projednávání), titul
(akademický doktorský), titul (vědecko-pedagogický)**

přídavné jméno + **degree**

bakalářská hodnost, titul bakaláře – bachelor's degree, first degree, BA (AE, BE), Bc (CZ)

čestný doktorát – honorary degree, honorary doctorate

doktorská hodnost, doktorský titul – Ph.D. / PhD (= Doctor of Philosophy), dříve CSc.

magisterská hodnost, titul magistra – master's degree

nejvyšší vědecká hodnost (tj. doktor věd, DrSc., DSc.) – higher (research) doctorate (ČR)

program neukončený akademickým titulem – non-degree course

sdílený titul, dvojí titul, dvojí akademická hodnost – joint degree (ze dvou univerzit)

studium s vyznamenáním – honours degree, honours

studium zakončené udělením akademické hodnosti – degree course, degree-level course

studium zakončené známkou „prospěl“ – pass degree, ordinary degree, general degree
vyšší akademická hodnost (tj. magisterská nebo doktorská) – advanced degree, postgraduate degree

vyšší akademická hodnost (tj. magisterská nebo doktorská) –

sloveso + **degree**

absolvovat ekonomii – to take a degree **in** economics

dokončit studium – to complete a degree

mít (akademickou hodnost) bakaláře **z** (obor)... – to have a bachelor's degree **in** ..., to hold a bachelor's degree **in** ...mít (akademickou hodnost) bakaláře z (obor)... –

mít (akademickou hodnost) magistra **z** (obor)... – to have a master's degree **in** ..., to hold a master's degree **in** ..., to possess a master's

mít (akademickou hodnost) magistra z (obor)... –

mít hodnost/titul magistra přírodních věd – to hold a Master of Science Degree, to hold an MSc

mít inženýrský titul – to hold an engineering degree, to hold a degree **in** engineering

mít lékařskou fakultu – to hold a medical degree

studovat **na** univerzitě ve Warwicku – to do a degree **at** Warwick

udělit **někomu** doktorát – to confer a degree **on** somebody (formální)

zapsat se **na** studium aplikované matematiky – to study **for** a degree **in** applied mathematics

získat doktorát – to gain a Ph.D., to obtain a Ph.D., to receive a Ph.D.

získat titul doktora, dostat titul doktora – to be awarded a PhD (formální)

získat titul magistra – to earn a master's degree

Poznámka:

Univerzity v **USA** udělují i tzv. „**associate degree**“ po absolvování určitého počtu zkoušek před ukončením řádné délky studia, např. v případě bakalářského studia po dvou letech.

V anglosaských zemích se pro bakalářskou hodnost v oboru přírodních věd užívá nejčastěji zkratka **BSc** (Bachelor of Science), pro magistra přírodních věd zkratka **MSc** (Master of Science). Může však být i jiná, např. **MEng** (BE). Pro humanitní obory pak je běžná zkratka **BA** (Bachelor of Arts), resp. **MA** (Master of Arts). Absolventi matematiky získávají také na některých tradičních britských univerzitách hodnost **BA/MA**.

Zkratky udělovaných akademických hodností a podmínky pro jejich získání se liší od země k zemi, od univerzity k univerzitě, v anglosaských zemích je běžný (až na výjimky např. Cambridge) systém studia třístupňový jako v ČR. Ve VB i USA (a v zemích, které přejaly jejich systém vysokoškolského vzdělání) se navíc výrazněji hodnotí i stupeň celkové úspěšnosti získané hodnosti bakaláře a magistra. Ve **VB** se ukončení studia s vyznamenáním a udělení hodnosti „**honours degree**“ klasifikuje ještě podrobněji jako: „**first class honours degree**“, „**upper/lower second class honours degree**“ a „**third class honours degree**“. V **USA** se užívají latinské termíny „**cum laude**“ [lo:dei], a to „**summa cum laude**“ – tj. with highest honor, „**magna cum laude**“ – tj. with great honor a „**cum laude**“ – with honor. **ČVUT** hodnotí výkon absolventů jako „**prospěl s pochvalou** - „**to pass with merit**“ a „**prospěl s vyznamenáním**“ „**to pass with distinction**“.

Akademické hodnosti se v anglosaských zemích užívají hlavně v akademickém nebo profesním prostředí a uvádějí se za jménem, v České republice před jménem. (kromě Ph.D.)

Píšeme-li obecně o hodnostech bakaláře a magistra v anglickém textu, píší se obě slova malým

začátečním písmenem; jsou-li však součástí jména, píše se velkým začátečním písmenem.
V AE se zkratka PhD píše spíš bez teček, v BE většinou s tečkami, tj. Ph.D. .

**akademická obec (tj. akademici + studenti) =
Academia [ˌækəˈdiːmiə] (spíš AE), academic community;
viz též obec**

**akademický (tj. ryze teoretický) =
academic**

academic + podstatné jméno
akademická (tj. teoretická) otázka – academic question
ryze akademický problém – an overly academic problem

**akademický (tj. související s výukou, vzděláním a výzkumem hlavně
na univerzitě; vysokoškolský) =
academic**

**viz též akademická hodnost, docent, docentura, místo, profesor,
profesura, přednášející, titul (akademický doktorský), titul
(vědecko-pedagogický)**

academic + podstatné jméno
akademická obec (tj. akademičtí pracovníci a studenti) – academia (hlavně AE), academic
community
akademická práva a svobody – academic rights and freedoms
akademická svoboda – academic freedom
akademická vysokoškolská kvalifikace – academic qualification
akademické pocty – academic honours
akademické prostředí – academic environment
akademické zařazení tj. – vysokoškolská hodnost, postavení učitele na vysoké škole, vědecko-
pedagogický titul – academic rank, academic position:
asistent – (junior) lecturer (VB), (ČR)
– assistant professor (USA)
odborný asistent – senior lecturer (VB)(ČR)
– assistant professor (USA)
docent – reader (VB)
– associate professor (USA) (ČR)
profesor – professor (VB, USA)(ČR)
– full professor
akademické, tj. teoretické univerzitní obory – academic disciplines

akademický obřad – academic ceremony
akademický poradní sbor – academic advisory body
akademický rok, studijní rok – academic year
akademický slib – academic oath, academic promise
akademický titul, akademická hodnost – academic degree, např. Bc., Mgr. – v ČR uváděný před jménem; BSc, MSc (VB, USA), MEng.(VB) uváděné za jménem)
akademičtí pracovníci na vysoké škole – academics (BE), academic staff (BE), faculty (AE), academic personnel (AE), faculty members (AE), academia (AE)
akademičtí zaměstnanci – academic personnel (AE), academic staff (BA), faculty members (AE), academic faculty (AE)

Poznámka:

Profesoři na univerzitě v USA získávají většinou tzv. definitivu - „**tenure**“, tj. časově neomezené místo (u nás místo na dobu neurčitou), a to na základě svých odborných zásluh a kvalifikace. Pojem „**tenure-track**“, „**tenure-track position**“ vyjadřuje, že jde o místo vedoucí za určitých podmínek k trvalému pracovnímu poměru.

V anglickém textu se píše vědecko-pedagogické hodnosti velkým písmenem; při ústní a písemné komunikaci se oproti českému „pane profesore (Browne)“, „pane doktore Greene“ užije pouze „Professor“ resp. „Doctor“ + příjmení, např.: „Naším dalším řečníkem bude profesor Brown“ – “Our next speaker will be Professor Brown“. „Máte slovo, pane doktore Greene“. “Doctor Green, the floor is now yours“. Studenti oslovují svého profesora pouze „Professor“ nebo „Professor + jméno“ (např. „Mohu za vámi zítra přijít, pane profesore Clarku?“ “Can I see you tomorrow, Professor/ Can I see you tomorrow, Professor Clarke?“).

V USA jsou všichni vyučující na univerzitě v hovoru označováni jako „professor“, přičemž se nemíní jejich hodnostní zařazení.

Slovo „**lecturer**“ znamená ve VB též „**vyučující na vysoké škole**“, „**přednášející**“ pro kategorie nižší než docent., např. „Dnes bude přednášet Dr. Hall, přednese přednášku na téma ... – “Our lecturer today is Dr.Hall, and he will give a lecture on ...“, Výraz „**tutor**“ označuje vyučujícího nebo konzultanta hlavně **menších skupin studentů**.

Slovo „**reader**“ se běžně nepoužívá; tito pracovníci mají doktorát, a proto se běžně oslovují např. „Doctor (Dr.) Wilson“, pokud se ovšem na základě dohody neoslovují křestními jmény, což v angličtině je obdobou našeho tykání. „**Doctor**“ je chápáno v angličtině i jako titul, tj. oslovení.

Doktorandi zapojení do výuky resp. výzkumu v pregraduálních (tj. bakalářských kurzech), jsou „**teaching assistants**“, resp. „**research assistants**“.

Anglické slovo „**docent**“ znamená na některých vysokých školách v USA externího přednášejícího, nebo se jím označuje dobrovolný průvodce v galerii nebo muzeu.

V britském a americkém systému nejsou posty vysokoškolských učitelů vědecko-pedagogické hodnosti, nýbrž označují jejich postavení.

Za anglosaskými hodnostmi ve zkrácené formě se někdy píše tečky , např. BSc./BSc, MA./MA .

V USA se užívá výraz „**instructor**“ pro vyučující na „college“. „**Teacher**“ je v angličtině obecný výraz pro toho, kto se zabývá výukou, tedy i vysokoškolského učitele.

AE používá pro pracovníky na škole mimo jiné souhrnný pojem „**faculty**“, **BE** pro všechny zaměstnance pojem „**staff**“ (např. staff on academic/ professional contract - akademičtí zaměstnanci pracující na základě smlouvy , staff on non-academic professional contract – neakademičtí zaměstnanci pracující na základě smlouvy).

**Akademický senát =
Academic Senate**

**akademie =
academy**

Akademie věd České republiky – Czech Academy of Sciences, Academy of Sciences of the Czech Republic (starší výraz dosud užívaný některými ústavy Akademie)

přídavné jméno + **academy**
obchodní akademie – business academy

Poznámka:

Ve VB označuje „**academy**” nově určitý typ střední školy, v USA přípravku pro přijetí na „college”.

**akademik (tj. akademický pracovník na vysoké škole, ve vědeckém ústavu) =
academic**

**akreditace =
accreditation**

Akreditační úřad – Accreditation Bureau
Rada Akreditačního úřadu – Accreditation Bureau Board

accreditation + sloveso
akreditace zaniká (tj. skončí) – accreditation expires

přídavné jméno + **accreditation**
institucionální akreditace – institutional accreditation

sloveso + **accreditation**

odejmout akreditaci – to withdraw an accreditation, to revoke an accreditation

požádat o rošíření akreditace – to request an extension **of** the accreditation

předložit žádost o akreditaci habilitačního řízení – to submit a request **for** the accreditation **of** habilitation procedures

prodloužit dobu platnosti akreditace – to extend the validation period **of** accreditation

předložit žádost o institucionální akreditaci – to submit the request **for** institutional accreditation

rozšířit akreditaci – to widen the scope **of** the accreditation

rozšířit dobu platnosti akreditace – to extend the validity **of** the accreditation
udělit akreditaci (**pro**) ... – to award an accreditation (**for**) ...
udělit institucionální akreditaci (**pro**) ... – to grant institutional accreditation (**for**) ...
zamítnout žádost o udělení akreditace – to reject an application **for** accreditation

angličtina = English, the English language

English language + podstatné jméno

znalost angličtiny – English language competence (BE), English language competency (AE)

přídavné jméno + **English**

akademická angličtina – Academic English

aktivní znalost angličtiny – speaking knowledge of English

americká angličtina – American English

obecná angličtina – general English

odborná angličtina – technical English, English for Specific Purposes

pasivní znalost angličtiny – reading knowledge of English

pokročilá úroveň angličtiny – advanced English

střední úroveň angličtiny – intermediate English

začátečnická angličtina – English for beginners

Poznámka:

Termín „**technical English**“ (odborná angličtina) se používá pro jazyk zaměřený spíš na praxi, tj. vyučovaný na odborných školách. Pro odborně zaměřený jazyk, zvláště na vysoké škole, se používá buď obecně „**English for Specific Purposes**“ (starší termín), nebo konkrétně „angličtina pro akademické účely“ („**Academic English**“), „lékařská angličtina“ („medical English“), apod.

anotace (souhrnná informace o článku, knize) = abstract

viz též abstrakt, abstrakt (rozšířený), shrnutí

Poznámka:

„**Anotaci**“ píše většinou někdo jiný než autor.

„**Abstract**“ může v angličtině označovat stejně jako v češtině krátký text, který uvádí odborný článek a shrnuje jeho hlavní myšlenky a části článku .

V angličtině znamená slovo „**to annotate**“ opatřit text vysvětlivkami nebo poznámkami, např. „annotated edition“ – vydání opatřené poznámkami. „**Annotation**“ znamená „vysvětlivka“ nebo „poznámka k textu“. Stejný význam může mít v jiném kontextu i české slovo „a(d)notace“.

„**Rozšířený abstrakt**“, anglicky „**synopsis**“, se posílá organizátorům vědeckých setkání dlouho před zahájením konference, aby mohl být uveřejněn v příslušném sborníku z konference (tj. „proceedings“).

Příklad:

Oproti abstraktu přináší rozšířený abstrakt stručný přehled důležitých bodů článku a bývá výrazně delší.

Unlike the abstract, the synopsis offers a brief outline of all important points of an article, and, thus, it is much longer.

**areál (tj. prostory školy) =
school premises, campus
viz též budova fakulty, kampus**

**archiv =
archives**

**archivace =
archivation**

**asociace =
association**

Spolek absolventů ČVUT – Association of the CTU Alumni

**atestace =
assessment of achievements, assessment of results**

**audit (tj. kontrola hospodaření) =
audit, auditing process
viz též hospodaření**

B

**bádání, výzkum =
research,
viz též výzkum**

research + podstatné jméno
svoboda bádání – research freedom

**Bakalaureát =
Baccalaureate**
viz též maturita, zkouška

přídavné jméno + **baccalaureate**
Evropský bakalaureát, Evropská maturita – European Baccalaureate

Poznámka:

Bakalaureát je zkouška odpovídající maturitě, kterou je ukončeno středoškolské vzdělání na některé škole v síti Evropských škol.

**běžný (tj. stávající, nynější, současný) =
current**

current + podstatné jméno
běžný akademický rok – current academic year
běžný semestr – current semester
současný výzkum – current research

**Bílá kniha =
The White Book (FNSPE), prospectus (BE), calendar, bulletin,
catalog (AE)**

**(získat) body, skóre (tj. počet bodů při bodovém hodnocení
výsledků, známka vyjádřená počtem bodů) =
scores, points**
viz též zkouška, známka

to score + podstatné jméno

dostat málo bodů (tj. špatnou známku) při zkoušce/testu – to score badly in an examination/a test
získat 100 bodů z písemky – to score 100 **on** the written test
získat potřebný počet bodů - to complete a requisite number of points

Příklad:

Jeho známka (počet bodů) z posledního anglického testu byla zklamáním. His score **on** the last English test was disappointing.

Body, které jste získal **při** zkoušce, jsou vlastně známkou, kterou dostanete. Your score **in** the examination is the mark you get.

**budova fakulty (tj. prostory školy) =
faculty premises
viz též areál**

**bydliště =
residence, address**

přídavné jméno + **address, residence**
přechodné bydliště – temporary address
trvalé bydliště – permanent address, permanent residence

C

**cena (tj.odměna) =
award**

Fráze:
the Dean's Award goes to ... – cenu děkana získává ...

Poznámka:
Ve VB se vyjadřuje ocenění udělované děkanem jako „to be on the Dean's List”.

**centrum =
centre (BE), center (AE)**

Výpočetní a informační centrum ČVUT – Computing and Information Centre of CTU (CIC)

**cvičení (tj. hodina, konzultace, seminář – tj. forma výuky v malé skupině) =
tutorial, class, seminar, practicals, practicum (MŠMT)**

viz výuka, praktikum (typ vyučovací hodiny), přednáška, seminář

class, seminar, practicals, tutorial + podstatné jméno

diskuse v semináři – seminar discussion

praktická cvičení **z** ... – practicals **in** ..., practical session, practical classes **in**

seminář (seminární hodina) – tutorial class, tutorial

seminární kroužek – seminar group, tutorial group

seminární místnost – seminar room

seminární práce – seminar paper

přídavné jméno + **session, classes, practicals**

praktická cvičení – practical session, practical classes, practicals

sloveso + **class, seminar, tutorial**

jít **na** seminář – to go **for** a tutorial, to go **for** a seminar

mít cvičení, učit se (tj. jako student) – to have a tutorial

mít cvičení, vést cvičení, učit (tj. jako vyučující) – to give a tutorial, to conduct a seminar

mít praktickou výuku (tj. jako student) – to take practical classes (MŠMT)

připravovat se **na** cvičení – to prepare **for** a tutorial

vést cvičení, učit, vyučovat – to take a class

zameškat hodinu angličtiny, zmeškat výuku angličtiny – to miss a class of English

Fráze:

během hodiny – **during** the/a tutorial/seminar

na hodině, **při** cvičení – **in/at** a/the tutorial/seminar

cvičení/seminář **o** ... – a tutorial/seminar **on** ...

Příklady:

Měl bys ta cvičení **z** matematiky dělat hned **po** vyučování.

You should do the maths exercises immediately **after** classes.

Konečné rozhodnutí bys měl udělat **na** základě konzultace s vyučujícím.

You should make the final decision **in** consultation **with** the tutor.

Poznámka:

Slovo „**exercise**“ (česky „cvičení“) se používá při procvičování učební látky, hlavně z knížky.

Č

časopis (tj. pouze vědecký)

journal

přídavné jméno + **journal**
impaktovaný časopis – impacted journal

sloveso + **journal**
přijmout **k** publikaci **v** prestižním časopise – to accept **for** publication **in** a prestigious journal

činnost =
activity (často v mn.č.), operation

operation + podstatné jméno
činnost děkanátu – operation of the Dean's Office

přídavné jméno + **activity, activities**
administrativní činnost – administration activities
doplňková činnost – additional activity, supplementary activity, supplementary activities
inovační činnost – innovation activity
pedagogická činnost – teaching, teaching activity, pedagogic activity
provozní činnost – operating activities
tvůrčí činnost – creative activity
vědecká činnost – research activity, research, scholarly activity
vývojová činnost – development activity
výzkumná činnost – research activity, research activities, research
vzdělávací činnost – educational activity

sloveso + **activity**
podporovat činnost – to foster an activity
vykonávat činnost – to execute some activity
zasahovat **do** činnosti vysoké školy – to intervene **in** the activities **of** the higher education institution
zodpovídat **za**/být odpovědný **za** svou činnost **někomu** – to account **for** one's activity **to** ...

číslo (tj. vyjádření pořadí) =
number

Daňové identifikační číslo (DIČ) – Business Registration Number, Value-added Tax Identification Number
Identifikační číslo organizace (IČO)– Company Identification Number (CIN)
Inventární číslo organizace (IČO) – Company Registration Number
Registrační číslo organizace – Organization Registration Number

podstatné jméno + **number**
číslo jednací – reference number, file number

číslo pasu – passport number
číslo účtu – bank account number

přídavné jméno + number

popisné číslo (domu) – (house) identification number
rodné číslo – birth number, birth registration number (ČR), v jiných zemích: social insurance number, national insurance number, social security number

sloveso + number

přidělit rodné číslo – to assign a birth number

**článek (tj. část předpisu) =
section**

**článek (tj. část zákona) =
article**

Fráze:

podle článku 4, v souladu s článkem 4 – **in accordance with** article 4, pursuant **to** article 4

**článek (tj. příspěvek do odborného časopisu) =
paper, article
viz též referát**

article, paper + podstatné jméno

článek napsaný doktorem Veselým – a paper **by** Dr.Veselý, an article **by** Dr.Veselý, a paper authored **by** Dr.Veselý, an article authored **by** Dr.Veselý

článek **o** (téma článku) – a paper **on/about**, an article **on/about** ...

paper + sloveso

cílem článku je poskytnout ... – the paper aims to give ...

článek analyzuje ... – the paper analyses ...

článek bere v úvahu ... – the paper considers ...

článek nastiňuje v hlavních rysech ... – the paper outlines ...

článek pojednává **o** / článek se zabývá **něčím** – the paper presents... ,the article reports **on**, paper/article deals **with**...

článek popisuje ... – the paper describes ...

článek poskytuje informace **o** ... – the paper offers information **on** ..., – the paper provides information **on** ...,– the paper gives information **on**...

článek poskytuje přehled **o** ... – the paper provides an outline **of**, the paper offers an outline **of** ..., the paper gives an outline **of** ...

článek poskytuje vyčerpávající popis **něčeho**... – the paper gives an exhaustive account **of** ...
článek se soustřeďuje **na** ... – the paper focuses **on** ... , the paper concentrates **on** ...
článek shrnuje ... – the paper summarises ..., the paper gives a summary **of** ...
článek ukazuje **na** ... – the paper points **to** ...
článek zdůrazňuje ... – the paper stresses, the paper emphasizes ...
článek/referát dává souhrnný výčet **něčeho** – the paper gives a comprehensive list **of** ...
téma článku je ... – the topic **of** the paper is ...

podstatné jméno + **paper**

článek napsaný profesorem Brownem – a paper by Professor Brown, a paper written by Professor Brown, Professor Brown's paper
článek profesora Greena – Professor Green's paper
hlavním cílem článku je ... – the main aim **of** the paper is ..., the main the goal **of** the paper is ..., – the main objective **of** the paper is ...
hlavním cílem článku je ...
téma článku/referátu je ... – the topic **of** the paper/article is ...
závěrem článku je, článek končí ... – the paper concludes **with** ...

přídavné jméno + **paper**

(ne)publikovaný článek – (un)published paper
článek napsaný na vyžádání – invited paper
článek nazvaný ...- the paper entitled ... (BE), the paper titled ... (AE)
článek o současném stavu oboru/problému – a state-of-the-art paper
lektorovaný článek – peer-reviewed paper
odborný článek – technical paper (tento termín raději nepoužívat, viz význam slova „technický“)
recenzovaný článek – peer-reviewed paper
stěžejní (programový) referát – keynote paper
vědecký článek **o** ... – scientific/research paper **on/about**...

sloveso + **paper**

být autorem článku – to author a paper
být spoluautorem článku – to co-author a paper
citovat článek – to cite a paper
napsat článek – to produce a paper, to write a paper
napsat koncept článku – to draft a paper
předložit článek **k** publikaci – to submit a paper **for** publication
předložit článek **o** ... – to submit a paper **on** ...
přednést referát **o** ... (téma) na konferenci **o** – to deliver a paper **on/about** ... **at** a conference **on** ..., to give a paper **on/about** ... **at** a conference **on** ..., o present a paper **on/about** ... **at** a conference **on**
přípravit článek **o** ... – to prepare a paper **on** ...
přípravit koncept článku – to draft a paper
publikovat článek – to publish a paper
vydat článek – to issue a paper
...

Další vazby se slovesy:

Článek-the paper: diskutuje – discusses; vysvětluje – explains; uvádí/představuje – introduces; rozvíjí – develops; zkoumá – investigates; obsahuje – contains; pokrývá – covers; shrnuje – summarises/summarizes/sums up; sestává z/se skládá z – consists of, zahrnuje – comprises

Poznámka:

Termín „**paper**“ se neuzívá u novinových článků.

Části článku:

Structure of a paper:

(Následují běžně označované názvy částí článku – v jednotlivých časopisech se však mohou lišit.)

1. Název/titul – Title
2. Jméno autora/autorů a pracoviště – Author's/authors' names and affiliation/affiliations
3. Abstrakt a klíčová slova – Abstract and Keywords
4. Části: – Sections of the paper:
 - 4.1. Úvod – Introduction
 - 4.2. Hlavní část – Body/Core of the paper
 - 4.2.1. Materiál a Metody – Materials and Methods
 - 4.2.2. Výsledky – Results
 - 4.2.3. Diskuze – Discussion
 - 4.2.4. Závěr – Conclusion(s)
5. Poděkování – Acknowledgement(s)
6. Názvosloví/symboly a dodatky – Nomenclature and Appendices
7. Seznam použité literatury – References/Bibliography/List of References
- 8.

Další slovní zásoba a frazeologie – viz [www.http://zcu.cz/en/fel](http://zcu.cz/en/fel) (část Guidelines for writing a paper – Useful phrases)

člen (tj. příslušník celku) =

member, fellow

viz též členství, docent, inženýr, stipendium (Poznámka: fellowship)

member + podstatné jméno

člen Jednoty matematiků a fyziků – member **of** the Union of Mathematicians and Physicists

člen učené společnosti – member **of** a learned [lɜːnɪd] society

odvolání člena z funkce – dismissal **of** a member **from** office

přídavné jméno + **member**

čestný člen ... – honorary member (**of**) ...

pověřený člen – designated member, duly accredited member

zvolený člen – elected member

Poznámka:

Členství v učených a vědeckých společnostech ve VB bývá odstupňováno dle odborných zásluh. Nejvyšší stupeň členství má „**member**“ („člen“), následuje „**associate member**“ (volně „přidružený člen“) a „**student member**“ („člen-student“). Některé společnosti používají i tradiční označení pro své členy, a to „**fellow**“, tak např. „I. Newton byl členem Královské společnosti nauk.“ “I. Newton was a Fellow of the Royal Society.”

členství =
membership
viz též člen

membership + podstatné jméno
členství v Senátu – membership **of** the Senate

membership + sloveso
členství zaniká – membership terminates

podstatné jméno + **membership**
neslučitelnost členství (v ...) – incompatibility **of** membership (in ...)

sloveso + **membership**
ukončit členství – to terminate one's membership
vzdát se členství – to withdraw one's membership

D

dále jen (tj. odkaz v textu)
hereinafter/further referred to as...

Příklad:

Akademický senát FJFI (dále jen AS FJFI) – the Academic Senate of FNSPE (hereinafter referred to as AS FNSPE / further referred to as AS FNSPE)

daň =
tax

přídavné jméno + **tax**
dlužená daň – the tax owed

sloveso + **tax**

uhradit dlužnou daň – to cover the tax owed

**dar (tj. věnovaný instituci) =
donation**

**data, údaje =
data (j.č. datum), většinou v mn.č., sloveso v j. č. i mn. č.**

sloveso + **data**
zpracovat osobní údaje – to proces personal data

**děkan =
dean**

podstatné jméno + **dean**
návrh na jmenování děkana – proposal to nominate the dean

sloveso + **dean**
jmenovat děkana, ustanovit děkanem – to appoint a dean
odvolat děkana – to dismiss the dean
zastupovat děkana, tj. jednat jeho jménem – to act **on** behalf **of** the dean

Poznámka:

Ve spojení se jménem není před titulem nebo oslovením děkana člen: děkan Jex – Dean Jex; při oslovení „pane děkane“ - „Dean Brown“, „vážený pane děkane“ – Dean Jex, nebo jen Professor Jex.

Ve spojení s konkrétní osobou nebo funkcí se při oficiální příležitosti píše slovo „dean“ velkým písmenem – viz výše.

Středoevropský usus oslovení děkana slovem „Spectabilis“, resp. rektora „Vaše Magnificence“, AE a BE nezná.

**děkanát =
Dean's Office
viz též oddělení
viz vedení fakulty**

Děkanát - Dean's Office
sekretariát děkana a tajemníka - Dean's and Faculty Bursar 's Office
studijní oddělení - Study Office
oddělení pro vědu a výzkum - Office for Science and Research

oddělení pro vnější vztahy - Public Relations Office
oddělení pro rozvoj - Office for the Development
IT oddělení - IT Division
oddělení pro řízení projektů - Project Administration Office
oddělení správy budov - Maintenance Division
ekonomické oddělení - Office of Finance and Budget
personální a mzdové oddělení - Human Resources Office

**délka (tj. trvání, doba) =
duration, length, time**

duration, length, time + podstatné jméno
celková délka studia – total time **of** study, duration **of** study
délka studia – duration of study
délka kurzu – duration **of** a course, course duration
standardní délka studia – standard length of study

**Den na jaderce =
Nuclear Day**

**Den otevřených dveří =
Open Day, Open House**

Den otevřených dveří na katedře fyziky – Physics Department Open House

**deska (tj.úřední) =
official notice board**

sloveso + **notice board**
vyvěsit **na** úřední desce – to place **on** the official notice board

**diplom (tj. doklad o ukončení kurzu/studia) =
diploma, certificate, degree certificate
viz též hodnost akademická, titul (akademický doktorský)**

diploma + podstatné jméno
dodatek k diplomu – diploma supplement

podstatné jméno + **diploma**

kvalifikace vyžadující absolvování kurzu – qualification **at** diploma level

přídavné jméno + **diploma**

červený diplom – honours degree (viz **Poznámka** níže)

ověřená kopie diplomu – authenticated copy **of** a diploma

padělaný diplom – fake diploma

vysokoškolský diplom – higher education diploma

sloveso + **diploma, degree certificate**

absolvovat **s** červeným diplomem, absolvovat **s** vyznamenáním - to graduate **with** honours (degree). to pass **with** distinction, to graduate **with** distinction (CTU)

absolvovat **s** pochvalou – to pass **with** merit, graduate **with** merit (CTU)

dostat diplom – to get a diploma, to receive a diploma, to obtain a diploma

udělovat diplomy (**z** ...) – to award diplomas (**in** ...)

uznat diplom – to recognize a diploma, to recognize a degree certificate

vydat diplom – to issue a diploma, to issue a degree certificate

Poznámka:

Slovo „**diplom**“ znamená v češtině písemné potvrzení (tj. osvědčení, vysvědčení nebo doklad) o ukončení vzdělání, včetně vysokoškolského. Potud je jeho význam shodný v angličtině i v češtině. Ve VB (i v ČR) se různé stupně a typy pracovní kvalifikace hodnocené diplomem získávají většinou po absolvování praktických kurzů, ve VB též v rámci tzv. „further education“, v USA pak po absolvování tzv. „continuing education“, a to v návaznosti na střední školu; nejde tedy o vysokoškolské vzdělávání. Výjimkou jsou pak ve VB některé doplňkové univerzitní kurzy po ukončení studia, tedy po získání vysokoškolského titulu, např. kratší kurz vedoucí k Diploma in Business Management. V ČR – v rámci střeoevropské tradice – studují studenti např. na technice, aby získali diplom, neboli hovorově „studují na inženýra“, tj. aby získali „**titul inženýr**“, kdežto v USA a ve VB chtějí studenti získat vysokoškolskou akademickou hodnost, tj. „**a degree in engineering**“. Absolvování technicky zaměřeného programu je na některých britských univerzitách ukončeno hodností BEng. (Bachelor of Engineering, resp. MEng. (Master of Engineering). Titul, který získají u nás např. absolventi technických vysokých škol nebo Vysoké školy ekonomické, je Ing., (odpovídající nyní i „titulu“ magistr); v USA a ve VB je nejběžnějším „titulem“ M.A. (AE), resp. MA (BE) (Master of Arts) nebo M.Sc. (AE), resp. MSc (BE) (Master of Science). Absolventi v USA a ve VB však neříkají, že mají „titul magistr“, nýbrž „Master’s degree“. V BE se dnes píše tyto tituly většinou bez teček (např. MA), v USA častěji (např. M.Sc.) s tečkami. V anglosaském světě tedy toto nejsou tituly.

Závěr: je proto lépe v kontextu vysoké školy užívat v angličtině slovo „diploma“ jen tam, kde hovoříme o diplomu ve smyslu osvědčení nebo vysvědčení; ne tedy „diploma work“, nýbrž „**master thesis**“, ne „diploma course“, nýbrž „**degree course**“. Nejasnostem se lze vyhnout použijeme-li pro „vysokoškolský diplom“ výraz „**degree certificate**“.

**disciplinární =
disciplinary**

Disciplinární komise – Disciplinary Committee
Disciplinární řád – Disciplinary Code

disciplinary + podstatné jméno
disciplinární přestupek – breach **of** discipline
disciplinární řízení – disciplinary proceedings

sloveso + **disciplinary**
vést disciplinární řízení **proti** ... – to hold disciplinary proceedings **against** ...

disertace =
dissertation (AE), thesis, doctoral thesis
viz též práce, rigorózní práce

podstatné jméno + **dissertation, thesis**
obhajoba disertace – defence **of** dissertation, defence **of** doctoral thesis, defence **of** PhD thesis
thesis defense
obhajoba rigorózní práce/disertace – defence **of** the Advanced Master Thesis

Poznámka:

V **USA** se užívá slovo „**thesis**” spíš ve smyslu naší „diplomové práce” (Master Thesis) , tj. samostatné práce předkládané na závěr magisterského studia, kdežto „**dissertation**” tam označuje již vědeckou práci předkládanou pro získání doktorátu (PhD).

Ve **Velké Británii** a na některých evropských univerzitách je tomu často právě opačně. „Thesis” se užívá pro doktorskou práci, tedy („Doctoral) Thesis”, kdežto „dissertation” pro magisterskou práci.

Na **FJFI** se užívá běžně spojení „**Master Thesis**” pro diplomovou práci (ne tedy Diploma Thesis); termín pro doktorskou disertaci , tj. „**Doctoral Thesis**” nebo „Doctoral) Dissertation” , není dosud ustálený. Jak je zřejmé z výše uvedeného, nelze užít slovo „thesis” pro bakalářskou práci, jak tomu je na některých našich vysokých školách. Bakalářská práce je spíš „**Bachelor Project**”.

doba (pracovní) =
working hours

přídavné jméno + **working hours**
pružná pracovní doba – flexible working hours

doba =
period

přídavné jméno + period
záruční doba – guarantee period
zkušební doba – probation period

docent =
associate professor (AE), (ČR)
viz též člen, habilitace, řízení (tj. projednávání), tituly(tj. vědecko-pedagogické

Poznámka:

Výraz „**associate**“ v titulech označuje o jeden stupeň nižší hodnost nebo pracovní zařazení, např. „**associate professor**“ (docent) je o stupeň nižší profesní kvalifikace než „**professor**“ (profesor). „**Associate Member**“ (přidružený člen) v učené společnosti nemusí mít stejná práva jako „**Member**“ (řádný člen).

docentura =
associate professorship (ČR), venium docendi (ČR), docentship (ČR)
viz též habilitace, řízení (tj. projednávání), tituly (tj. vědecko-pedagogické)

podstatné jméno + professorship
docentura s vyhlídkou na jmenování profesorem – tenure-track assistant professorship (AE)

habilitation+ podstatné jméno
habilitační přednáška, habilitace – Habilitation Thesis (ČR)
habilitační řízení - habilitation procedures

dočasně =
on a provisional basis

dodatek (k ...) =
supplement (to ...)

dohoda (tj. smlouva) = agreement

Dohoda o odpovědnosti za ztrátu svěřených - Agreement **on** Liability **for** Loss **of** Entrusted Items

Dohoda o pracovní činnosti – Agreement **to** Perform Work

Dohoda o provedení práce – Agreement **to** Complete a Job

Dohoda o spolupráci – Agreement **of** Cooperation

Dohoda o spoluprázi **mezi** ... a ... - Cooperation Agreement **between** ,, and ,,

Dohoda o změně smlouvy – Agreement **of** Variation **of** Contract

podstatné jméno + agreement

nástup dle dohody – date based on agreement

ukončení dohody – termination **of** an agreement

vypršení dohody/smlouvy - extinction **of** an agreement

přídavné jméno + agreement

mezinárodní dohoda o výměně studentů – international agreement **on** student exchange

meziuniverzitní dohoda – inter-university agreement

na základě vzájemné dohody – **by** mutual agreement, **on** mutual agreementxx

vzájemná dohoda – mutual agreement

závazná dohoda – binding agreement

sloveso + agreement

být shodný s ..., shodovat se s ... - to be in agreement **with** ...

dospět k dohodě o ... – to arrive **at** an agreement **about/on** ...

odstoupit **od** dohody – to withdraw **from** an agreement

podepsat dohodu **mezi** A a B – to sign an agreement **between** A and B

podepsat dohodu s ... – to sign an agreement **with** ...

shodovat se s ... – to be **in** agreement **with** ...

uzavřít dohodu – to conclude an agreement

docházet na, chodit na (tj. být přítomen, účastnit se) = to attend, to be present, to go to viz též docházka

to attend, to go to + podstatné jméno

být přítomen **na** schůzi – to attend a meeting, to be present **at** a meeting

chodit **do** školy – to attend school

chodit **na** přednášky – to attend lectures

chodit **na** univerzitu – to attend university

chodit **na** výuku – to attend classes

docházet na výuku – to attend classes, to attend courses

jít **na** schůzi – to go **to** a meeting, to attend a meeting

Poznámka:

V angličtině nelze říci „to visit lectures“, student se zúčastní výuky, není tam na návštěvě.

**docházka (tj. přítomnost na hodině, na pracovišti) =
attendance**

viz též docházet na

attendance + podstatné jméno

docházka **na** přednášky (tj. počet přítomných na hodině) – attendance **at** lectures

docházka **na** přednášky (tj. přítomnost) – attendance **at** lectures

docházka na výuku – attendance **at** a class, course attendance, class attendance

počty přítomných – attendance figures

přídavné jméno + **attendance**

dobrá docházka – good attendance

povinná docházka – compulsory attendance (BE), mandatory attendance (AE)

povinná školní docházka – compulsory school attendance

pravidelná docházka – regular attendance

školní docházka – school attendance

špatná docházka – poor attendance

sloveso + **attendance**

předložit měsíční evidenci docházky – to submit (monthly) attendance

zapisovat (kontrolovat) docházku – to take the attendance (AE), to take the register (BE)

doklad =

document (často v mn.č.), certificate

document + podstatné jméno

doklad **o** dosaženém vysokoškolském vzdělání – document/certificate attesting **to** the higher education acquired,

doklad **o** udělení Evropského bakalaureátu – document proving granting **of** the European Baccalaureate

doklad **o** vykonaných zkouškách – document listing completed examinations

doklad osvědčující pedagogickou praxi – document proving teaching experience

doklad osvědčující vědeckou kvalifikaci – document demonstrating scholarly qualification

sloveso + **document**

podepsat doklad – to sign a document

předložit doklad **o** ... – to produce a document **concerning/about**
– to show a document **concerning/about** ...

přiložit doklad **k** ... – to attach a document **to** ..., to enclose a document **to**

stáhnout doklady online – to download documents online

doklad o vykonaných zkouškách a známkách, tj. výpis známek = transcript (AE), document listing completed examinations

doktor =

doctor

viz též doktorát, hodnost (akademická vědecká), titul akademický doktorský

doktorand =

PhD/Ph.D. student, doctoral student, graduate student (AE), advisee (AE)

PhD + podstatné jméno

doktorský program – Ph.D. course, Ph.D. programme (BE), PhD program (AE), doctoral training

doktorské studium – Ph.D. course, Ph.D. Programme (BE), PhD Program (AE), doctoral training

kandidát PhD – PhD candidate (AE)

PhD student - doktorand – doctoral student, PhD student

sloveso + **PhD student**

být doktorandem (tj. být v doktorském studiu) – to be a PhD student, to be **on** a PhD course, to study **for** a PhD

Poznámka:

Doktorand zapojený do výzkumu studentů se označuje jako „**research assistant**“, doktorand zapojený do výuky studentů jako „**teaching assistant**“.(AE). Jejich funkce má název „**research assistantship**“ resp. „**teaching assistantship**“.

„**PhD candidate**“ je student v doktorském studiu, který splnil všechny požadavky doktorského studia kromě disertace, tj. složil všechny zkoušky a prokázal, že je schopen pracovat na svém výzkumném problému.

„**Advisee**“ v kontextu vysoké školy, je ten, kdo je školen, tj.doktorand (adviser pak školitel).

„PhD student“ je v užším terminologickém pojetí student, který byl přijat do doktorského studia, navštěvuje výuku, ale nesložil ještě zkoušku („**qualification examination**“, která ho opravňuje pracovat na disertaci (cca po 2 letech studia) – viz též „**zkouška**“

letter

přídavné jméno + **letter**

doporučující dopis – Letter of Recommendation

omluvný dopis - Letter of Apology

**doporučení, hodnocení (tj. reference) =
recommendation, reference (často v mn.č.)**

přídavné jméno + **recommendation, reference**

doporučující dopis – letter of **recommendation**

důvěrné doporučení, hodnocení – confidential reference

sloveso + **reference**

vyplnit formulář **pro** reference – to fill **in** a reference form

zaručit pravost hodnocení razítkem, potvrdit pravost hodnocení razítkem – to authenticate a reference **with** a stamp

Příklady:

Fráze a věty z dotazníků (Phrases and sentences from reference forms):

Doporučení dodáme na vyžádání. References are available upon request.

Byli bychom rádi, kdybyste důvěrně zhodnotil, zda je žadatel vhodným uchazečem o navrhované studium/místo.

We should be grateful if you could provide a confidential reference on the applicant's suitability to undertake the proposed programme of study/to fill in the post.

Neváhejte sdělit nám další informace o uchazeči na samostatném listu hlavičkového papíru svého pracoviště nebo formou dopisu připojeného k dotazníku.

Please feel free to make further comments on the applicant, typed on your institution's headed paper or in the form of a letter attached to the reference form.

Byli bychom rádi, kdybyste potvrdili pravost hodnocení svým úředním razítkem.

We would be grateful if you could authenticate the reference and use the official stamp of your organisation.

Vložte důvěrné hodnocení do obálky, zalepte ji, chlopiň obálky označte svým jménem a přelepte páskou a vraťte žadateli, který nám ji doručí se svým portfolioem.

Please place the confidential reference in an envelope, seal the envelope, sign it along the flap and tape over with a clear tape, then return the reference to the applicant who will send it to us with their dossier.

V jakém vztahu jste k žadateli a jak dlouho žadatele znáte?

In what capacity and how long have you known the applicant?

Uveďte, prosím, jaké jsou dle vašeho názoru žadatelovy silné stránky?

Please comment on what you consider the applicant's strengths?

Jaké jsou jeho slabiny?

What are his/her weak areas?

Měl uchazeč možnost projevit své výjimečné kvality?

Have there been any situations where the applicant could display his/her exceptional qualities?

Uveďte prosím, zda je uchazeč schopen pracovat nezávisle/samostatně nebo jako člen týmu.

Please comment on the applicant's ability to work independently or in a team.

Celková charakteristika uchazeče:

Overall characteristics of the applicant:

Intelligence – Intelligence

Motivace – Motivation

Vyzrállost – Maturity

Iniciativnost – Initiative

Znalost oboru – Knowledge of specialisation area

Spolehlivost a smysl pro zodpovědnost – Reliability and sense of responsibility

Píle a vytrvalost – Industry and perseverance

Samostatné a kritické myšlení – Independent and critical thinking

Schopnosti pro badatelskou práci – Potential as a researcher

Hospodaření s časem – Time management

Uvědomění si a hodnocení pracovních cílů – Appreciation of career goals

Celková znalost angličtiny – Overall competence in English

Jiné – Other

dostavit se =

to present oneself

dotace (tj. poskytovaná MŠMT) =

subsidy (často mn. č.)

sloveso + **subsidy**

hradit z dotace – to fund **from** the subsidy

odejmout dotaci – to revoke a subsidy

poskytnout dotaci, přidělit dotaci – to grant subsidies, to pay subsidies

dotazník, anketa =

questionnaire

přídavné jméno + **questionnaire**

osobní dotazník – personal questionnaire

dovednost =

skills (většinou v mn. č.)

podstatné jméno + **skills**

dovednost čtení, tj. umět číst – reading skills

dovednost mluvení, tj. umět mluvit – speaking skills

dovednost poslechu, tj. umět poslouchat – listening skills

dovednost psaní, tj. umět psát – writing skills

přídavné jméno + **skills**

akademické dovednosti – academic skills

laboratorní dovednosti – laboratory skills

profesní dovednosti – professional skills

výborné písemné a komunikační dovednosti – strong written and verbal communication skills

sloveso + **skills**

získat dovednosti/praxi – to gain skills/practice

vybrousit si akademické dovednosti – to hone one's academic skills

dovolená =

leave, holiday

přídavné jméno + **leave**

mateřská dovolená – maternity leave

rodičovská dovolená – parental leave

zvláštní studijní dovolená po sedmi letech – sabbatical leave

sloveso + **leave**

být na dovolené – to be **on** leave

nastoupit dovolenou – to go **on** leave

udělit dovolenou – to give a leave, to grant a leave

dozor (tj. při písemné práci) =

invigilation (BE)

E

**eventuálně (tj. případně, možná) =
possibly, as the case may be**

Poznámka:

Slova „**eventual**”, resp. „**eventually**” mají v angličtině jiný význam než v češtině, znamenají „konečný,” resp. „nakonec “.

**evidence =
register, file records, record
viz též registr**

přídavné jméno + **register, file records**
ústřední evidence – central register, central file records

sloveso + **record**
vést evidenci o studentech – to keep a register **of** students

**excellence =
excellence**

podstatné jméno + **excellence**
centrum excellence – centre of excellence (BE)

**exkurze =
field trip, research trip**

research trip + podstatné jméno
exkurze na optické pracoviště – research trip **in** optics

**experimentátor =
experimenter, experimentalist**

F

fakulta = faculty

Fakulta architektury – Faculty of Architecture
Fakulta biomedicínského inženýrství – Faculty of Biomedical Engineering
Fakulta dopravní – Faculty of Transportation Sciences
Fakulta elektrotechnická – Faculty of Electrical Engineering
Fakulta informatiky – Faculty of Informatics
Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská – Faculty of Nuclear Sciences and Physical Engineering
Fakulta stavební – Faculty of Civil Engineering
Fakulta strojní – Faculty of Mechanical Engineering

faculty + podstatné jméno
budova fakulty, areál fakulty – faculty premises

podstatné jméno + **faculty**
pracoviště fakulty (tj.složka) – unit **of** the faculty
rozdělení fakulty – splitting **of** a faculty
sloučení fakulty s jinou fakultou – merger **of** a faculty
splynutí fakulty s jinou fakultou – amalgamation **of** a faculty
vedení/řízení fakulty – faculty governance, Faculty Administration, faculty management
zřízení fakulty – establishment **of** a faculty
zrušení fakulty – dissolution **of** a faculty

sloveso + **faculty**
zřídit fakultu – to establish a faculty

Příklad:

Dnes se bude konat schůze studentů, vyučujících a administrativy.
There will be a meeting of students, faculty (AE)/ staff (BE), and administrators today.

Poznámka:

V AE slovo „**faculty**“ označuje všechny vyučující na univerzitě, ne tedy složku univerzity.

fond = fund

Fond kulturních a sociálních potřeb – Fund for Social and Cultural Requirements
Fond provozních prostředků - Fund for Operational Purposes
Fond reprodukce investičního majetku – Capital Assets Regeneration Fund

Fond účelově určených prostředků -Fund for Earmarked financial Resources
Stipendijní fond (MŠMT) – Scholarship Fund and Bursary Fund

fund + podstatné jméno
fond odměn – fund **for** bonuses

přídavné jméno + **fund**
rezervní fond – reserve fund
sociální fond – social fund

formulář =
form, blank (AE)
viz též žádost (tj. písemnost, jíž se o něco žádá)

sloveso + **form**
podat přihlášku – to submit an application (form), to hand **in** an application (form)
vyplnit formulář – to fill in a form, to complete a form

formy výuky, výuka =
classes at university, (form of) instruction
viz též cvičení, praktikum (typ vyučovací hodiny), přednáška, seminářs

sloveso + **class, lecture, seminar, practical session in**
přijít **o** přednášku – to miss a lecture
zameškat výuku - miss a class, to miss a seminar, to miss a lecture, a practical seminar **in**

Fráze:
praktikum **z** - practicals **in**, practical session **in**, practical seminar **in**
přednáška **o** – lecture **on/about**
přednáška **z** – lecture **in**
seminář **o** – seminar **on**
seminář **z** – seminar **in**
výuka – classes, instruction

funkce (tj. zastávané místo, pozice) =
office, position, post, membership, job title
viz též odvolat (z funkce)

post, position,office + podstatné jméno
funkce děkana – position **of** the dean
funkční období děkana – term **of** office **of** the dean
funkční období je tříleté – the term **of** office is three years

funkční období ve Vědecké radě – the term **of** membership **in** the Scientific Board
odpovědné místo – a position **of** responsibility

podstatné jméno + **office, membership**

odvolání člena z funkce – dismissal **of** a member **from** office

uplynutí funkčního období – expiration **of** the term **of** office, expiration **of** the term **of** membership

přídavné jméno + **post**

místo akademického pracovníka – academic post

veřejná funkce – public office

sloveso + **office, position**

být zvolen **do** konce funkčního období Senátu – to be elected **for** the term **of** office of the Senate

jmenovat (**do** funkce) náhradního člena – to appoint an alternate member **to** office

kandidovat **na** (funkci) děkana – to run **for** the position **of** dean

obsadit místo, obsadit funkci – to fill a position

pověřit **někoho** výkonem funkce ... – to designate a person to hold the office **of**

setrvat ve funkci – to keep one's position

uvést **do** funkce/úřadu (nově jmenovaného profesora) – to install **in** office a newly appointed professor

vzdát se funkce ... – to renounce the office **of** ...

G

garant =

guarantor

guarantor + podstatné jméno

garant kurzu – guarantor **of** the course

garant studijního programu – guarantor **of** the study programme

gender (tj. pohlaví) =

gender, sex

gender + podstatné jméno

gendrová vyváženost, gendrová vyrovnanost – gender balance

Poznámka:

V anglosaském světě se tento údaj (tj. muž – male (M), žena – female (F)) v dotaznících většinou nevyžaduje.

grant (tj. finanční prostředky účelově přidělené na výzkum) = grant

podstatné jméno + **grant**
nositel grantu – grantee

Grantová agentura České republiky = Czech Science Foundation

gremium = gremium, board, panel

Grémium rektora – Rector's Gremium

Poznámka:
Slovo „**gremium**“ je v angličtině neobvyklé.

H

habilitace (ČR) = habilitation (ČR) , venium docendi (ČR)
viz též docent, vědecko-pedagogické hodnosti, řízení (tj. projednávání), titul (vědecko-pedagogický)

habilitation + podstatné jméno
habilitační požadavky – habilitation requirements
habilitační práce – dissertation to qualify **for** associate professorship, habilitation dissertation, habilitation thesis (MŠMT)
habilitační přednáška – habilitation lecture
habilitační process, habilitační řízení – procedure for conferring „venium docendi“ – procedure for conferring associate professorship, habilitation procedureshabilitační process, habilitačnířízení

podstatné jméno + **habilitation**
obhajoba habilitační práce – defence **of** habilitation thesis

Poznámka:
Pojem „habilitace“ tj. „**habilitation**“, habilitovat se tj. „**to submit and defend a habilitation thesis**“, „habilitační řízení“ tj. „**habilitation procedure**“ respektive „**procedure for conferring venium docendi**“ se používá např. na univerzitách v Německu, Rakousku, Švýcarsku,

Slovensku a v České republice. Habilitation thesis defence is followed by a public inaugural lecture with a colloquium, i.e. public inaugural lecture. Anglosaské země tento kariérní předstupeň k profesuře neznají a obsah těchto pojmů je třeba kolegům z těchto zemí vždy vysvětlit. Tyto pojmy se v systému školství VB a USA nepoužívají.

**heslo =
password**

**hlas =
vote, ballot**

podstatné jméno + **ballot, vote**
rovnost hlasů pro a proti – equality **of** votes for and against
šedesát procent hlasů – 60% **of** the ballot

přídavné jméno + **vote**
neplatný hlas – invalid vote
poradní hlas – advisory vote
prostou většinou hlasů – by majority vote

Příklad:

Přijmou usnesení prostou většinou hlasů členů přítomných na schůzi.
To adopt a resolution by a majority vote of all members present at the meeting.

**hlasovací =
ballot, voting**

ballot + podstatné jméno
hlasovací lístek – ballot, ballot paper
hlasovací urna – ballot box

sloveso + **ballot paper**
odvezdat hlasovací lístek – to return a ballot paper

**hlasování, (tj.volba jako proces) =
ballot, vote, voting, election
viz též volba**

podstatné jméno + **ballot, vote, voting**

výsledek hlasování – result **of** the vote
způsob hlasování / způsob volby – type **of** ballot, manner of voting

přídavné jméno + **ballot, vote, voting**

dvoukolová volba – two-round voting
hlasování per rollam – absentee ballot, absentee vote
tajné hlasování – secret ballot
veřejné hlasování (tj. aklamací) – voting **by** acclamation

sloveso + **ballot, election, voting**

hlasovat – to vote **in** an election
hlasovat per rollam – to vote **by** absentee ballot
konat volby aklamací – to hold elections **by** acclamation
odvolat (**někoho**) na základě tajného hlasování – to remove (**a person**) from office **by** secret ballot
podléhat hlasování , vyžadovat hlasování – to be subject **to** a ballot
usnášet se tajným hlasováním – to vote **by** ballot
vypsat volby – to call an election
zdržet se hlasování – to abstain **from** voting

hlasovat =

to cast a ballot, to put to the vote, to vote

to vote + podstatné jméno

hlasovat per rollam – to vote **by** absentee ballot

sloveso + **to put to the vote, to vote**

hlasovat – to cast a vote

hlasovat **o** návrhu, nechat hlasovat **o** návrhu – to put a proposal **to** the vote

hlasovat/nechat hlasovat **o** návrhu na jmenování – to put **to** vote the nomination **to** an office

hodina – viz cvičení, seminář, formy výuky, praktikum, přednáška

hodnocení (reference) – viz doporučení

hodnocení (tj. např. vyjádření k průběhu studia apod.) =

assessment (formal), evaluation (formal),

viz též kvalita, posudek (odborné hodnocení studenta/práce)

Mezinárodní evaluační panel – International Evaluation Panel

assessment, evaluation + podstatné jméno

hodnocení studenta (tj. práce a výsledků studia) – assessment of student's work and achievements

hodnotící komise – evaluation board

kriteria pro hodnocení – assessment criteria, evaluation criteria

metody hodnocení – assessment techniques, assessment methods, evaluation techniques, evaluation methods

systém hodnocení – evaluation system, assessment system, assessment strategy

podstatné jméno + **assessment, evaluation**

hodnocení kvality studia – quality assessment of courses

hodnocení rizika – risk assessment

kritéria pro hodnocení – assessment/evaluation criteria

přídavné jméno + **assessment, evaluation**

aktuální hodnocení činnosti – current assessment of activities, latest assessment of activities, updated assessment of activities

celkové/suborné hodnocení – overall assessment, comprehensive assessment

individuální hodnocení – individual assessment

kritické hodnocení projektu – critical evaluation of the project

předběžné hodnocení – preliminary assessment

průběžné hodnocení – continuous assessment

semestrální hodnocení – end-of-term assessment

vnější hodnocení – external evaluation

vnitřní hodnocení – internal evaluation

závěrečné zhodnocení úrovně, závěrečné hodnocení studijních výsledků studenta – final assessment of student's performance/achievements

sloveso + **assessment, evaluation**

dělat hodnocení – to make an assessment

provádět hodnocení – to carry out an assessment, to perform an assessment, to conduct an assessment, to undertake an evaluation, to carry out evaluations

vypracovat hodnocení disertace – to elaborate an assessment **of** the dissertation

Příklad:

Přínos této disertace bude přísně ale pečlivě zhodnocen. Výsledky této disertace budou přísně, ale pečlivě zhodnoceny.

Achievements of the dissertation will be rigorously but carefully evaluated

Poznámka:

Výrazy „**assessment**” a „**evaluation**” jsou často záměnné. „**Assessment**” zdůrazňuje spíš posuzování po pečlivém zvážení, zhodnocení něčeho (např. situace, rizika, práce), kdežto „**evaluation**” zdůrazňuje vyhodnocování a oceňování např. výsledků, kvality.

hodnocení (tj. odborné posouzení) – viz posudek (odborné posouzení), recenze

**hodnost (tj. akademická vědecká, akademický titul doktorský) = academic degree, academic title – scientific ranking
viz též doktorát, titul (akademický doktorský, vědecký)**

akademický titul vědecký doktorský ve zkratce Ph.D. uváděný **za** jménem – academic research degree **of** „Doctor (of Philosophy)” abbreviated as Ph.D., used **after** the name; viz níže

akademický titul doktorský uváděný vždy **před** jménem : doktor filosofie - ve zkratce PhDr.; doktor práv – ve zkratce JUDr; doktor přírodních věd – ve zkratce RNDr.; doktor pedagogických věd (udělován do r.1990) – ve zkratce PaeDr.– advanced Master’s Degree, academic degree **of** „Doctor” used **before** the name: Doctor of Philosophy, abbreviated as PhDr; Doctor of Law – abbreviated as JUDr.; Doctor of Natural Sciences – abbreviated as RNDr.; Doctor of Pedagogical Sciences (awarded until 1990) – abbreviated as PaeDr.

Poznámka:

Akademické (hlavně vědecké) tituly doktorské se v ČR různí dle období, kdy byly zavedeny: stupně vědecké hodnosti – academic scientific ranking/scientific ranks (mainly research doctorates) differ according to the time they were awarded :

nižší vědecká hodnost doktor – lower research degree of doctor

a)research doctorate, lower research doctorate , Ph.D. , ČR, dříve kandidát věd CSc. – (1953, resp. 1977 – 1990) odpovídá dnešnímu Ph.D. – (ČR – earlier degree : Candidate **of** Sciences, abbreviated as CSc, equivalent to Ph.D.)

b) doktor (Dr.) – 1990 – 1998 – Doctor, Dr.

c) doktor filozofie (Ph.D.) – od r. 1998 (udělovány některými vysokými školami) – Doctor **of** Philosophy (Ph.D. since 1998, awarded by some universities

vyšší vědecká hodnost doktor věd – higher research doctorate, higher research degree of doctor

a)Doktor věd (DrCs.) – 1953 –1998 – Doctor of Science

b)Doktor věd (DSc.) – od r. 2002 – Doctor **of** Science (udělovány pouze Akademií věd ČR)– awarded solely **by** the Czech Academy **of** Sciences)

hodnost (tj. akademická, akademický titul) = academic degree, title

viz též hodnost (akademická vědecká), titul (akademický doktorský)

title + podstatné jméno

titul (akademická hodnost) Ing. používaný **před** jménem – title/academic degree **of** Ing. used **before** the name

přídavné jméno + **degree, title**

akademická hodnost/titul „bakalář“ (Bc.) (ČR) - užíváný před jménem - academic degree **of** „bachelor“ (**of ...**) used before the name ; Bachelor's Degree

(AE, BE) akademická „bakalář“ (Bc.)

akademický titul „inženýr“ (Ing.) (ČR) užíváný před jménem – academic degree **of** Engineer, (Ing.) used before the name

akademický titul/hodnost „magistr“ (Mgr.) (ČR) – academic degree **of** Master” (**of ...**) Master's Degree (AE, BE)

akademický titul manažerský MBA - užíváný za jménem – managerial title Master of Business Administration „MBA“ used after the name

akademická hodnost, akademický titul „doktor filozofie/přírodních věd/práv/pedagogických věd“ (PhDr./ RNDr./JUDr., PaeDr. (ČR, do roku 1990))– Advanced Master's Degree , academic degree of Doctor of Philosophy, Doctor of Natural Sciences, Doctor of Law, Doctor of Pedagogical Sciences – used before the name

společně udělovaný akademický titul (tj. se zahraniční univerzitou) – joint degree, – joint

academic degree společně udělovaný akademický titul (tj. se zahraniční univerzitou)

vědecké hodnostní zařazení (vědecká hodnost) – scientific ranking, scientific rank

sloveso + **degree**

být promován **na** bakaláře ... – to be awarded an academic degree **of** Bachelor **of** ...

být promován bakalářem – to be awarded a Bachelor's Degree

být promován na magistra... to be awarded a Master's Degree

přiznávat akademický titul – to award an academic degree

udělit **někomu** akademický titul – to confer an academic degree **upon/on** ...(formální)

získat titul magistra – to be awarded/to gain/to obtain a Master's Degree

Poznámka:

V ČR se titul „bakalář“ (Bc.) a „magistr“ (Mgr.) uvádějí před jménem, v anglosaských zemích za jménem.

V anglosaských zemích se doktoráty typu PhDr. a RNDr. , JUDr, a PaeDr, neudělují. V ČR se píše před jménem.

Vědecký akademický titul Ph.D. se uvádí v ČR i v anglosaských zemích za jménem. V ČR se píše Ph.D. s tečkami, ve VB často s tečkami a v USA většinou bez teček.

Na tradičních univerzitách ve Velké Británii se většinou po ukončení studia matematiky uděluje titul Master of Arts (M.A.). Magisterské a bakalářské hodnosti mohou být i jiné než B.Sc a M.Sc., např. B.Eng., a M.Eng.

hodnotitel (tj. člověk poskytující reference nebo informace o uchazeči o místo) = referee (BE), reference (AE)

sloveso + **referee, reference**

navrhnout **na** hodnotitele – to nominate somebody **as** referee

poskytovat reference **na**/hodnocení **někoho** ... – to act as a referee **for** somebody. to provide references **for** ...,- to provide a (confidential) reference **on**

**honorář (tj. odměna autorovi) =
royalty (většinou v mn.č.)**

**hospodaření (tj.nakládání s finančními prostředky) =
financial management
viz též audit**

sloveso + **financial management**

kontrolovat pravidelně hospodaření – to audit periodically financial management

vykazovat nedostatky **v** hospodaření – to demonstrate deficiencies **in** financial management

zajišťovat hospodaření fakulty / řídit hospodaření fakulty – to administer financial management of the faculty

CH

chodit na (tj. být přítomen) – viz docházet na

I

**IČO =
Company Registration Number**

**imatrikulace =
matriculation, matriculation ceremony**

sloveso + **matriculation**

upořádat imatrikulaci – to arrange matriculation

**inaugurace (tj. uvedení do úřadu) =
inauguration, inauguration ceremony**

sloveso + **inauguration**

uvést slavnostně děkana do úřadu – to carry our ceremonial inauguration **of** the dean

index =

course record booklet

Poznámka:

Index, tj. dříve tradiční knížečka se seznamem předmětů, které si student do ní zapisuje v každém akademickém roce a vyučující do ní potvrdí svým podpisem výsledek zkoušky nebo zápočtu, byla na ČVUT nahrazena pouze elektronickou evidencí (KOS). Ve VB a USA se nepoužívá.

MŠMT používá výraz „course record book” pro již vžitý český výraz „**transkript**”, tj. doklad o vykonaných zkouškách, výpis známek, takže může dojít k nejasnostem.

informace =

information

přídavné jméno + **information**

informace týkající se faktů – factual information

sloveso + **information**

vystavit a zpřístupnit informace – to expose information

zneužít informace **kvůli**... – to misuse information **for** the purpose **of** ...

zneužít informace **k** vlastním účelům – to abuse information **for** personal ends

zveřejnit informace, prozradit informace – to disclose information

Poznámka:

„**Information**” se pojí v angličtině se slovesem v jednotném čísle.

informatika =

computer science, informatics

insignie =

insignia

sloveso + **insignia**

používat akademické insignie – to use academic insignia

**institut (tj. ústav) =
institute
viz též ústav**

Český ústav informatiky, robotiky a kybernetiky (CIIRC) – Czech Institute of Informatics, Robotics and Cybernetics

Dopplerův ústav – Doppler Institute

Massachusettský technologický institut – Massachusetts Institute of Technology (MIT)

Státní ústav radiační ochrany – National Radiation Protection Institute

ústavy Akademie věd České Republiky (AV ČR) – institutes of the Czech Academy of Sciences (CAS)

přídavné jméno + institute

vysokoškolský ústav – higher education institute

výzkumný ústav – research institute

Poznámka:

Slova „**institution**“ (instituce) a „**institute**“ (ústav) mají stejný význam jako v češtině a nelze je zaměňovat.

**inženýr =
engineer
viz též člen**

Inženýrská akademie České republiky – Engineering Academy of the Czech Republic

přídavné jméno + engineer

absolvent oboru elektroinženýrství – electrical engineer

důlní inženýr – mining engineer

jaderný inženýr – nuclear engineer

letecký inženýr – aircraft/aeronautical engineer

stavební inženýr – civil engineer

strojní inženýr – mechanical engineer

zemědělský inženýr – agricultural engineer

Poznámka:

V angličtině slovo „**engineer**“ nemusí označovat akademickou hodnost. Může označovat jen povolání, jako např. mechanik, instalatér, údržbář, opravář, strojívedce. Rozhoduje kontext.

„**Chartered engineer**“ (zkratka **CEng.** uváděná za jménem) označuje ve VB absolventa technických (inženýrských) oborů (např. držitele hodnosti MEng – Master of Engineering a jiných), jehož profesní kvality garantuje a registruje na základě výběru Inženýrská rada (Engineering Council) zřízená královskou chartou (Royal Charter). Tito inženýři se mohou registrovat i jako tzv. **European Engineers** a před jménem si uvádět **EurIng**.

Zkratka **FEng**, uváděná za jménem, je udělována ve VB Královskou inženýrskou akademií (Royal Academy of Engineering) odborníkům inženýrských oborů na základě doporučení a výběru. Není to absolventský titul. V ČR existuje od r. 2014 obdobná výběrová Inženýrská akademie České republiky – Engineering Academy of the Czech Republic, jejíž členové si mohou za svým jménem uvádět zkratku FEng., tj. Fellow of the Engineering Society.

Sloveso „**to engineer**“ má dva protichůdné významy: **jednak navrhnout a realizovat něco** (to engineer diodes emitting at the appropriate wavelength – připravit diody emitující při vhodné vlnové délce), **jednak něco tajně připravit** nebo zmanipulovat, zosnovat ve vlatní prospěch (His rivals were able to engineer his downfall. – Jeho sokové byli schopni zosnovat jeho pád).

inženýrství = engineering

Poznámka:

Toto slovo označuje v angličtině obory, kde se vědecké principy aplikují na návrhy, konstrukci a údržbu např. automobilů, strojů (strojní inženýrství – Mechanical Engineering), výstavbu mostů, silnic a dálnic (stavební inženýrství – Civil Engineering), elektrická zařízení a elektrické sítě – elektroinženýrství – Electrical Engineering), chemické závody a komplexy (chemické inženýrství – Chemical Engineering), konstrukci a stavbu letadel (letecké inženýrství – Aeronautical Engineering) apod.

V současné době se výraz „inženýrství“ rozšířil a přenesl i do dalších – často interdisciplinárních nebo netradičních oborů – např. zemědělské inženýrství (Agricultural Engineering), fyzikální inženýrství (Physical Engineering), matematické inženýrství (Mathematical Engineering), genetické inženýrství (Genetical Engineering), biomedicínské inženýrství (Biomedical Engineering) atd.

J

jazyk = language

přídavné jméno + **language**

cizí jazyk – foreign language

druhý (cizí) jazyk – second language

vyučovací jazyk – language of instruction

Poznámka:

Druhý (cizí) jazyk je takový, který je v dané zemi používán vedle domácího jazyka (např. angličtina v Indii; **cizí jazyk** je takový, kterému se učí děti vedle domácího jazyka (např. angličtina pro české děti).

**jednání (tj. projednávání) =
transaction (často v mn.č.)**

transaction + sloveso

jednání se považuje za neplatné – transactions are deemed void

přídavné jméno + **transaction**

právní jednání – legal transaction

Poznámka:

„**Transactions of the Royal Society**“ je periodikum Královské společnosti publikující nejnovější původní vědecké výsledky.

**jednání (tj. schůze) =
assembly (formal), hearing, meeting, session (formal)**

podstatné jméno + **assembly, meeting, session**

zápis z jednání schůze/zasedání/shromáždění– minutes of the meeting/assembly/session

přídavné jméno + **assembly, hearing, meeting, session**

neveřejná schůze – closed meeting, closed session

ústní jednání – oral hearing

výroční schůze/shromáždění/zasedání – annual meeting/assembly/session

sloveso + **assembly, meeting, session**

hostit schůzi/ pořádat schůzi – to host a meeting

konat schůzi/ – to hold a meeting

oslovit schůzi – to address a meeting

pořádat zasedání/shromáždění – to hold a session/an assembly

předsedat schůzi/shromáždění/zasedání– to chair a meeting/an assembly,/a session

svolat schůzi/shromáždění/zasedání – to call a meeting/an assembly/a session

účastnit se schůze/shromáždění/zasedání – to attend a meeting/ an assembly/a session

Poznámka:

„**Assembly**“ – **shromáždění** – označuje v akademickém prostředí i schůzku studentů a učitelů („school assembly“).

Akademická obec je shromáždění studentů a učitelů, kteří se scházejí též k volbě děkana.

The academic community is an assembly of students and academic staff meeting also to vote the Dean.

„**Meeting**“ označuje jakoukoliv **schůzku** k projednání nebo prodiskutování nějaké konkrétní záležitosti.

Všichni pracovníci se scházejí každé první pondělí v měsíci, aby projednali všechny nové problémy.

There is a staff meeting every first Monday of the month to discuss the latest issues.

„**Session**” označuje formální schůzi, **zasedání**.

zasedání vědecké rady – session **of** the Scientific Board

**jednat (tj. konat) =
to act**

act + podstatné jméno

jednat jménem fakulty – to act **on behalf of** the faculty

jednat **za** děkana – to act **on behalf of** the dean

**jednota =
union**

Jednota matematiků a fyziků - Union of Mathematicians and Physicists

**jednotka =
unit**

přídavné jméno + **unit**

administrativní organizační jednotka FJFI – administrative organizational unit **of** FNSP

pedagogické pracoviště – teaching unit

**jídelna (tj. menza)
dining hall, refectory (BE)**

**jménem =
on behalf of ... , in the name of ...**

Příklad:

jednat **jménem** děkana FJFI – to act **on behalf of** the Dean of FNSPE

vystupovat **za** senát, vystupovat **jménem** senátu – to act **in the name of** the Academic Senate

**jméno =
name**

viz též příjmení

přídavné jméno + **name**

druhé křestní jméno – second/middle name

jméno za svobodna, (žena) rozená ... – maiden name, née (formal), name before marriage

křestní jméno – first name, given name, Christian name

rodné jméno – family name, surname, surname at birth, name at birth

Poznámka:

Druhé, většinou křestní, jméno se označuje jako „**second name**”. „**Middle name**” stojí mezi křestním jménem a příjmením, např. Edgar **Allan** Poe. Bývá časté v USA.

jmenování (tj. ustanovení na místo) = appointment, inauguration ceremony viz též místo

appointment, inauguration ceremony, nomination + podstatné jméno
jmenování profesorem – appointment **of** a full professor
návrh **na** jmenování docentem – nomination **for** an associate professorship
slavnostní jmenování nových profesorů – inauguration ceremony **of** the newly appointed professors

podstatné jméno + **appointment**

datum jmenování, tj. nástupní termín – date **of** appointment **to** office

jmenování na dočasnou/přechodnou dobu – provisional appointment, /provisionary appointment

řízení **pro** jmenování profesorem – procedures **for** appointing a professor

jmenovat (do funkce, na místo), ustanovit = to appoint

to appoint + podstatné jméno

jmenovat (někoho) členem (**něčeho**) – to appoint (somebody) a member **of** ...

ustanovit školitele – to appoint a supervisor

Příklad:

Byl jmenován profesorem kybernetiky **na** brněnské technice.

He was appointed Professor of Cybernetics **at** the Brno University of Technology

K

kampus =
campus
viz též areál, budova fakulty

kandidatura =
candidacy

candidacy + podstatné jméno
kandidatura **na** děkana – **candidacy for** the dean

sloveso + **candidacy**
odstoupit od kandidatury **na** ... to withdraw one's **candidacy for** ...
udělat zkoušku opravňující pokračovat v doktorském studiu – to pass a qualifying exam into **candidacy (AE)**

Poznámka.

„Qualifying examination“ odpovídá dřívějšímu „kandidátskému minimu“, tj zkoušce ze studovaných předmětů, opravňující k práci na disertaci. Stejný význam má v AE termín „candidacy (examination)“.

kariéra, pracovní životní dráha – viz pracovní uplatnění

katedra =
(academic) department, chair

department + podstatné jméno
katedra dozimetrie a ionizujícího záření – Department of Dosimetry and Ionizing Radiation
katedra fyzikální elektroniky – Department of Physical Electronics
katedra fyziky – Department of Physics
katedra humanitních věd a jazyků – Department of Humanities and Languages
katedra inženýrství pevných látek – Department of Solid State Engineering
katedra jaderné chemie – Department of Nuclear Chemistry
katedra jaderných reaktorů – Department of Nuclear Reactors
katedra matematiky – Department of Mathematics
katedra materiálů – Department of Materials

katedra softwarového inženýrství – Department of Software Engineering
vedení katedry, tj. řízení katedry – department management

department + sloveso

povinností katedry je, katedra má za povinnost ... - the department is committed to...

podstatné jméno + **department**

sekretářka katedry – assistant **to the** head **of** the department

vedoucí katedry – head **of** the department

vedoucí katedry chemie na ... univerzitě (...) - chemistry chair **at** the University of ...

zástupce vedoucího katedry – deputy-head **of** the department

přídavné jméno + **department**

katedra – academic department

sloveso + **department**

zřídit katedru – to establish a department

klasifikace (tj. udělování známek) = marking (BE), grading (AE, ČR) (spíše bodové hodnocení) viz též prospěch, známka

klasifikační stupnice – grading scale:

- výborně – excellent, an A, mark A, grade A
- velmi dobře – very good, a B, mark B, grade B
- dobře – good, a C, mark C, grade C
- uspokojivě – satisfactory, a D, mark D, grade D
- dostatečně – sufficient, an E, mark A, grade E, pass mark
- nedostatečně – failed, failure, an F, mark F, grade F

Poznámka:

Slovo „**classification**“ znamená v angličtině „třídění“, „roztřídění“, „uspořádání do tříd“.

kodex (tj. předpis) = code

**viz též podmínky, pokyn, pravidlo, předpis, příkaz, řád, směrnice,
statut, vyhláška, výnos, zásady**

Disciplinární řád pro studenty ČVUT – Disciplinary Code for Students of the CTU

Etický kodex – Ethics Code, Code of Ethics

Morální kodex – Moral Code

Stipendijní řád ČVUT – Scholarship Code of CTU
Studijní a zkušební řád ČVUT – Study and Examination Code of CTU

Poznámka:

Terminologie není na ČVUT dosud jednotná.

**kolega =
colleague**

kolega z oboru – peer

**kolegium =
board, collegium**

Kolegium děkana (FNSPE) – Dean's Advisory Board (FNSPE)
Kolegium rektora – Rector's Collegium (CTU)

**kolej (tj. vzdělávací instituce) =
college**

„College“ (spíš AE) česky „kolej“- označuje v angličtině vysokou školu zaměřenou na praktickou výchovu bakalářů.

V americkém školském systému jsou tzv „Community Colleges“, poskytující široké spektrum předmětů pro praxi, ne akademických.

„College of Liberal Arts“ (Kolej svobodných umění) - zde slovo „art“ znamená „obor“, ne „umění“) poskytuje široké bakalářské vzdělání v mnoha neinženýrských oborech spíše než ve specializacích.

V Oxfordu a Cambridgi je kolej, tj. **College**, samostatnou součástí univerzity a studenti jsou přijímáni za členy koleje a univerzita je jim takto nadřazena. Koleje mají své samostatné obory a studijní programy, avšak tam, kde jsou některé programy totožné ve více kolejích, jsou přednášky a výuka zajišťovány centrálně univerzitou.

V britském školství bývá „college“ součástí univerzity a připravuje pro úžeji zaměřené obory (např. inženýrské obory, byznys, apod.), ne výzkum. Koleje mohou být i samostatné. Avšak **Imperial College** v Londýně je samostatná univerzita zaměřená na výuku a špičkový výzkum.

**kolej (tj. ubytovací zařízení) =
hall, hall of residence (BE), dormitory (AE)**

komise =

board, collegium, commission, committee, council

Disciplinární komise – Disciplinary Committee

Etická komise – Ethics Commission (CTU)

Habilitační komise – Habilitation Board

Hodnotící komise (Akreditačního úřadu) – Evaluation Committee (of the Accreditation Bureau)

Kolegium děkana – the Dean's Advisory Board (FNSPE)

Kolegium rektora – Rector's Collegium [kə'lidžiəm] (CTU)

Komise pro obhajobu doktorských disertací – Board for the Defence of Doctoral Dissertations

Komise pro státní doktorské zkoušky – State Doctoral Examination Board

Komise pro státní závěrečné zkoušky – State Examination Board

Přezkumná komise – Review Panel

Přijímací komise – Board of Admission (BE), Board of Admissions (AE), Admissions Committee (AE)

Zkoušková komise - Examinations Committee (AE)

přídavné jméno + board

zkušební komise – examination board, board **of** examiners

sloveso + board, comission

jmenovat **do** komise **pro** ... – to nominate **for** the membership **of** the commission/board **for** ...

koncepce =

design, plan, policy, concept

konkurz =

competitive selection procedure (of applicants)

viz též řízení (projednávání)

sloveso + competitive selection procedure

obsadit místo **na základě** konkurzu – to fill in a post **through** competitive selection procedure

Vzor textu pro vypsání konkurzu na obsazení místa vyučujícího na ČVUT:

Teaching/research positions in + obor

The Department of of the Czech Technical University in Prague invites applications for positions at the Assistant Professor/Associate Professor/Professor level. The applicant must possess a PhD degree in + (obor) or related fields and provide evidence of research activity and productivity/ exceptional records of research excellence and academic leadership. We seek experimental and theoretical candidates.

Appointees are expected to assume teaching responsibilities for undergraduate and graduate courses, and to conduct or join research programmes. Further information is available at

Starting salary will be highly competitive and commensurate with qualifications and experience.

Starting date will be

Applicants should submit their application including CV, cover letter, complete publication list, research statement, teaching statement (and three reference letters). Applications should be sent to no later than

**kontakt (tj. navazování kontaktů) =
networking**

**kontrola (tj. ověřování a hodnocení studentovy práce) =
assessment
viz též hodnocení (vyjádření k průběhu studia)**

přídavné jméno + **assessment**
průběžná kontrola, průběžné hodnocení – continuous assessment

**kontrola (tj. ověřování) =
check, checking**

přídavné jméno + **check, checking**
důkladná kontrola – thorough check/checking
náhodná kontrola – random check
pravidelná kontrola – periodic check, regular check, routine check
průběžná kontrola – continuous checking
přísná kontrola – rigorous check
zběžná kontrola – cursory check

sloveso + **check**
dělat kontrolu **něčeho**, provádět kontrolu **něčeho**, kontrolovat **něco** – to carry out a check **on ...** ,
to conduct a check **on ...** , to do a check **on**

**kontrolovat (tj. řídit, ovládat) =
to control**

**kontrolovat (tj. sledovat) =
to check, to monitor**

to monitor + podstatné jméno
kontrolovat nakládání s finančními prostředky – to monitor the financial management

**konzultace (tj. konzultační hodiny vyučujícího) =
office hours**

**konzultace (tj. schůzka s vyučujícím) =
consultation, tutoring**

sloveso + **consultation**

poskytovat konzultace – to offer consultations, to provide consultations

**konzultant =
consultant, advisor for a thesis (AE), tutor (BE)**

**kredit =
credit**

credit + podstatné jméno

přepočtený tj. přenesený kredit – credit transferred **from** another university

sloveso + **credit**

udělit kredit – to award a credit

získat kredit – to obtain a credit

započítávat (kurs) **do** kreditu – to count (a course) **to** the credit

**kurikulum (tj. plán studia, studijní plán, učivo, obsah vzdělávání) =
curriculum, mn.č. curriculums/curricula**

curriculum + podstatné jméno

příprava kurikula – curriculum development

**kurz (tj. vyučovaný předmět, celý kurz, celý program) =
course
viz též předmět**

přídavné jméno + **course**

bakalářský kurz – Bachelor Course

doktorský kurz – PhD Course, doctoral course

kreditovaný kurz - credited course

kurz angličtiny – English course, course of English
kurz fyziky (jako předmět) – physics course
intenzivní kurz – crash course
nekreditovaný kurz – non-credited course
otevřený online programme – open online course
předmět prvního ročníku – first-year course
přípravný kurz **z ... pro** (budoucí studenty) - course **in ... for** (prospective students)
společný základ (tj. základní kurzy pro 1. ročník) – core courses
studijní program – course of study
studium nevedoucí k akademické hodnosti – non-degree course
ucelené studium vedoucí k získání diplomu – degree course
úvodní kurz – introductory course
vyšší kurz (tj. od vyšších ročníků studijního programu) – advanced course
základní (stěžejní) kurzy (např. pro doktorandy) – core courses

sloveso + **course**

vyučovat kurz, vyučovat v kurzu – to teach a course
zapsat se **do** kurzu – to enrol **in** a course, to register **for** a course, sign up **for** a course

Poznámka:

Slovo „**course**“ může vyjadřovat i celý studijní program (např. bakalářský kurz – Bachelor Course, magisterský kurz – Master’s Degree Course, program vedoucí k získání diplomu (tj. titulu) – **degree course**, program nekončící získáním titulu - **non-degree course**, studijní program – **course of study**, doktorský kurz – **PhD Course**, nejen tedy jednotlivý předmět např. kurz fyziky – **Physics Course**, nebo soubor učebních lekcí, např. **kurz angličtiny – English course**, otevřený online program – **open online course**, i krátký kurz vaření – **short cooking course**.

kvalifikace (tj. způsobilost pro ...) = qualification (často v mn.č.), competence, competency

Evropský rámec kvalifikací – European Qualifications Framework (EQF)

přídavné jméno + **qualification**–

plán zvyšování kvalifikace akademických pracovníků - upgrading scheme **of** qualification status **of** academics

odborná kvalifikace, profesní kvalifikace – professional qualification

vědecká kvalifikace – scholarly qualification

vysoškolská kvalifikace – academic qualification

sloveso + **qualifications**

mít potřebnou kvalifikaci **pro** ... – to have the necessary qualifications **for** ..., to possess the necessary qualifications **for** ...

obdržet kvalifiaaci, získat kvalifikaci (**pro**) – to acquire qualification (**for**), – to gain qualification (**for**), to obtain qualification (**for**)
posoudit něčí kvalifikaci – to assess one's qualifications, to assess one's competence

kvalita =
quality
viz též hodnocení, posouzení

quality + podstatné jméno
hodnocení kvality – quality assessment, quality evaluation
zajišťování kvality – quality assurance

podstatné jméno + **quality**
průběh vnitřního hodnocení kvality – course of the internal quality assessment

kvestor =
Registrar (ČTU)
Bursar (MŠMT)

L

laboratoř =
laboratory
viz též národní

přídavné jméno + **laboratory**
státní laboratoř + national laboratory

list (tj. doklad) =

certificate

přídavé jméno + **list**

vyuční list – vocational certificate, certificate **of** apprenticeship

zápočtový list – employment record

živnostenský list -business certifcate, business licence, trade certifcate, trade licence

sloveso + **list**

požádat o živnostenský list – to file for a trade licence

pracovat na živnostenský list – to contract work

M

Vaše magnificence =

Your Magnificence

viz též děkan

Poznámka:

Britský a americký akademický usus toto oslovení akademických hodnostářů nepoužívá.

majetek (tj. jmění, aktiva) =

assets (většinou v mn.čísle)

viz též věc (tj. majetek)

assets + podstatné jméno

majetek university – assets **of** the university

podstatné jméno + **assets**

odpis hmotného majetku – depreciation **of** tangible assets

přídavné jméno + **assets**

hmotný majetek – tangible assets

nehmotný majetek – intangible assets

osobní movitý majetek – personal assets

sloveso + **assets**

nakládat s majetkem university – to manage the university assets

převést majetek a závazky univerzity **na** ... – to transfer the university assets and liabilities **to...**

vlastnit majetek – to possess assets

vložit majetek **do** ... – to invest assets **in** ...

Poznámka:

Běžně používaný výraz pro „majetek“ (tj. vlastněné předměty) je „property“ (např. personal property, government property), „assets“ je spíš právní termín.

**matrika =
register**

register + podstatné jméno
matrika studentů – register of student

**matrikář, úředník pro styk se studenty, tajemník =
registrar**

**maturita =
school-leaving examination, matura, Maturita (MŠMT), Maturita
Examination (MŠMT), Baccalaureate
viz též zkouška**

Poznámka:

„Maturita“ je zkouška konaná na závěr středoškolského vzdělání, které odpovídá 4. stupni Evropského kvalifikačního rámce (European Qualification Framework). Země, ve kterých se takové zkoušky konají, mají své vlastní názvy. Některé jsou uvedeny pod heslem „zkouška“.

**medaile =
medal**

přídavné jméno + **medal**
pamětní medaile – memorial medal

sloveso + **medal**

udělit **někomu** medaili **za** – to award a medal **of** merit **to... for...**

medaile I. stupně – stříbrná – first class FNSPE medal – silver

medaile II. stupně – bronzová – second class FNSPE medal – bronze

**mentor (tj. rádce, poradce) =
mentor**

Příklad:

Profesor Brown působil jako mentor mnoha doktorandů. Professor Brown has mentored/has been a mentor of many PhD students.

**mentorování (tj. poradenství zkušených pro méně zkušené) =
mentorship**

**menza =
cafeteria, canteen, dining hall, refectory (zvl. BE)**

sloveso + **cafeteria**
stravovat se v menze – to take meals **in** the cafeteria, to have meals **in** the cafeteria

**měřítko (pro hodnocení studenta) =
metrics**

podstatné jméno + **metrics**
měřítko pro hodnocení studenta - the metrics to judge a student (AE)

**metoda =
method**

metoda + podstatné jméno
metoda výuky – teaching method

**ministerstvo =
ministry**

Ministerstvo hospodářství – Ministry of Economy
Ministerstvo práce a sociálních věcí – Ministry of Labour and Social Affairs
Ministerstvo pro místní rozvoj – Ministry of Regional Development
Ministerstvo průmyslu a obchodu – Ministry of Industry and Trade
Ministerstvo vnitra – Ministry of the Interior
Ministerstvo zdravotnictví – Ministry of Health
Ministerstvo zemědělství – Ministry of Agriculture

místo (tj. místo získané na základě jmenování) =

appointment (zvl. BE); post, position (AE); tenure (AE); vacancy (volné místo)

viz též jmenování, profesor, profesura

position + podstatné jméno

odpovědné místo – position of responsibility

podstatné jméno + **post, appointment, position, place**

místo akademického pracovníka – academic post, academic appointment, academic position

místo na částečný úvazek – part-time appointment, part-time position

místo na plný úvazek – full-time appointment, full-time position

místo na plný úvazek spojené s výhodami – full-time benefits-eligible faculty position (AE)

místo na univerzitě – university appointment, university position

místo na univerzitě s vyhlídkou na kariérní postup, předstupěň definitivy – tenure-track position (AE)

místo nepředpokládající kariérní postup – non-tenure/non-tenure track position, non-tenured position (AE)

místo zaměřené na výuku, ne na výzkum – teaching position

místo zaměřené na výzkum, ne na výuku – research position

přídavné jméno + **appointment, tenure (AE), post**

definitivní místo vysokoškolského učitele, definitiva – tenure, life-tenure (position) (AE)

externí místo – external position

dočasné místo (tj. na dobu určitou) – temporary appointment

místo vysokoškolského učitele na dobu neurčitou, neomezené funkční období – tenured (faculty) (AE)

odpovědné místo – a position **of** responsibility

pracovní místo akademického pracovníka – academic post, academic position

trvalé místo (tj. na dobu neurčitou) – permanent appointment

volné místo – vacancy

sloveso + **appointment, post, vacancy, tenure (AE), position**

dostat místo – to get an appointment, to obtain an appointment, to receive an appointment

jmenovat na místo řádného profesora – to be appointed a full professor –

mít místo, zastávat místo – to hold an appointment

nabídnout místo – to offer an appointment, to give an appointment

nabídnout **někomu** místo – to offer **somebody** an appointment, to give **somebody** an appointment

nabídnout **někomu** místo –

obsadit místo – to fill a post

obsadit pracovní místo akademického pracovníka – to fill an academic post/position

obsadit volné místo – to fill a vacancy, to fill a vacant seat, to fill a post

obsadit volné místo **na základě** konkurzu – to fill in a post **through** a competitive selection procedure

přejít na místo ve výzkumu – to transition **into** a research position

ukončit (**něčí**) pracovní místo – to terminate the appointment **of** ...
uvažovat o někom pro obsazení místa profesora na dobu neurčitou – to consider somebody for tenure (AE)

Příklady:

Bylo mu nabídnuto místo na katedře fyziky.
He was offered an appointment at the Department of Physics.
První místo, které John získal, bylo na univerzitě v Readingu.
John's first academic appointment was at Reading.

Poznámka:

Po delším působení na americké univerzitě získává profesor v USA většinou definitivní místo, definitivu, tzv. „**tenure**” [tenjə], neboli „tenured faculty position“, případně „life-tenure“, tj. místo na doživotí s neomezenou platností. Získá-li vyučující na univerzitě (většinou docent) místo s vyhlídkou na kariéerní postup (tj. na jmenování profesorem), bylo mu nabídnuto tzv. „tenure-track assistant professorship” (AE).

**mlčenlivost =
confidentiality, privacy, non-disclosure, secrecy**

privacy, confidentiality + podstatné jméno
služební mlčenlivost – confidentiality **of** information, privacy **of** information

podstatné jméno + **secrecy, confidentiality**
povinnost mlčenlivosti – obligation **of** secrecy
prohlášení o mlčenlivosti – statement of confidentiality, confidentiality statement

sloveso + **confidentiality, non-disclosure**
zachovávat důvěrnost a mlčenlivost – to respect confidentiality and discretion, to observe non-disclosure.

Příklad:

Moje povinnost mlčenlivosti trvá i po ukončení pracovního poměru.
I shall continue to be bound **by** the obligation **of** secrecy even after leaving service.

**mobilita (tj. akademický výměnný pobyt) =
mobility**

mobilty + podstatné jméno
mobilita akademiků a studentů – mobility **of** staff and students
uznání zkušeností získaných mobilitou – recognition **of** mobility experience
zkušenost získaná mobilitou – mobility experience

přídavné jméno + **mobility**
akademická mobilita – academic mobility

(plná) moc (tj. oprávnění k činnosti) =
power, power of attorney

přídavné jméno + **power of attorney**
písemná plná moc – written power of attorney

sloveso + **power of attorney**
být zastupován **na základě** plné moci – to be represented **upon** a power of attorney

mzda (tj. obecně odměna za vykonanou práci) =
wage, wages, salary, pay
viz též plat

wage + podstatné jméno
mzdová stupnice – wage scale, salary scale
mzdová třída – wage level
mzdový předpis – wage regulations

N

nabídka (tj. budoucí zakázka) =
bid

sloveso + **bid**
posoudit nabídku – assess a bid (in a public tender)

nadřizený =
superior

přídavné jméno + **superior**
přímý nadřizený – direct superior

náhrada (tj. za zaplacenou finanční částku) =

reimbursement
viz též náklady

sloveso + **reimbursement**

poskytnout někomu cestovní náhradu – to be provided **with** reimbursement **of** travel expenses

náhradník (tj. zastupující osoba) =
replacement (BE), substitute (teacher) (BE), alternate (AE)

Příklad:

Je třeba najít náhradníka za Dr. Browna pro příští akademický rok.

It is necessary to find a replacement for Dr. Brown for the coming academic year.

nakladatelství =
publishing house, publisher

náklady (tj. výdaje) =
costs (často v mn.č.), expenditures
viz též náhrada

podstatné jméno + **costs**

náhrada nákladů – payment of costs, reimbursement **of** costs

přídavné jméno + **costs**

režijní a provozní náklady – overhead and operational costs

námitka =
objection (to sthng), protest

sloveso + **objection**

podat námitku **proti** ... – to raise an objection **to** ...

vyhovět námitce – to satisfy an objection

vyřídit námitku **proti** ... – to dispose **of** an objection **to** ..., to handle an objection **to** ...

vznést námitku **proti** něčemu – to raise an objection **to** sthng

napomenutí =
admonition

**náročný (tj. obtížný, nesnadný) =
demanding**

demanding + podstatné jméno

finančně náročný – financially demanding

náročná domácí práce, náročné domácí zadání – a demanding assignment

náročné požadavky kladené **na** studenty – demanding requirements **for** students

náročný výzkum – demanding research

přídavné jméno + **demanding**

finančně náročný – financially demanding

**náročný (tj. mající velké nároky na čas) =
time-consuming**

time-consuming + podstatné jméno

časově náročná měření – time-consuming measurements

národní =

national

viz též laboratoř

Poznámka:

Chápání významu adjektiva „national“, „state“ a „country“ není v češtině a angličtině zcela shodné.

„**National**“ - zvl. v AE - se užívá mimo jiné tam, kde jde o celostátní, tj. federální, záležitosti a instituce, v překladu do češtiny ale „**státní**“ (např. national debt – státní dluh, national anthem – státní hymna, national holiday – státní svátek, national boundaries – státní hranice, national flag – státní vlajka, national government – (celostátní) vláda) ale i „**národní**“, tj. týkající se jednoho národa, jedné země (např. national hero – národní hrdina, national interests – národní zájmy).

„**State**“ - česky „**stát**“ **ale i země**, se v AE užívá pro část území státu (země) s určitými vlastními pravomocemi např.: stát Washington – Washington State (jeden ze států, USA). Stát rozdělený na státy se nazývá federální stát - a country divided into states is called a federal state).

„**Country**“ – česky „**země, stát**“, označuje území s vlastní vládou a hranicemi např. the country of Finland – Finsko, viz též výše.

**nárok (tj. požadavek opřený o právo) =
entitlement to, eligibility for**

entitlement to + podstatné jméno

nárok **na** spravedlivé zacházení – entitlement **to** fair treatment, to be entitled **to** fair treatment

eligibility for + podstatné jméno

nárok **na** stipendium – eligibility **for** a scholarship

návrh (tj. na jmenování do funkce) = nomination

viz též funkce, návrhnout (podat návrh na jmenování)

nomination + podstatné jméno

návrh **na** jmenování docentem – nomination **for** Associate Professorship

návrh (tj. záměr) =

draft, motion, proposal; nomination; suggestion

draft + podstatné jméno

návrh studijního programu – draft **of** the degree programme

návrh záměru – draft **of** the plan

podstatné jméno + **draft, motion, nomination, proposal**

na návrh rektora – **upon** the proposal **from** the rector

na základě návrhu děkana – **on** the basis **of** the Dean's proposal

vyjádření **k** návrhu – opinion **on** a draft, opinion **on** a motion, opinion **on** a proposal

vytvořit se **pro** návrh – to be **in favour of** the proposal

sloveso + **draft, motion, proposal**

návrhnout smlouvu, připravit návrh smlouvy – to draft a contract

podat návrh (**na**) – to make a proposal (**for**)

předložit návrh – to submit a proposal, to submit a draft

projednat návrh **na**, projednat návrh **něčeh** to discuss a motion **regarding .../on**

o – to consider a proposal **regarding .../on ...**, to discuss a proposal **regarding .../on**

...

schválit návrh – to approve a proposal

usnést se na návrhu na jmenování děkana – to resolve **on** the motion to appoint the dean

vypracovat návrh **na** – to prepare a proposal **for**, to prepare a proposal **regarding .../on...**

vyřídit návrh – to dispose **of** a proposal, to handle a proposal

zamítnout návrh – to dismiss a proposal

Poznámka:

„draft” – se užívá jde-li o předběžnou formu dokumentu

předběžná forma článku – the draft of an article ;

„**motion**” – vyjadřuje formální návrh, kterým se bude zabývat schůze
Navrhl, aby se diskutovalo o dodatku/doplňovacím návrhu k hlavnímu návrhu.
He proposed an amendment to the main motion for debate.

„**proposal**“ – vyjadřuje formální návrh předložený k projednání
Je vhodná doba předložit k projednání novou klasifikační stupnici.
The time is right for the proposal of a new grading scale.

„**suggestion**” se užívá jde-li o neformální návrh
Máte nějaký návrh co dělat večer? Do you have any suggestions for the evening?

**navrhnout (tj. podat návrh na jmenování) =
to nominate
viz též funkce, návrh (na jmenování do funkce)**

to nominate + podstatné jméno

navrhnout **do** komise **pro** ... – to nominate **to** the board **for**...

navrhnout **na** jmenování docentem – to nominate **for** Assistant Professorship

navrhnout **na** místo odborného asistenta – to nominate **for** Senior Lectureship

navrhnout **za** člena zkušební komise – to nominate **for** the membership of the Examination Board

navrhnout **na** cenu děkana fakulty – to nominate **for** a Dean's Award

podat návrh **na** jmenování – to nominate **for** **an** appointment

názor =

opinion

viz též stanovisko

nedbalost =

negligence

nejistota =

uncertainty

Prohlášení o nejistotě v experimentálních údajích = Prohlášení o nepřesnostech experimentálních údajů - Statement of experimental uncertainty

uncertainty + podstatné jméno

analýza nepřesnosti/nejistoty při experimentálních měřeních – uncertainty analysis of experimental measurements

neplatnost =
invalidity
viz též platnost

podstatné jméno + **invalidity**
vyslovení neplatnosti z moci úřední – expression **of** invalidity ex officio

nepřesnost =
uncertainty
viz též nejistota

nepřítomnost (tj. na hodině výuky, absence) =
absence
viz též absence

přídavné jméno + **absence**
dlouhá absence – prolonged absence, long absence
krátkodobá absence – brief absence
neomluvaná účast, absence – unexcused absence
omluvená absence – excused absence

sloveso + **podstatné jméno**
vysvětlit absence **na** hodině – to explain the absences **from** classes

nositel grantu =
grantee

nostrifikace (tj. potvrzení/uznání platnosti dokladu) =
validation, recognition
viz též platnost

recognition + podstatné jméno
nostrifikace diplomu – recognition of diploma
nostrifikace vysokoškolského titulu (vysokoškolské hodnoti) – validation of degree

nostrifikovat =
to validate

O

**občan (tj. státní příslušník) =
national
viz též občanství**

přídavné jméno + **national**
občan České republiky – a Czech national
občan cizí státní příslušnosti – a foreign national

**občanství (tj. státní příslušnost) =
nationality (VB), citizenship (častější v USA)**

přídavné jméno + **nationality**
české (státní) občanství – Czech nationality
dvojí státní příslušnost, dvojí občanství – dual nationality (BE), dual citizenship (AE)

Poznámka:

„**Nationality**” – znamená v angličtině jednak „státní příslušnost”, jednak – a to méně často – “národnost”. V dotaznících se kolonka „**státní příslušnost**” nebo „občanství” vyplňuje v případě „české státní příslušnosti”, resp. „českého občanství” jako “Czech Republic”.

**období (funkční) =
term of office**

podstatné jméno + **term of office**
uplynutí funkčního období – expiration **of** the term **of** office

**období (tj. časový úsek) =
period**

podstatné jméno + **period**
období podávání žádostí trvá **od** ... až **do** ... = the application period runs **from** mid-December **to/until** March

přídavné jméno + **period**
prázdninové období (prázdniny) – vacation period

výukové období (výuka) – teaching period
zkouškové období – examination period

**obdržet =
to obtain, to receive**

to obtain + podstatné jméno

obdržet akademickou hodnost, získat akademický titul – to obtain an academic degree, to receive an academic degree

obdržet akreditaci (**pro ...**) – to obtain accreditation (**in ...**)

**obec (akademická a jiná) =
academic community, academia (AE)
viz též akademická obec**

přidavné jméno + **community**

vědecká obec – scientific community

Poznámka:

Hodnotový systém vědecké obce (se) často hluboce promítne do doktoranda/zakoření i v doktorandovi. The value system of the scientific community is often imprinted on the PhD student.

**obhajoba =
defence (BE)/defense (AE)**

defence + podstatné jméno

obhajoba bakalářské práce – defence **of** the bachelor project

obhajoba disertační práce – defence **of** dissertation, defence **of** doctoral thesis

přidavné jméno + **defence**

veřejná obhajoba disertace – public defence of a doctoral thesis

sloveso + **defence**

konat obhajobu – to take the defence

opakovat obhajobu – to resit the defence, to repeat the defence

**objekt, areál školy =
premises of the school**

**oblast = (studijní směr, oblast činnosti) =
field, area**

field + podstatné jméno
oblast vědy – field **of** science
směr studia/vzdělávání – field **of** study

**obor (činnosti, studia) =
branch of ..., major (AE)**

přídavné jméno + **branch of study**
akreditovaný studijní obor – accredited **branch of study** (dříve používaný výraz)
hlavní obor – major (AE)
studijní obor – branch **of** study (dříve používaný výraz)
vědní obor – branch **of** science

sloveso + **major**
absolvovat fyziku jako hlavní obor – to major in physics (AE)

kolega ze stejném oboru – peer

**obrázek (v odborné publikaci) =
figure**

Fráze:
obr. 1 ilustruje - Fig. 1 illustrates; obr. 1 předkládá - Fig. 1 presents; obr. 1 ukazuje/znázorňuje -
Fig. 1 shows
na obr. 1 – in Fig. 1

**obřad =
ceremony**

přídavné jméno + **ceremony**
akademický obřad – academic ceremony

sloveso + **ceremony**
konat akademický obřad – to hold an academic ceremony

obsah (tj. myšlenky, obsahová náplň; obsah chemického prvku) =

content

podstatné jméno + **content**

obsah diskuse – the content **of** discussion

obsah kyslíku v... – content **of** oxygen **in** ...

obsah (tj. soubor jednotlivých částí obsažených v knize nebo témat)
= contents, table of contents,

podstatné jméno + **contents**

obsah knihy – the contents **of** a book

odborník na, odborník v =
specialist in, expert in

odbornost =
expertise, qualification, proficiency

sloveso + **expertise, qualification**

zvýšit si odbornost, zvyšovat si odbornost – to enhance one's expertise, to enhance one's qualification

oddělení (tj. děkanátu) =
offices (of the Dean's Office)
viz též děkanát, vedení fakulty

studijní oddělení - Study Office

oddělení pro vědu a výzkum - Office for Science and Research

oddělení pro vnější vztahy - Public Relations Office

oddělení pro rozvoj - Office for the Development

IT oddělení - IT Division

oddělení pro řízení projektů - Project Administration Office

oddělení správy budov - Maintenance Division

ekonomické oddělení - Office of Finance and Budget

personální a mzdové oddělení - Human Resources Office

odklad =
deferral, postponement, adjournment

deferral + podstatné jméno
prodloužená lhůta – deferral period
doba odložení studia – period of deferral of study (formální)

**odměna (tj. ocenění, cena) =
award, prize**

sloveso + **award**
dostat odměnu – to get an award, to obtain a prize
navrhnout **na** odměnu – to nominate **for** an award
obdržet odměnu (**za**...), – to receive an award (**for** ...)
přijmout odměnu – to accept an award
udělit (**někomu**) odměnu – to bestow an award **on**) ... (formální)
zasloužit si odměnu (**za** ...), to deserve an award (**for** ...)
zdanit odměny – to tax the awards

Fráze :
Odměnu rektora za ... získává tým FJFI.
The Rector's Award **for** ... goes **to** the FNSPE team.

**odměna (tj. zvláštní, mimořádná) =
bonus**

**odpovědnost =
responsibility**

přídavné jméno + **responsibility**
profesní/odborná odpovědnost **za** ... – professional responsibility **for** ...

sloveso + **responsibility**
být si vědom své zodpovědnosti – to be aware **of** one's responsibility, to be conscious **of** one's responsibility

**odpovídat za =
to be responsible for**

**odstavec (tj. v textu) =
paragraph**

**odstavec (tj. zákona) =
paragraph
viz též paragraf (zákona)**

Příklad:

odstavec zákona členěného na paragrafy – paragraph of an act subdivided into sections;

...podle par.27 odst.1 písm.b zákona č.111/1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších změn a doplňků – ... pursuant to Sec.27 par.1 letter b of Act N.111/1998 Coll. on Higher Education as altered and amended by other Acts, and further amended and altered

**odvolání (t.j. proti něčemu) =
appeal
viz též odvolat se**

sloveso + **appeal**

obrátit se s odvoláním **na...**, odvolat se **k ...** – to make an appeal **to....**, to appeal **to ...**

podat odvolání **proti** rozhodnutí – to lodge an appeal **against** a decision, to file an appeal **against** a decision

Příklad:

Student si stěžoval, odvolal se k přímo k děkanovi a tvrdil, že byl vyloučen neprávem.

The student raised a complaint and made a direct appeal to the Dean, claiming they were dismissed unfairly.

**odvolat (tj. z funkce) =
to dismiss, to remove
viz též funkce**

sloveso + **to dismiss, to remove**

odvolat člena Vědecké rady – to remove a member **of** the Research Board

odvolat z funkce – to dismiss somebody **from** office

**odvolat se (k) (tj. obrátit se na někoho s námitkou proti nějakému rozhodnutí) =
to appeal (to)
viz též odvolání**

ochrana = protection

Ochrana a zpracování osobních údajů - Data Processing and Protection (GDPR),
Protection of Personal Data and Data Security (EC)

okruh = field, topic

přídavné jméno + **topic**
základní tematický okruh – basic topics

omluva = apology, excuse

přídavné jméno + **apology**
písemná omluva, omluvenka – written apology
upřímná omluva – sincere apology

sloveso + **apology, excuse**

být nepřítomen **bez** omluvy – to be absent **without** an excuse
nedostavit se **bez** omluvy – to fail to appear **without** excuse
očekávat omluvu **od** ... – to expect an apology **from** ...
omluvit se **někomu** – to make an apology **to** ...
poslat **někomu** omluvu – to send a letter of apology **to** ...
poslat **někomu** omluvu **za** ... – to send **somebody** an apology **for** ...
přijmout omluvu **od** ... – to accept an apology **from** ...
vyslovit/vyjádřit **něčí** omluvu **někomu** – to extend **one's** apologies **to** ... (formální)
vyžadovat omluvu **od** ... – to expect an apology **from** ...

Příklady:

Omlouvám se, že jdu pozdě. Omlouvám se, že jsem se opozdil.
My apologies for being late. My apology for being late.

Přijměte, prosím, mou upřímnou omluvu. Upřímně se omlouvám.
Please accept my sincere apologies.

Omluvný dopis může být někdy dobrý a může pomoci.
A Letter of Apology can sometimes help.

omluvenka =

written apology

opatření =

provision (často v mn.č.), measures (většinou v mn.č.)

measures + sloveso

opatření přijatá v souladu **s/dle** ... – measures taken in compliance **with**...

podstatné jméno + **measures, provision**

opatření děkana – the dean's measures

v souladu s opatřením zákona č. ... - in conformity with provision of Act No. ...

přídavné jméno + **provision, measures**

nápravné opatření – remedy measures

přechodné ustanovení – interim provision, transitional provision

závěrečné ustanovení – final provision

sloveso + **measures, provision**

nabýt účinnosti (o opatření) – to come **into** effect

předložit opatření **ke** schválení – to submit a provision **for** approval

přezkoumat opatření – to review the measures

přijmout opatření – to adopt measures

schválit opatření – to approve a provision

učinit opatření – to take measures

zrušit opatření – to revoke a provision

opis =

duplicate, copy

oponent (tj. recenzent posuzující odbornou nebo vědeckou práci) =

peer reviewer, referee, reviewer

viz též posudek (odborné posouzení, recenze, recenzent)

sloveso + **referee, reviewer, peer reviewer**

být oponentem, oponovat – to be a referee, to act as a referee, to peer-review a paper

Poznámka:

Slovo „**opponent**“ v angličtině znamená „protivník“, „odpůrce“.

oponentura =

review, peer review
viz též recenze

oprávnění (tj. k něčemu) =
authorization
viz též právo (oprávnění, pravomoc)

sloveso + **authorisation**
mít oprávnění k výuce na úrovni vysoké školy – to be authorised **to** provide higher education

orgán (tj. instituce) =
body, authority (často v mn.č.)

přídavné jméno + **authority, body**
dočasný (pro konkrétní účel zřízený) orgán – temporary body
kontrolní orgán – auditing body
mimořádný poradní orgán – extraordinary advisory body
odvolací orgán – appeal administrative body
poradní orgán – advisory body, consultative body
příslušný orgán – relevant body
samosprávný akademický orgán – autonomous self-governance academic authority, self-governing academic body
samosprávný zastupitelský akademický orgán – autonomous representative academic body
schvalovací orgán – approval body
stálý poradní sbor – standing advisory body, permanent advisory body
státní orgány – state authorities
univerzitní orgán – university body
uznávací orgán – approval body
výkonný orgán – executive body

sloveso + **body**
ustavit orgán – to establish a body

organizace (tj. instituce) =
organization, institution

Organizační řád – Internal Governance Code (FJFI)

organizational + podstatné jméno
členění organizace, uspořádání organizace – organizational structure

přídavné jméno + **organization**
nezisková organizace – non-profit organization
příspěvková organizace – subsidised organization

originál (tj. dokladu) =
original copy (of)

oslovit (tj. obrátit se na, zaměřit se na) =
to address

to address + podstatné jméno
oslovit předsedajícího – to address the Chair
oslovit posluchače – to address the audience
oslovit studenty – to address the students
směřovat dotazy **na** přednášejícího – to address the queries **to** the lecturer
zaměřit se **na** nový problém – to address a new problem

osnova =
outline

osoba (tj. právnická) =
person, legal entity, legal person

přídavné jméno + **entity, person**
fyzická osoba – natural person
neoprávněná osoba – unauthorised person
odpovědná osoba – the person **in** charge
právnická osoba – legal entity

přídavné jméno + **person**
osoba se zdravotním postižením – handicapped person

osobnost (tj. důležitá osoba) =
figure

přídavné jméno + **figure**
důležitá osobnost **v** oboru – an important figure **in** the field
klíčová osobnost **v** oboru – a key figure **in** the field

vedoucí osobnost v oboru – a leading figure **in** the field
význačná osobnost v oboru – a prominent figure **in** the field

osvědčení – viz vysvědčení, potvrzení

**osvědčený (tj. ověřený) =
authenticated, verified, certified, attested (formal)
viz též ověření**

authenticated, verified, attested + podstatné jméno
ověřená (legalizovaná) kopie diplomu – authenticated copy **of** a diploma
ověřený podpis – authenticated signature, verified signature
úředně ověřená (osvědčená) kopie diplomu nebo potvrzení – legally attested copy **of** a diploma
or certificate

Poznámka:

„**authenticated**” – potvrzuje legalizaci dokumentu,
„**verified**“ vyjadřuje pravdivost dokumentu,
„**certified**” potvrzuje uznání dokumentu ověřením,
„**attested**” vyjadřuje právní stvrzení, osvědčení platnosti dokumentu

**ověření, ověřování, (tj. dokladu) =
authentication, verification
viz též osvědčený**

**ověřit (tj. znalosti) =
to examine, to test, to check**

to examine + podstatné jméno
ověřit znalosti zkouškou – to examine (one's knowledge)

**ověřit (tj. platnost nebo pravost dokladu) =
to authenticate, to verify, to certify
viz též osvědčený, ověření**

**ovlivňování (tj. záměrná příprava na něco) =
conditioning**

přídavné jméno + **conditioning**
psychologické ovlivňování – psychological conditioning

Poznámka:

Příprava doktorandů na to, co je pro vědce správné a možné. Conditioning doctoral students as to what is possible and proper for a scientist.

**oznámení (tj. informace o...) =
notification, announcement**

notification + podstatné jméno

oznámení o konání schůze – notification **of** the meeting

oznámení o konání zkoušky – notification **of** the examination

oznámení o zahájení řízení – notification **of** commencement of proceedings

oznámení výsledků zkoušky – announcement **of** the examination results

P

**papír (tj. sloužící k psaní) =
paper**

přídavné jméno + **paper**

hlavičkový papír – headed paper

**papíry (tj. cenné) =
securities**

sloveso + **securities**

nabýt cenných papírů – to acquire securities

**paragraf (tj. nějakého zákona) =
section
viz též odstavec (zákona)**

Příklad:

... odstavec zákona členěného na paragrafy – paragraph of an act subdivided into sections

...podle par.27 odst.1 písm.b zákona č.111/1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších změn a doplňků – ... pursuant to Sec.27 par.1 letter b of Act N.111/1998 Coll. on Higher Education as altered and amended by other Acts, and further amended and altered

**pečetidlo, pečeť =
stamp, seal**

otisk pečetidla – stamp of a seal

**pedel =
beadle, mace-bearer**

**personál =
staff, personnel (častěji AE)
viz též zaměstnanec**

přídavné jméno + **staff**

administrativní personál – administrative staff, administrative personnel

nepedagogický personál – non-teaching staff

Poznámka:

Slovo „**staff**“ se pojí se slovesem v jednotném i množném čísle (tj.the staff is/are ...)

**písemka =
paper (BE)
viz též práce (tj. písemná práce na závěr kurzu ...)**

podstatné jméno + **paper**

písemka z matematiky – maths paper

**písmeno (tj. členění zákona v ČR) =
letter
viz též odstavec (zákona), paragraf (zákona)**

Příklad:

... odstavec zákona členěného na paragrafy – paragraph of an act subdivided into sections

...podle par.27 odst.1 písm.b zákona č.111/1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších změn a doplňků – ... pursuant to Sec.27 par.1 letter b of Act

N.111/1998 Coll. on Higher Education as altered and amended by other Acts, and further amended and altered

**plán (budoucí činnosti, studijní plán) =
plan, scheme (BE), schedule [šedju:l], curriculum (ve škole, na
vysoké škole), time-table (rozvrh), time schedule, strategy
viz též schema, výhled, záměr, strategie**

podstatné jméno + **plan**

na základě plánu **pro** ... – **under** the plan **for** ...

přídavné jméno + **plan, timetable, time schedule, scheme, curriculum**

časový plán – timetable, time schedule

individuální studijní plán – individual curriculum

strategický plán – strategic plan, strategy

studijní plán (dle časového rozvržení) – study schedule

studijní plán (dle obsahu výuky) – curriculum

tréninový plán – training scheme

sloveso + **plan, scheme**

navrhnout plán – to come up **with** a scheme, to propose a scheme (**of**) ...

připravit plán – to devise a scheme, to draw up a scheme, to prepare a scheme (**of**) ...

schválit plán – to approve a scheme, to approve a plan

účastnit se plánu – to participate **in** a plan, to take part **in** a plan

uskutečnit plán, realizovat plán – to implement a scheme, to carry **out** a scheme

Příklady:

Plán obnovy obce po záplavách...

Community recovery scheme after the floods.

Podle nového plánu dostanou úspěšné univerzity zvláštní finanční dotace.

Under the new scheme successful universities will receive extra funding.

Někteří naši kolegové pracují na plánech pohybu chodců v přelidněných městech.

Some of our colleagues work on pedestrian motion schemes in overcrowded cities.

Poznámka:

České slovo „**schéma**“ (zjednodušené grafické nebo symbolické vyjádření nebo náčrt nějaké entity), nelze vyjadřovat slovem „scheme“, nýbrž výrazem „**schematic**“, „**schematic drawing**“, „**schematic representation**“ nebo „**schema**“ (méně často) Ale : „numerické schéma“ – „numerical scheme“.

**plat (tj. mzda, příjem) =
salary, pay, wages
viz též mzda**

salary + podstaté jméno

složka platu – salary component
srážky z platu (doklad) – salary deduction record

sloveso + **salary**
mít nárok na mzdu – to be entitled to salary

Poznámka:

„Wage, wages“ – „mzda“ – je jednak obecný pojem pro odměnu za práci, užívá se však i u manuálních pracovníků odměňovaných za práci v kratších intervalech.

„Salary“ – „plat“ se užívá pro kategorie nemanuálních pracovníků, ve VB se uvádí jeho výše jako celoroční suma, ne měsíční jako je tomu v ČR.

„Pay“ je neformální obecný výraz zahrnující jak plat tak mzdu.

**platnost (tj. právní účinnost) =
validity
viz též nostrifikace**

sloveso + **validity**
nabýt platnosti – to become valid, to come **into** effect
pozbýt platnosti – to become invalid, to cease to be valid, to lose validity
uznat platnost **něčeho** ... – to recognize the validity **of** ...

**pobyt =
stay, residence; mobility, exchange (výměnný pobyt v cizině)**

přídavné jméno + **stay, residence**
trvalý pobyt – permanent stay, permanent residence

sloveso + **residence, mobility (v cizině), student exchange**
být **na** studentském výměnném pobytu – to be **on** a student exchange
mít povolen trvalý pobyt – to have a residence permit
uznat studijní nebo pracovní pobyt (v nějaké zahraniční výzkumné instituci) – to recognize mobility experience

**počet (tj. konečný počet studentů (přijatých) oproti výchozímu počtu (žádajících)) =
number, rate**

podstatné jméno + **rate**
počet přijatých studentů – acceptance rate, admission rate

**podepsat =
to sign**

to sign + podstatné jméno
podepsat v zastoupení – to sign **by** proxy, to sign **on behalf of** ...

**podmínky (tj. druh předpisu), požadavky =
conditions, policies and procedures, requirements
viz též kodex, pokyn, pravidlo, předpis, příkaz, řád, směrnice,
statut, vyhláška, výnos, zásady**

Podmínky studia cizinců – Conditions for Study at CTU for Foreigners (CTU)
Podmínky studia cizinců na FJFI – Policies and Procedures for Admission of Foreign Students to the Study Programmes at FNSPE

podstatné jméno + **requirements**
podmínky pro přijetí ke studiu – admission requirements
podmínky studia cizinců – study requirements **for** foreign students

sloveso + **requirements**
splnit dané podmínky (**pro** ...) – to fulfil the given requirements (**for** ...), to satisfy the given requirements, to meet the given requirements
stanovit podmínky a požadavky – to lay down conditions and requirements, to set conditions and requirements

**podpis =
signature**

přídavné jméno + **signature**
ověřený podpis – authenticated signature
vlastnoruční podpis – own signature, autograph
vzorový podpis – specimen signature

sloveso + signature
předložit k podpisu – to submit for a signature
připojit podpis – to append a signature

**podpora (tj. finanční, přidělená) =
support, subsidy, allotment, allocation**

Státní sociální podpora – National Social Support

podstatné jméno + **subsidy**
podpora poskytovaná průmyslem – industry subsidy
podpora přidělená výzkumným ústavům – allotments to research institutes

**pohovor =
interview**

přídavné jméno + **interview**
přijímací pohovor – admission interview
vstupní pohovor – entrance interview

**pojištění =
insurance**

přídavné jméno + **insurance**
zdravotní pojištění – health insurance

sloveso + **insurance**
uhradit vzniklé náklady za sociální pojištění – to cover social security insurance incurred

**pojišťovna (tj. zdravotní) =
health insurance company**

**pokuta =
penalty**

sloveso + **penalty**
uložit pokutu – to impose a penalty

pokyn (tj. druh předpisu) =
guideline (často v mn.č.), instruction, guideline (často v mn.č.),
directive
viz též kodex, podmínky, pravidlo, předpis, příkaz, směrnice, statut,
vyhláška, výnos, zásady

přídavné jméno + **instruction**
interní pokyny – internal instruction

sloveso + **instruction**
řídít se pokyny – to follow instructions
vydat pokyny – to issue instructions

poměr (tj. pracovní) – viz smlouva (tj. pracovní poměr), vztah

pomoc =
assistance, help

přídavné jméno + **assistance**
odborná pomoc – specialist assistance

pomvěd (tj. pomocná vědecká síla) =
student assistant

poplatek =
fee

Poplatky spojené se studiem – Fees **for** Studies (CTU), Study Fee, Tuition Fees

fees + podstatné jméno

poplatky **za** delší studium – fees **for** longer study

poplatky **za** studium v cizím jazyce – fees **for** tuition **for** a study programme taught **in** a foreign language

podstatné jméno + **fee**

neplacení poplatků – failure to pay fees

poplatky spojené s přijímacím řízením – admission fees

poplatky spojené se studiem – study-related fees

poplatek za žádost – application fee

poplatky za studium – tuition fees, fees for tuition
správní poplatek – administrative fee

přídavné jméno + fee

nevratný poplatek – unrecoverable fee

sloveso + fee

hradit poplatky – to pay fees

mít odpuštěné poplatky **za** školné – to have tuition waivers (AE)

platit poplatky – to pay fees

platit poplatky spojené se studiem – to pay study-related fees

používat něco **za** poplatek x Kč ... – to use something **for** a fee **of** x Kč

používat něco **za** úplatu – to use something **for** a fee

prominout poplatek za žádost – to waive the application fee

prominout poplatky **za** studium – to waive study fees, to get the fee waived

snížit poplatky (školné) – to reduce tuition fees

stanovit poplatky **za** studium – to set tuition fees

stanovit výši poplatků **za** ... – to fix the amount **of** the fee **for** ...

vybírat poplatek **za** ... – to charge a fee **for** ...

zahrnovat prominutí poplatku **za** zápisné – to include matriculation waivers

porušení (tj. nesplnění) =

breach, violation

viz též pravidlo

breach, violation + podstatné jméno

nesplnění povinnosti – breach of duties

nesplnění studijních požadavků – breach **of** study requirements

porušení dobrých mravů – violation **of** good manners

porušení pravidel bezpečnosti – breach **of** security rules

porušení předpisů – breach **of** regulations

porušení závazků – breach **of** obligations

posluchač (tj. vysokoškolský student) =

student

viz též student

posluchárna – viz třída, učebna

posoudit =

to assess, to evaluate
viz též hodnocení (vyjádření k průběhu studia),

to assess + podstatné jméno
posoudit vědeckou kvalifikaci – to assess scholarly qualifications

posouzení =
assessment, evaluation
viz též hodnocení (vyjádření k průběhu studia)

assessment + podstatné jméno
posouzení pracovní/zdravotní/způsobivosti – assessment of fitness for work

postavení (tj. status) =
status

status + podstatné jméno
postavení členů akademické obce – the status **of** the members **of** academic community
postavení studenta – the status **of** a student
potvrzení, že dotyčný je studentem – student status certificate

přídavné jméno + **status**
právní postavení – legal status

sloveso + **status**
jmenovat emeritním profesorem – to grant the status **of** Professor Emeritus
získat status emeritního pracovníka – to acquire the status **of** Employee Emeritus

poster (tj. grafická prezentace) =
poster

podstatné jméno + **poster**
prezentace využívající posterů – poster presentation
schůze/zasedání s využitím posterů – poster session

postup (tj. tempo výuky) =
pacing

přídavné jméno + **pacing**
individuální tempo výuky – individual self-pacing

**posudek (tj. odborné hodnocení studenta) =
assessment**
viz též hodnocení (vyjádření k průběhu studia)

přídavné jméno + **assessment**
celkové hodnocení studenta – comprehensive assessment **of** student's achievements
průběžné hodnocení studenta – continuous assessment **of** student's performance

sloveso + **assessment**
provádět hodnocení, hodnotit – to carry out an assessment, to make an assessment

**posudek (tj. odborné posouzení, oponentský názor kolegy z oboru,
recenze) =**
(expert) report (on), review of, peer review of
viz též hodnocení (odborné posouzení), recenze

podstatné jméno + **peer review, report**
odborný posudek **na ...** – expert's report **on ...**
opponentský posudek – reviewer's report, review
opponentský posudek článku – peer review of a paper

přídavné jméno + **peer review**
recenze článku vyhotovená dvěma neznámými oponenty – double-blind peer review **of** a paper

sloveso + **peer review**
projít recenzním řízením – to go through a process **of** peer review, to undergo a process **of** peer review

posudek (tj. výrok auditora,) =
audit opinion,

posudek (tj. vyjádření recenzenta) =

peer reviewer's report

**potvrzení (tj. osvědčení) =
certificate**

viz též osvědčení, vysvědčení

Digitální potvrzení EU o covidu – EU Digital Covid Certificate

Výstupní potvrzení (tj. výstupní list studenta) – Student's Clearance Certificate (FNSPE)

Výuční list – Vocational Certificate

podstatné jméno + **certificate**

potvrzení, že dotyčná osoba je studentem – student status certificate

**povinnost (tj. závaznost něco konat) =
obligation, commitment, responsibility, duty, requirement**

viz též podmínky, požadavek

duty + podstatné jméno

povinnost plynoucí z pracovního vztahu/poměru – duty stipulated **by** the employment relationship

sloveso + **obligation, commitment, duty**

mít povinnost, mít závazek – to have an obligation

neplnit své povinnosti – to fail **in** one's duties

nesplnit povinnost – to fail to fulfil (BE)/fulfill (AE) an obligation, to fail to fulfil one's duty

plnit studijní povinnosti – to meet academic duties, to fulfil study obligations

plnit řádně své povinnosti – to duly perform one's duties

plnit své povinnosti – to do one's duties, to perform one's duties, to meet one's commitments,

podrobit se (tj. přijmout za své) povinnostem – to comply **with** one's duties

porušit povinnosti – to breach one's duties, to violate one's duties

přijmout na sebe povinnost – to assume an obligation, to take **on** an obligation

projevit povinnost (tj. závazek) **vůči** životnímu prostředí – to show a commitment **on** the environment

splnit povinnost – to fulfil a duty, to fulfil an obligation, to fulfil a requirement

splnit svou povinnost – to fulfil one's obligation

stanovit požadavky – to set out requirements, to lay requirements

uložit **někomu** povinnost – to impose a duty **on** ...

vyhovět požadavkům – to meet requirements, to satisfy requirements

vyhýbat se povinnostem – to avoid one's duties

vyžadovat **od** studentů plnění studijních povinností – to require **of** students fulfillment **of** academic duties and requirements

vzít **na** sebe povinnost (tj. závazek) – to undertake a commitment
zanedbávat povinnosti – to neglect one's duties

Poznámka:

„**obligation**” je formální výraz, vyjadřuje nutnost, závazek, morální povinnost vůči někomu, vyplývající ze situace – např. morální povinnost – moral obligation, profesní závazek – professional obligation

„**commitment**” – je formální výraz, vyjadřuje nutnost, přijatou povinnost, závazek v rámci rodiny, společnosti, nebo zaměstnání – rodinné povinnosti – family commitments, finanční závazek – financial commitment, pracovní závazek, nasazení – professional commitment

„**responsibility**” je formální výraz, vyjadřuje povinnost něčím se zabývat v rámci postavení a být někomu zodpovědný, např. departmental responsibilities – povinnosti v rámci katedry, teaching responsibilities – povinnost vyplývající z funkce učitele

„**duty**” vyjadřuje povinnost vyplývající spíše z vnitřní potřeby mluvčího, z morální nebo pracovní povinnosti, např. to do one's duty – plnit svou povinnost, sense of duty – smysl pro povinnost, student's duties – povinnosti studenta

„**requirement**” vyjadřuje povinnost vyplývající z požadavků, studijní povinnosti/požadavky – study requirements

povolání – viz pracovní uplatnění

pozice – viz místo (zvl. v akademickém prostředí)

**poznámka (tj. stručný zápis faktů) =
note (často v mn.č.)**

přídavné jméno + **notes**

stručná poznámka o nové knize nebo k nové knize – a brief note **on** the new book, short note **on** the new book

sloveso + **note**

dělat si poznámky z přednášky – to take notes **of** the lecture, to take lecture notes

poznatky – viz vědomosti

**pozdání, pozvánka =
invitation to**

Fráze:

Je mi ctí pozvat vás k účasti **na** ... I feel honoured to be able to invite you **to** take part **in** ...

Byl bych rád, kdybyste přijal mé pozvání a účastnil se ... I would be pleased if you would accepted my invitation to take part **in** ...

Byl bych potěšen, kdybyste ... I would be pleased if you ...

Velmi by mne potěšilo, kdybyste ... I would be delighted if you ...

požadavek (tj. povinnost, nárok, nutost) = requirement (často v mn.č.)

viz též podmínky

přídavné jméno + **requirements**

přísné požadavky – strict requirements

přísné požadavky **ke** zkoušce – stringent requirements **for** the examination

základní požadavky – basic requirements, fundamental requirements

sloveso + **requirements**

klást přísné požadavky **na** studenty – to impose strict requirements **on** students

splnit požadavky – to fulfil requirements

stanovit požadavky – to lay down requirements

vyhovět požadavkům kurzu – to satisfy the course requirements

práce (tj. písemná práce na závěr kurzu nebo studia) = dissertation, thesis (AE, FJFI); master thesis (FJFI); bachelor project (FJFI); paper

viz též disertace, projekt

přídavné jméno + **dissertation, paper, project, thesis**

bakalářská práce **o** ... – bachelor project **on** ...

diplomová práce **o** ... – master thesis **on** ...

doktorská práce, dizertace – doctoral thesis, dissertation, PhD thesis

habilitační práce – dissertation to qualify **for** associate professorship, habilitation thesis

rešeršní práce – preliminary search

rigorózní práce – Advanced Master Thesis

ročníková práce v x-tém ročníku – x-year project

samostatná práce – independent work

semestrální práce za letní semester – summer-semester project

výzkumná práce – research project

závěrečná práce (bakalářská) – final project, bachelor project (FNSPE)

zkoušková písemka/práce – examination paper

sloveso + **dissertation, thesis**

obhajovat/obhájit diplomovou práci – to defend a Master Thesis

předložit disertaci – to submit a dissertation, to submit a PhD thesis, to submit a doctoral thesis

přepracovat bakalářskou práci – to rewrite the bachelor project
vypracovat doktorskou dizertaci – to elaborate a dissertation, to work out a PhD thesis, to write a doctoral thesis

Poznámka:

Termín „**thesis**“ se užívá pouze pro magisterské nebo doktorské práce (jako součást výrazu „master thesis“ nebo „PhD thesis“), ne tedy pro **závěrečnou práci** (tj. projekt) v bakalářském studiu, proto tedy „**bachelor project**“, ale „**master thesis**“, „**PhD thesis**“ resp. **dissertation**“. Na některých vysokých školách používají však výraz „bachelor thesis“.

**práce (v kroužcích, na hodinách, při výuce, v celém studijním programu) =
coursework**

**práce z domova =
home office**

**pracoviště (t.j. jednotka v systému instituce, např. fakulty) =
unit (of the faculty), (academic) site**

site, unit + podstatné jméno
návštěva pracoviště – site visit
pedagogické pracoviště fakulty – teaching unit of the faculty

**pracoviště (tj. místo práce) =
place of work , unit, workplace**

podstatné jméno + **place of work**
rozdělení pracoviště – splitting **of** a place **of** work
sloučení pracovišť – merger **of** places **of** work
splynutí pracoviště – amalgamation **of** a place **of** work
zřízení pracoviště – formation **of** a place **of** work
zrušení pracoviště – dissolution **of** a place **of** work

přídavné jméno + **place of work**
pedagogické pracoviště FJFI – teaching unit **of** FNSPE
samostatné pracoviště – autonomous place **of** work
úcelové pracoviště – designated place **of** work

**pracovní uplatnění (tj. kariéra, povolání, profese, profesní dráha (úspěšná), zaměstnání) =
career, employment, profession, occupation
viz též profese, zaměstnání**

career + podstatné jméno

kariérní dráha - career path

kariérní poradenství – career advice

kariérní růst – career development

postup v zaměstnání – career progression

pracovní uplatnění v oboru počítačů – career in computers

přerušování zaměstnání – career break

profesní postup – career advancement

volba profesní dráhy – career choice

vyhlídky v kariéře – career prospects

zaměstnání držitele doktorátu z fyziky uprostřed jeho kariéry – employment of mid-career Physics PhD

přídavné jméno + career, occupation, profession

dělnické povolání – blue-collar occupation

diplomatická kariéra – diplomatic career

pedagogická kariéra, pedagogická dráha – teaching career

regulovaná profese – regulated profession

veletrh pracovních příležitostí/pracovního uplatnění – career fair

vědecká kariéra – scientific career

výzkumná kariéra, kariéra ve výzkumu – research career

sloveso + career

být **na** vrcholu vědecké dráhy – to be **at the height of** one's research career, to be **at the height of** one's scientific career

mít přístup **ke** kariérnímu poradenství – to have access **to** career advice

sledovat akademickou životní dráhu – to pursue an academic career

věnovat se (v životě) vědě a výuce – to pursue an academic career

začít akademickou životní dráhu – to embark **on** an academic career

začít profesní dráhu jako ... – to start a career as ...

zahájit pracovní uplatnění ve výzkumu – to launch a research career

zvolit si zaměstnání, uplatnění – to choose one's career

Poznámka:

V češtině může mít v určitém kontextu slovo „**kariéra**“ hanlivý přídech. V angličtině tomu tak není.

**pracovník (vysokoškolský) =
staff (jako celek), academic; dle kontextu též: researcher, research
scientist, teacher
viz též vědec, personál**

přídavné jméno + **staff**
akademičtí pracovníci – academic staff (jako celek)
odborní pracovníci – technical staff (jako celek)

Poznámka:

Angličtina neuzivá výraz „research worker“, Slovo „worker“ používá u manuálních pracovníků.

**pracovní síly, pracovníci (obecně) =
workforce**

sloveso + **workforce**
stát se pracovní silou (po získání bakalářského titulu) – to enter the workforce

**praktický =
practical, pragmatic, hands-on (neformální)**

hands-on + podstatné jméno
praktická zkušenost z průmyslu – hands-on training of industry

practical + podstatné jméno
praktická aplikace výzkumu (tj. v praxi) – practical application of research in practice
praktická zkušenost (tj. z praxe) – practical experience
praktické řešení (tj.uskutečnitelné)– practical solution
praktický člověk (ne intelektuál) - practical person
praktický postoj k ... (tj.uskutečnitelný) - practical attitude to ...
praktický přístup k ... (ne teoretický) - practical approach to ...
v praxi – in practical terms
z praktického hlediska – from a practical point of view

pragmatic + podstatné jméno
praktická (tj. realitě odpovídající) reakce
praktické řešení (z hlediska praxe) - pragmatic solution
praktický postoj (tj. realistický) – pragmatic attitude
praktický přístup (tj. ne teoretický) - pragmatic approach
zcela praktická záležitost – quite pragmatic matter

sloveso + **pragmatic**
mít realistický přístup – to be pragmatic

Poznámka:

„**Practical**“ i „**pragmatic**“ vyjadřují jednání s rozvahou, bez emocí. „**Practical**“ (opak k „theoretical“, „intellectual“) se vztahuje spíš k situacím než k teoriím a myšlenkám (zápor: „impractical“).

„**Pragmatic**“ (často v psaném textu) se užívá k vyjádření rozumného a rozumového přístupu k řešení problému nebo realistického jednání.

praktikant =
intern, trainee

praktikum (tj. název třídy) =
lab session room
viz též praktikum (typ vyučovací hodiny)

praktikum (tj. typ vyučovací hodiny „praktické cvičení“, „laborky“)
= laboratory session, labs, laboratories, task-based class, workshop,
practicum (MŠMT)
viz též cvičení, formy výuky, přednáška

podstatné jméno + **labs**
praktická cvičení **z** ... – practicals **in** ...
praktikum z organické chemie – organic chemistry labs

přídavné jméno + **laboratory session, task-based class, labs, practicals**
elektronické praktikum – basics of applied electronics
fyzikální praktikum (tj. název hodiny) – physics labs
laboratorní cvičení **z** fyziky – physics lab, physics laboratory session, task-based physics
laboratorní práce (tj. práce v laboratoři) – laboratory work
mikroprocesorové praktikum – microprocessor workshop
praktická cvičení **z** ... - practicals **in** ...
základní praktikum **z** optiky – basic laboratory session **in** optics
základní praktikum **z** dozimetrie – basic dosimetry laboratory session
základní praktikum z laserové technologie – basic laboratory session **in** laser technology

sloveso + **labs**
chodit na laborky – to take labs

**pravidlo (tj. předpis, zásada) =
rule, procedure, regulation
viz též kodex, podmínky, předpis, příkaz, řád, směrnice, statut,
vyhláška, výnos, zásady**

Pravidla chování – Rules of Conduct

Pravidla chování pro nábor nových vědců – Code of Conduct for the Recruitment of Researchers

Pravidla hospodaření ČVUT – Rules for CTU Financial Management

Pravidla pro Státní závěrečné zkoušky na FJFI ČVUT – Rules and Procedures for the State Final Examinations at FNSPE CTU

Pravidla pro užívání akademických insignií a pro konání akademických obřadů – Rules for Using Academic Insignia and Holding Academic Ceremonies

rules + sloveso

pravidla platí – rules apply

podstatné jméno + **rules**

soubor pravidel – set of rules

přídavné jméno + **rules**

bezpečnostní pravidla – security rules

obecné pravidlo – general rule

pevná pravidla – hard-and-fast-rules

rozpočtová pravidla – budgetary rules

sloveso + **rules**

porušit pravidla bezpečnosti – to breach security rules

stanovit pravidla – to set rules, to set **out** rules, to determine rules, to lay **down** the rules

**právo (tj. oprávnění, pravomoc) =
entitlement (formal), right, authority, copyright
viz též nárok, oprávnění (k něčemu)**

copyright + podstatné jméno

ochrana autorského práva – copyright protection

přídavné jméno + **right**

akademická práva – academic rights

autorské právo – copyright

lidská práva – human rights

právo **na** intelektuální vlastnictví **něčeho** – intellectual property right **to** ...

předkupní právo – right **of** first option

věcné břemeno – right **in** rem

věcné právo – right **of** use

sloveso + **right**

mít právo jednat jménem ČVUT – to be entitled to act **on behalf of** CTU

mít právo rozhodovat – to be entitled **to** take decisions

mít právo účastnit se zasedání – to have the right to take part **in** a meeting

mít právo učit se/vzdělávat se – to have the right **of** learning

mít právo udělovat akademické tituly – to be entitled to award academic degrees, to have the right **to** award academic degrees

mít právo volit zastupitelské akademické orgány – to have the right to elect representative academic bodies

mít právo vystoupit (tj. promluvit) – to have the right to speak

nabýt vlastnické právo k ... – to acquire a right **to** property

proušit právo **na** soukromí – to violate human right **to** privacy

stanovit právo používat (razítko), upravit právo používat (razítko) – to explicate the right **to** use (a stamp)

využívat práv a výhod studenta – to use student's rights and benefits

zaručit práva – to guarantee the rights

zřídit věcné břemeno – to secure a right in rem

zřídit věcné právo – to secure a right of use

Poznámka:

„**right**” vyjadřuje právo na něco dané morálně nebo právně

Každý má právo **na** spravedlivý process. Everyone has the right **to** a fair trial,

„**entitlement**” vyjadřuje oprávnění, oficiální nárok na něco

právo udělovat akademické hodnosti – entitlement **to** award academic degrees,

„**authority**” vyjadřuje právo plynoucí z vyššího postavení

Jen děkan má právo udělat v tomto případě výjimku. Only the Dean has the authority to make an exception in this case.

pravomoc =

competence (často v mn.č.), competency

sloveso + **competences**

stanovit pravomoci orgánů školy – to establish the competences **of** the school

pravomocný =

legally effective

**praxe (tj. činnost nebo uplatnění v určitém oboru) =
experience, practice, placement
viz též praktický**

přídavné jméno + **experience, placement, practice**

běžná praxe – common practice

inženýrská praxe – engineering practice

lékařská praxe – medical practice

učitelská praxe – teaching experience, teaching practice (as a teacher or tutor)

uplatnění v praxi (po absolvování vysoké školy) – graduate occupational placement

**praxe (tj. stáž po absolvování vysoké školy, studijní pobyt, tj.
opakovaná činnost v určitém oboru s cílem dalšího vzdělávání) =
internship (AE), placement (BE), work experience, professional
experience, practical experience (BE), hands-on training, on-the-
job-training, on-site training, work-related training; training period,
training course;
study stay (termín účelově vytvořený, používaný v ČR)**

přídavné jméno + **practice, training, experience**

odborná praxe – practical training

profesní praxe (praxe v oboru) – professional practice, professional experience

sloveso + **internship**

strávit rok **na** praxi – to spend a year **in** intership

Příklady:

O **studijní pobyt** mohou žádat studenti řádného studia, kteří chtějí získat diplom v oboru Fyzikální inženýrství.

The **internships** are open to full-time degree-seeking students in Physical Engineering.

Pojmem „**pracovní zkušenosti**“ se označuje každá praxe, kterou student získá v určitém oboru. **Work experience** is any experience that a student gains in a specific field.

Výraz „**hands-on training**“ znamená, že se praktikant cvičí přímo na příslušném zařízení.

Hands-on training means that the intern or trainee actually uses the equipment in question.

Jako „**training period**“ se označuje období, během kterého má člověk dosáhnout dané úrovně odbornosti vzděláváním a praktickou činností.

The term „**training period**“ refers to a period during which a person is to reach an agreed standard of proficiency by practice and training.

Slovem „**placement**“ se vyjadřuje v britské angličtině krátkodobá/dočasná práce, která je součástí studia, umožňující získat zkušenosti pro pracovní uplatnění po studiu.

„Placement“ (in British English) means a temporary job which is part of a course of study, giving experience of work to be done after the course.

Poznámka:

„**Internship**“ (hlavně AE) ve vztahu k vysoké škole znamená spíš odbornou praxi bezprostředně po absolvování studia.

**prázdniny =
vacations , summer holidays**

**prerekvizita (tj. předmět nebo kurz, který je předpokladem pro
zápis dalšího nebo vyššího nebo navazujícího předmětu resp. kurzu)
= prerequisite**

Příklad:

Předpokladem pro zápis kurzu Matematika II je úspěšné absolvování kurzu Matematika I.
Passing Mathematics I is a prerequisite for registering for Mathematics II.

**prezentace =
presentation**

přídavné jméno + **presentation**
posterová prezentace - poster presentation

**princip =
principle
viz též zásady**

přídavné jméno + **principle**
etické zásady – ethical principle, principles of ethics

**probíhat (tj.trvat) =
to run, to take**

podstatné jméno + **to run**
seminář probíhá **po** dva semestry – the seminar runs **for** two semesters

seminář pro 2. ročník běží dva semestry – the second year seminar is held **for** two semesters

problém (tj. řešená nebo zkoumaná otázka) = issue, problem

přídavné jméno + **issue**

aktuální (tj. palčivý) problém – hot issue

aktuální otázka – the point at issue

klíčový problém – key issue

současný (tj. nynější) problém – contemporary issue

sporný problém – controversial issue

stěžejní problém – key issue, major issue

velký problém – big issue

sloveso + **issue, problem**

nebýt problémem – not to be an issue

otevřít problém, nastolit problém – to raise an issue (**of**) ..., to address an issue

pokusit se řešit problém, pustit se do problému – to tackle a problem

řešit problém – to solve an issue, to solve a problem

rozřešit problém – to resolve an issue, to resolve a problem

zabývat se problémem (tj. vypořádat se s problémem) – to contend **with** an issue (formální)

Příklad:

Peníze pro něj nepředstavují žádný problém. Money for him is not an issue

současné etické problémy ve vědě – contemporary issues of ethics in science

Poznámka:

Angličtina chápe slovo „**problém**” („problem”) jako něco, co působí těžkostí nebo obtíže, proto ve vědeckém významu dává přednost spíš výrazu „**issue**”.

proděkan= vice-dean

proděkan pro rozvoj fakulty – Vice-dean for Development

proděkan pro studijní záležitosti – Vice-dean for Student Affairs

proděkan pro vědu a výzkum a zahraniční styky – Vice-dean for Science and Research

proděkan pro vnější vztahy a zahraniční styky – Vice-dean for Public Relations

profese =

profession

viz pracovní uplatnění

přídavné jméno + **profession**
regulovaná profese – regulated profession

profesní dráha (úspěšná) – viz pracovní uplatnění

profesor =
professor

viz též akademický (související s výukou), profesura, přednášející, titul (vědecko-pedagogický), místo

přídavné jméno + **professor**

docent - assistant professor

emeritní profesor – Professor Emeritus

hostující profesor – visiting professor

mimořádný profesor – visiting professor (MŠMT)

řádný profesor – full professor, full-track professor (AE)

profesor zabývající se převážně výzkumem – research professor (AE)

vyučující profesor (tj.zabývající se převážně výukou) – teaching professor (AE)

sloveso + **professor**

být jmenován profesorem – to be appointed professor

jmenovat profesorem, ustanovit profesorem – to appoint a professor

Příklad:

Je emeritním profesorem fyziky na Karlově univerzitě.

He is Professor Emeritus of Physics at Charles University.

Poznámka:

Slovem „**professor**“ se v AE označují všichni vyučující na vysoké škole.

V profesním textu se píše slovo „professor“ před jménem velkým písmenem , např. Professor Green.

„**Tenure-track position**“ v AE označuje akademické místo, které se po určitém období(zpravidla 6 let) a osvědčí-li se zaměstnanec, může změnit na definitivní tj.“ **full-track position**“.

V USAa VB se neoslovuje v ústním styku profesor „pane profesore“ jako v češtině, ale pouze „professor“, případně „ professor + jméno“, např. „Professor Brown“. V písemném styku pak „Dear Professor“, Dear Professor Brown”

profesura =

professorship, full professorship, tenure-track professorship (AE), full-track professorship (AE), adjunct professor (AE)
vit též místo, profesor, akademický (související s výukou)

professorship + podstatné jméno

řízení ke jmenování řádným profesorem – full professorship appointment procedure

Poznámka:

„**Adjunct professor**“, „adjunct“faculty“, „adjunct lecturer“ je vyučující, který většinou dosud nezískal doktorát (AE).

program =

agenda, programme (BE), program (AE)

přídavné jméno + **agenda**

další bod programu – next item **on** the agenda

sloveso + **agenda**

zařadit na program jednání ... – to place on the agenda **of** ...

program (tj. studijní) =

programme, degree/bachelor/master programme (BE, FJFI),

program (AE) , study programme, programme of study; learning

programme + sloveso

doktorský program má uvést studenty přímo do kontaktu s ... – the Ph.D. programme is designed to put students in direct contact with issues of/problems of ...

studijní program v cizím jazyce - degree programme carried out **in** a foreign language, degree programme offered **in** a foreign language
program v cizím jazyce

podstatné jméno + **programme**

profil studijního programu – profile **of** the degree programme

program celoživotního vzdělávání – lifelong learning programme

rámcový program EU - framework EU programme

přídavné jméno + **programme, degree programme, learning**

akademicky zaměřený program (tj. na akademickou praxi) – academic-oriented programme

akreditovaný program – accredited programme

bakalářský studijní program – Bachelor's Degree Programme, Bachelor Programme, Bachelor's

doktorský program Aplikace přírodních věd – Doctoral Programme Applications in Natural Sciences (MŠMT 2017)

doktorský program pod dvojím vedením (FJFI) – joint-degree doctoral programme (FNSPE)
doktorský studijní program – PhD Programme, Doctoral Degree Programme, Doctoral Programme, PhD
inspirující PhD program – challenging PhD Program (AE)
kombinovaný studijní program – combined degree programme
magisterský studijní program – Master’s Degree Programme, Master Programme, Master’s
magisterský studijní program navazující na bakalářský program – consecutive Master’s degree programme (MŠMT)
magisterský studijní program nenavazující na bakalářský program – non-consecutive Master’s degree programme (MŠMT)
navazující magisterský studijní program (FJFI) – Continuation Master’s Degree Programme (FNSPE)
magisterský studijní program po magisterském programu – Master-after-Master Programme (AE)
profesně zaměřený program (tj. na neakademickou praxi) – career-oriented programme
program celoživotního vzdělávání – lifelong training programme, life-long educational programme, lifelong learning programme
překlenovací program – bridge program
společný doktorský studijní program (s univerziou v cizině) – joint doctoral degree programme (MŠMT)
studijní program – degree programme
výměnný program (tj.většinou s cizinou) – exchange programme
výzkumný magisterský program (po magisterském programu) – Research Master Programme

sloveso + **study programme, degree programme**

jít/začít studovat magisterský program – to go into a Master’s Program (AE)
navrhovat (j.připravovat) studijní program – to design a degree programme
studovat v rámci výměnného programu – to be **on** an exchange programme
účastnit se výměnného programu (v cizině) – to be **on** an exchange programme
ukončit studijní program (tj.studium) – to complete a study programme
uskutečnit/realizovat program – to implement a programme
uskutečňovat (tj.poskytovat) akreditovaný studijní program – to provide an accredited degree programme
zrušit studijní program – to cancel a study programme

Poznámka:

V nové akreditaci se „Studijní program/plán” „degree programme”,nově “ curriculum“ dělí na „fields of study” („studijní směry“), které někdy sestávají ze „specializací“ („specializations“).

**prohlásit =
to declare**

Fráze (formální):

Níže podepsaný tímto prohlašuje, že výše uvedené a níže uvedené údaje ... – the undersigned hereby declares that the data given above and (given) below

Já výše uvedený tímto (slavnostně) prohlašuji, že ... I aforesaid, hereby solemnly declare that ...

Podepsaný zaměstnanec prohlašuje, že ... - The signed employee declares that ...

Prohlašuji tímto, že

I declare herewith that

prohlášení = statement, affirmation, declaration, affidavit viz též mlčenlivost

podstatné jméno + **statement**

čestné prohlášení zaměstnance – employee's solemn declaration, affidavit, solemn statement

prohlášení **o** autorství – statement of authorship, statement of originality

prohlášení **o** mlčenlivosti – confidentiality statement

prohlášení **o** nejistotě experimentálních údajů – statement **of** experimental uncertainty

prohlášení **o** nepřesnosti numerických údajů – statement **of/on** numerical uncertainty

prohlášení **o** přesnosti numerických údajů – statement **of** numerical accuracy

prohlášení **o** původnosti – statement **of** originality

prohlášení **o** účelu žádosti – statement **of** purpose

prohlášení **o** zamýšleném způsobu výukv – teaching statement

prohlášení **o** zamýšleném výzkumu – research statement

přídavné jméno + **statement**

čestné prohlášení – solemn statement, affidavit, solemn declaration

písemné prohlášení – written statement

přísežné prohlášení – sworn statement

sloveso + **affirmation**

učinit prohlášení – to make an affirmation

Poznámka:

Čestné prohlášení o nepřítomnosti symptomů virové infekční choroby a o provedeném očkování proti covidu.

This is my solemn declaration of non-existence of viral infectious disease symptoms and of having been vaccinated for Covid.

prohlídka =

examination, check-up

přídavné jméno + **examination**

lékařská prohlídka/kontrola – medical examination, medical check-up

projednat = to consider

to consider + podstatné jméno

projednat body programu – to consider items **on** the agenda

projednat návrh – to consider a proposal

projednat záležitost – to consider an issue

projednávat = to discuss

to discuss + podstatné jméno

projednávat zprávu – to discuss a report

projednáno dne ... - discussed on ...

projekt = project viz též práce

přídavné jméno + **project**

bakalářský projekt, bakalářská práce – bachelor project

magisterský projekt – master project

společný projekt – joint project

projev, řeč = address (formal), speech

podstatné jméno + **address**

projev děkana – Dean's address

projev rektora – Rector's address

přídavné jméno + **speech, address**

děkovný projev absolventa (při promoci) – valedictory address of a graduant

nepřipravený projev, projev spatra – off-the-cuff speech
programový projev, referát – keynote address, keynote speech
uvítací projev – welcoming address, welcome speech
zahajovací projev – inaugural address (formální), opening address, opening speech
závěrečný projev – closing speech

sloveso + **speech, address**

mít projev – to give a speech, to deliver a speech, to make a speech
mít projev k posluchačům – to address the audience
mít projev k akademické obci – to give a speech **to** the Academia (AE), to give a speech **to** the academic community
přečíst projev – to read a speech
přednést projev o současném stavu oboru – to deliver a speech **about/on** the state-of-the-art of the field
pronést projev o ... – deliver an address **on** ..., to give an address **on** ...

prominout (tj. nevyžadovat něco oprávněného) = to waive

to waive + podstatné jméno

prominout/odpustit školné – to waive tuition
prominout vstupní poplatky – to waive entrance fees

Příklad:

Doktorandi jsou placeni z různých zdrojů a mnoho univerzit promíjí v USA doktoradům školné. Funding for PhD students comes from a variety of sources, and many universities waive tuition fees for doctoral students.

promoce = graduation ceremony

sloveso + **graduation ceremony**

konat promoci – to hold a graduation ceremony
organizovat promoce – to arrange graduation ceremonies

promotor = (an) academic conferring degrees

promovat (tj. promoci zakončit studium) = to graduate

viz též absolvovat

**propojování, (tj. navazování kontaktů) =
networking with/ to**

propojování + podstatné jméno

propojování s influencery **v rámci** fyzikářů/studentů fyziky – networking with influencers **within** the physics community

navazování kontaktů a napojení **na** matematikáře – networking and connecting **to** the maths community

prorektor =

**vice-rector (for) (CTU); vice-president (V ČR), vice provost (V ČR),
vice-chancellor (V ČR, USA)**

**prosít (studenty) =
to weed out**

to weed out + podstatné jméno

prosít studenty **pomocí** zkoušek – to weed out students **via** exams

**prospěch (tj. studijní výsledky) =
achievement (často v mn.č.), marks, results, standing, rating, grades
viz též klasifikace, známka**

results + sloveso

školní prospěch, studijní prospěch – results achieved

**prostředí =
environment, setting**

přídavné jméno + **environment, setting**

laboratorní prostředí – laboratory setting

multidisciplinární vědecké prostředí – multidisciplinary science environment

rizikové prostředí – hazardous environment

univerzitní prostředí – university environment

životní prostředí – the environment

**prostředky (tj. finanční zdroje) =
funds (většinou v mn.č.), resources**

přídavné jméno + **funds, resources**

dostupné prostředky – available funds

přidělené prostředky – allocated funds

veřejné prostředky – public resources

sloveso + **funds**

nakládat s přidělenými finančními prostředky – to manage allocated funds

přidělit finančním prostředky **pro** ... – to allocate **funds for** ...

**protokol (tj. výpověď o ...) =
statement**

sloveso + **statement**

sepsat výpověď s ... - to take **somebody's** statement

**protokol (tj. zápis o laboratorním cvičení) =
laboratory report**

**průkaz, karta (tj. doklad) =
card, identity card**

viz též totožnost

podstatné jméno + **identity card**

karta zaměstnance – employee card

průkaz totožnosti studenta – student identity card, student's identity card

**průměr (vážený studijní) =
grade point average (GPA)**

**průmysl =
industry**

sloveso + **industry**

nastoupit do průmyslu – to enter industry

průprava (tj. příprava, vzdělávání) = training, course, education

training + podstatné jméno

přípravný kurz – training course, preparatory course

přípravný program – training programme

vzdělávací instituce – training establishment

podstatné jméno + **training**

postdoktorské (další) vzdělávání – postdoctoral training

příprava doktorandů – doctoral training

vzdělávání učitelů angličtiny (tj. příprava na jejich povolání) – EL teacher training

předkládání, předložení = submission

submission + podstatné jméno

předkládání/předložení článku – submission of a paper (for publication)

předmět, kurz (tj. studijní předmět, celý kurz) = course

viz též kurz

course + podstatné jméno

charakteristika kurzu – course description

charakteristika studijního předmětu – course description

kurz angličtiny – English course

kurz je určen **pro** 1. ročník – the course is designed **for** first year students

kurz je určen **pro** vyšší ročníky – the course is intended **for** advanced courses

kurz **o** vývoji vědy – a course **on** the development of science

kurz optiky – a course **in** optics

matematika A/B/C (jako studijní předmět) – Mathematics (Course) A/B/C

přídavné jméno + **course, class**

čtrnáctidenní kurz – two-week course

doučovací kurz – remedial course

intenzivní kurz angličtiny – intensive course **in** English, crash course **in** English

kurz bez udělení kreditu – non-credited course

kurz zakončený udělením kreditu (kreditovaný kurz) – credited course

kurzy celoživotního vzdělávání – life-long learning courses

magisterské a doktorské kurzy – advanced degree courses, advanced courses

odborný vzdělávací kurz – non-degree upgrading career course (for professionals)
online kurz – online course
opakovací kurz – refresher course
pokročilý kurz – advanced course
povinně-volitelný kurz (předmět) – core-elective course (FNSPE), required optional course (CTU)
povinný předmět – compulsory course (BE), obligatory course (BE), required course/class (AE), mandatory course (AE)
přípravný kurz pro posluchače 1. ročníku – preliminary preparatory course for 1st year students
středně pokročilý kurz – intermediate course
úvodní kurz matematiky – introductory course **in** maths
volitelný předmět – elective course (AE), optional course (BE)
začátečnický kurz, kurz pro začátečníky – beginners' course
základní povinné předměty programu – core courses
zapsaný předmět – a course for which the student is registered

sloveso + **course**

absolvovat kurz teoretické fyziky, absolvovat teoretickou fyziku – to pass a course **in** theoretical physics
dokončit kurz – to finish a course, to complete a course
navštěvovat kurz – to attend a course, to take a course
opakovat předmět/kurz – to retake a course
přihlásit se **na** angličtinu – to sign **in** for the English course, to register **for** the English course
úspěšně ukončit kurz (předmět) ... – to pass a course **in** ...
vstoupit do kurzu – to join a course
zapsat se **do** kurzu matematiky A, zapsat si matematiku A – to enrol **on** Maths A course, to sign **in** **for** Math A course, to register **for** Math A course
zapsat si fyziku – to register **for** the physics course, to sign **in** for a physics course

Poznámka:

Na vysoké škole se ve významu „předmět” spíše používá slovo „**course**”, ne „subject”.

**předmět (tj.věc) =
item**

sloveso + **item**

předat někomu předmět do užívání – to entrust somebody **with** the use **of** ...

**přednášející (tj. vyučující) =
lecturer
viz též vědecko-pedagogické hodnosti**

lecturer + podstatné jméno
vyučující fyziky – lecturer **in** physics

Poznámka:

Ve Velké Británii má slovo „**lecturer**“ nejen význam „**docent**“, ale označuje běžně i vyučujícího na vysoké škole s kvalifikací nižší než docent. V běžné praxi se tento výraz pro oslovení nepoužívá. V USA je každý vyučující na vysoké škole označován jako „**professor**“.

přednášet =
to lecture (on), to give a lecture (on)

přednáška =
lecture
viz též cvičení, formy výuky, praktikum (typ vyučovací hodiny), seminář

lecture + podstatné jméno

běh přednášek – lecture series

přednáška přednesená (tj. určená) **pro** Spolek absolventů a přátel ČVUT – a lecture **to** the Association of CTU Alumni

přednáška přednesená profesorem Whitem – a lecture delivered **by** Professor White, – a lecture given **by** Professor White, a lecture presented by Professor White a lecture presented by Professor White

přednáška profesora Greena pro učenou společnost – a lecture **by** Professor Green **to** the learned society

přednášková síň (tj. posluchárna) – lecture hall, lecture theatre (BE), (velká) auditorium

zápisky, tj.poznámky z přednášky – lecture notes

přídatné jméno + lecture

stěžejní programová přednáška (na konferenci) – keynote lecture

vyžádaná přednáška – invited lecture

zahajovací přednáška – inaugural lecture

sloveso + lecture

být **na** přednášce – to be **at** a lecture

jít **na** přednášku **o** ... – to go **to** a lecture entitled ...

mít přednášku (jako vyučující) **o** ... – to give a lecture **on/about** ...

mít přednášky (např. v pondělí) – to have lectures (e.g. on Mondays)

mít přednášky, mít výuku (tj. vyučování) – to have classes

poslechnout si přednášku – to listen **to** a lecture

přednést přednášku o ... – to deliver a lecture **on/about** ..., – to present a lecture **on/about** ..., – to present a lecture entitled ... (BE), to deliver a lecture entitled (BE), to give a lecture titled (AE) ...

přijít o přednášku z matematiky – to miss a mathematics (maths) lecture

účastnit se přednášky – to attend a lecture, to go **to** a lecture

vynechat přednášku z chemie – to skip a chemistry lecture

přednost (tj. přednostní volba) = option

sloveso + **přednost**

dát přednost magisterskému studiu/raději si zvolit – to opt for a master's (course)

předpis = regulation (často v mn.č.), code, rules, decree, provision, directive, rules and regulations viz též kodex, podmínky, pokyn, pravidlo, pravidlo, příkaz, řád, směrnice, statut, vyhláška, výnos, zásady

Vnitřní předpisy veřejné vysoké školy (dále jen VVŠ) nebo fakulty – Internal Regulations of a Public Higher Education Institution (further referred to as PHEI) or a faculty (dle MŠMT):

Disciplinární řád – Student Disciplinary Code

Disciplinární řád pro studenty ČVUT – Disciplinary Code for Students of the CTU

Etický kodex – Ethics Code, Code of Ethics

Jednací řád akademického senátu – Rules of Procedure of the Academic Senate

Jednací řád vědecké rady – Rules of Procedure of the Scientific Board

Organizační řád FJFI – Internal Governance Code of FNSPE

Pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností VVŠ – Rules of the System Ensuring Quality of Educational, Creative, and other Related Activities and the Internal Evaluation of the Quality of the Educational, Creative, and other Related Activities of a PHEI (MŠMT)

Předpisy pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci – Health and Safety Protection at Work Regulations

Řád výběrového řízení pro obsazování míst akademických pracovníků – Regulations on Competitive Selection Procedure for Filling Academic Posts

Statut – the Statutes, the Statutes of the Faculty

Stipendijní řád – Scholarship and Bursary Regulations

Studijní a zkušební řád ČVUT – Study and Examination Code of CTU

Studijní programy a předpisy – Study Programmes and Regulations (FNSPE)

Vnitřní mzdový předpis – Internal Salary Regulations (MŠMT)

Vnitřní předpisy ČVUT – Internal CTU Regulations
Vnitřní předpisy FJFI – Internal Regulations of FNSP
Volební řád akademického senátu – Election Regulations of the Academic Senate

podstatné jméno + **regulations**

platnost předpisu – validity **of** a regulation
porušení předpisů – breach **of** regulations
práva a povinnosti kladené všeobecné závaznými předpisy – rights and obligations imposed by generally binding regulations
účinnost předpisu – applicability **of** a regulation
v souladu s předpisy – **in accordance with** regulations
změna předpisu – amendments **to** regulations

přídavné jméno + **regulations**

další předpisy, (pokud tak stanoví statut VVŠ) – other regulations (should these be stipulated **in** the Statutes of the Public Higher Education Institution – (PHEI)
mzdový předpis – wage regulation
platný předpis - valid regulation, regulations in force
pracovně-právní předpisy – labour-law regulations
právní předpis – legal regulation
prováděcí předpisy – operations regulations
vnitřní předpis – internal regulation
závazný předpis – binding regulation

sloveso + **regulation, instructions, rules**

být v rozporu s předpisem – to contradict a regulation
dodržovat předpisy/pravidla – to observe the rules, to adhere to the instructions
nedodržovat předpisy – to neglect instructions
přezkoumat opatření – to review a regulation
přijmout předpis – to adopt a regulation
vyhovět předpisům to comply with the regulations
vydat předpis – to issue a regulation
změnit předpis – to alter a regulation
zrušit předpis – to repeal a regulation, to revoke a regulation
zveřejnit předpis **na** webu fakulty – to post the regulation **on** the official electronic notice board of the Faculty

Fráze:

podle předpisu – under the regulations, according to the rule

**předseda =
chair**

chair + podstatné jméno

předseda Akademického senátu – Chair of the Academic Senate (FNSPE), Senate Chair
předseda Vědecké rady – Chair of the Scientific Board (FNSPE)

Poznámka:

Výraz „chairman” ustoupil neutrálnímu výrazu „**chair**”.

předsedat =
to chair

to chair + podstatné jméno
předsedat schůzi – to chair a meeting

předsednictvo =
chairing board

představitel =
representative

přídavné jméno + **representative**
významný představitel oboru – a distinguished representative **of** a field **of** science

přerušit =
to discontinue

to discontinue + podstatné jméno
doba přerušení studia – time of deferral of study
přerušit magisterské studium – to discontinue the Master Programme
přerušit doktorské studium – to discontinue one's doctoral studies, to discontinue one's PhD programme

přestoupit =
to transfer from ... into ... (AE)

to transfer from ... into + podstatné jméno
přejít/přestoupit z fyziky na jiný obor – to transfer **from** physics **into** a different field

přestupek =
infringement, failure to fulfil the obligation, infraction, breach

breach + podstatné jméno
disciplinární přestupek – breach of discipline

sloveso + **infraction, breach**
projednat disciplinární přestupek – to consider a disciplinary infraction
projednat disciplinární přestupek – to deal **with** a breach of discipline
zabývat se disciplinárním přestupkem – to deal **with** a disciplinary infraction

přihlásit se (o, na, ke) =
to apply for

to apply for – podstatné jméno
přihlásit se **na** ČVUT - to apply **for** admission **to** CTU

přihláška =
application
– viz žádost (formulář), žádost (písemnost, jíž se o něco žádá)

příjem – viz plat

přijetí, přijímání (tj. ke studiu) =
admission, admission procedure, acceptance

admission, acceptance + podstatné jméno
počet přijatých studentů – admission rate, acceptance rate
přijetí **do** bakalářského studia – admission **to** the Bachelor Programme, admission **to** the Bachelor Course
přijetí na univerzitu – university admission
přijetí do studia bez omezení – open admission (AE)
přijetí do studia na základě výběru – selective admission (AE)
přijímací komise – admission board (BE), admissions board (AE)
přijímací postup (řízení) – admission procedure, admission process
přijímací požadavky – admission criteria, admission requirements
přijímací zásady – admission policy
přijímací zkouška – entrance examination
přijímací/vstupní poplatek – admission fee, admission charge

sloveso + **admission**

být přijat **na** FJFI – to gain admission **to** FNSPE, to win a place **at** FNSPE

ucházet se o přijetí **na** ČVUT – to seek admission **to** CTU

upravit podmínky přijetí ke studiu – to modify admission procedures

žádat o přijetí **do** (doktorského studia) – to apply **for** admission (**to** the PhD Programme)

Příklad:

Podmínkou pro přijetí ke studiu je zkouška.

Admission to the school is by examination only.

Zanedbání všech studijních povinností, ke kterým se student zavázal v určitém semestru, je důvodem pro vyloučení ze studia a případná žádost o znovupřijetí musí být podána nejpozději do...

The dropping of all academic work for which a student is registered in a semester constitutes withdrawal from the university, and application for readmission must be submitted no later than...

příjmení, jméno = surname, last name, family name viz též jméno

surname + podstatné jméno

rodné jméno – surname, surname **at** birth, name **at** birth

přídavné jméno + **name**

jméno za svobodna, (žena) rozená ... – maiden name, née (formal)

přijmout (tj. ke studiu) = to admit, to gain entry to viz též přijetí ke studiu

to admit + podstatné jméno

být přijat **na** vysokou školu - to gain entry **to** college or university

přijmout **na** vysokou školu – to admit **to** university

přijmout studenta **do** magisterského studia – to admit a student **to** the/a Master Programme / Master's Degree Course

přijmout studenta zpět ke studiu – to readmit a student

přijmout (tj. vyjádřit souhlas, připustit) = to accept

to accept + podstatné jméno

přijmout plán – to accept a scheme, to accept a plan

přijmout podmínky – to accept the conditions

přijmout přihlášku **ke** studiu – to accept an application **for** admission **to** a study programme

přijmout rozhodnutí **o** ... – to accept a decision **on** ...

přijmout návrh – to accept a proposal

příkaz (tj. předpis) =

directive, rules and regulations, order

viz též kodex, podmínky, pokyn, pravidlo, předpis, směrnice, statut, vyhláška, výnos, zásady

Příkaz děkana – Dean's Directive (FNSPE)

Příkaz děkana: Doktorská stipendia – Dean's Directive on Doctoral Fellowships

Příkaz děkana: Formální náležitosti disertačních prací – The Dean's Directive on Dissertation Formats

Příkazy a ustanovení – Rules and Regulations

přídavné jméno + assignment

pracovní (cestovní) příkaz – business assignement

sloveso + order

dodržovat předpisy – to adhere to the instructions

nedodržovat předpisy – to neglect instructions

vyhovět příkazu – to comply with an order

příležitost (tj. možnost) =

opportunity

sloveso + opportunity

skýtat/poskytovat jedinečné příležitosti - to present unique opportunities

příloha k =

attachment to, annex to, supplement to, supplementary documentation to

attachment, supplement + podstatné jméno

příloha č.xx k zákonu **o** ... – Appendix No.xx **to** the Act **on** ...

příloha **k** diplomu – attachment **to** the diploma

příloha **k** přihlášce – supplement **to** the application (form)

**případ =
case, issue, matter**

Fráze:

eventuálně; případně; pro případ, že – in case
v každém případě – in any case
v odůvodněném případě – if justified
v opačném případě – in another case
v žádném případě – in no case

**příprava =
preparation**

přídavné jméno + **preparation**
domácí příprava – homework preparation, homework
náročná příprava – demanding preparation

**příručka =
reference-book**

sloveso + **access**
zajistit přístup **do** ... – to secure access **to** ...

příslušnost (tj. státní příslušnost) – viz občanství

**příslušný (tj. odkazující jednotlivě k něčemu dříve zmíněnému) =
respective**

Příklad :

Každý z nich je uznávaným odborníkem ve svém (tj. příslušném) oboru.
They are each recognized as specialists in their respective fields.

Poznámka:

„**respective**” a s ním související „**respectively**” odkazuje jednotlivě na osoby nebo věci dříve uvedené nebo vyplývající z kontextu, a to v pořadí, jak byly uvedeny, např. V češtině se většinou podobný výraz neuvádí, stačí kontext. České „**respektive**” totiž znamená „popřípadě”, „lépe řečeno”, „anebo”.

Výška, šířka a tloušťka tohoto předmětu je 80 mm, 110 mm a 8 mm.

The height, width, and thickness of this object are 80 mm, 110 mm, and 8 mm respectively.

Knha je rozdělena do dvou částí, které pojednávají o historii a současném stavu oboru.
The book is divided into two parts dealing respectively with the history and state of the art of the field.

příspěvek (tj.článek) =
paper
viz článek, referát

příspěvek (tj. peněžitý) =
contribution; block grant (z MŠMT)

block grant + podstatné jméno
příspěvek **ze** státního rozpočtu – block grant **from** the state budget

sloveso + **contribution, block grant**
hradit **z** příspěvku – to fund **from** the block grant
příspět **na** výdaje **za** ... – to make a contribution **to/toward/towards** the cost of ...
vyčerpat příspěvek – to deplete the block grant

příspěvek, příspěvní (tj. k něčemu) =
contribution

contribution + podstatné jméno
příspěvek k diskusi – contribution to the discussion
významný příspěvek **k** poznání **o** současné fyzice – significant contribution **to** the state of the art **of** physics

přístroj =
instrument

přístup =
access

přístup k ... =
access to ...

access to + podstatné jméno

rovný přístup **k** vysokoškolskému vzdělání – equality in access **to** higher education

sloveso + **access to**

umožnit dálkový přístup **k** informacím – to allow remote access **to** information

**přístupný =
open to**

open to + podstatné jméno

přístupný veřejnosti – open **to** the public

**publikace (tj. uveřejněné dílo) =
publication**

přídavné jméno + **publication**

neperiodická publikace – non-periodical publication

odborná publikace **o** ... – specialist publication **on/about**

pravidelně vycházející publikace – periodical

publikace hodnocená dvěma neznámými oponenty – double-blind peer-reviewed publication ...

**působnost (tj. oblast působení, odpovědnost za) =
competency, competence (často v mn.č.), responsibility (často v
mn.č.), autonomy**

competency + podstatné jméno

působnost děkana – competency of the dean

podstatné jméno + **responsibilities**

oblast působnosti – area of responsibilities

přídavné jméno + **autonomy**

samosprávná působnost university zahrnuje – the autonomy **of** a university encompasses

sloveso + **competency**

vykonávat působnost – to exercise competency

Příklad:

Působnost proděkana stanoví děkan . The competency of the Vice-dean is defined by the Dean.

R

**rada (t.j. odborná skupina) =
board, council**

Dozorčí rada – Board of Trustees

Ediční rada – Editorial Board

Oborová rada – Board of Branch Experts (FNSPE) (jen starší materiály FJFI), Doctoral Degree Programme Board (MŠMT), Subject Area Board (CTU, FNSPE) –

Oborová rada oboru (ORO) – Doctoral Branch of Study Board (FNSPE)

Oborová rada studijního programu (ORP) – Doctoral Programme Board (FNSPE)

Rada Akreditačního úřadu – Accreditation Bureau Board

Rada pro vzdělávání (EU) – Education Council (EU)

Rada vysokých škol – Council of Higher Education Institutions

Senát – (Academic) Senate

Správní rada – Board of Trustees (MŠMT)

Správní rada ČVUT – CTU Board of Directors

Vědecká rada FJFI – Scientific Board of FNSPE, Scientific Council of FNSPE (jen starší materiály)

podstatné jméno + podstatné jméno
složení rady – composition **of** the board

sloveso + **board**

být členem ediční rady časopisu – to be **on** the editorial board of a journal

být členem Správní rady – to be a Member **of** the Board **of** Directors/Trustees

ustanovit členem rady (**pro** ...) – to nominate **for** the membership **of** the board (**of** ...)

**razítko =
stamp**

přídavné jméno + **stamp**

kulaté razítko – round stamp

řádkové razítko – oblong stamp

úřední razítko – official stamp

**realizace (tj. uskutečnění, provedení záměru apod.) =
implementation (of)**

realizovat (tj. uskutečnit, provést plán, provést záměr) =

to implement **viz též provést**

to implement + podstatné jméno

provést opatření – to implement a measure

provést rozhodnutí – to implement a decision

realizovat doporučení – to implement a recommendation

uskutečnit plán – to implement a plan

uskutečnit program – to implement a programme

uskutečnit změnu – to implement a change

recenze (tj. hodnocení kvality článku nebo odborné práce někým ze stejného oboru) =

review, peer-review, double-blind per review

viz též hodnocení (odborné posouzení), oponent, posudek

Příklad:

Všechny příspěvky předkládané k publikaci v tomto časopise procházejí oponenturou dvou neznámých odborníků.

All papers offered for publication in this journal are subject to a double-blind peer review.

Příklady recenzí:

1. Guidelines for reviewers

(Převzato z přístupného materiálu US ASME a upraveno)

General Aspects

a)Is the paper within the scope of the conference/journal?	Yes	No
b)Is the title a brief and accurate indication of the paper content?	Yes	No
c)Is the abstract a concise and adequate summary of the paper?	Yes	No
d)Is the paper written in a formal style?	Yes	No
e)Is the notation defined and conventional?	Yes	No
f)Do the units conform to SI standards?	Yes	No
g)Are abbreviations adequately defined?	Yes	No
h)Is the accuracy of measurements/numerical calculations addressed?	Yes	No

Detailed Evaluation

Not accept. Weak Satisf. Good Very good

- a)Originality
- b)Scientific relevance
- c)Completeness of work
- d)Technical correctness of work
- e)Organization of paper

- f)Language clarity of text
- g)Clarity of figures and tables
- h)Completeness of reference citations

Requests and recommendations of reviewers to authors:

Mandatory changes: requested changes are essential for the understanding and competence of the paper.

Recommended changes: changes will improve the quality of the paper

Acceptance of paper for conference/publication: Yes No

Please rate it with an exact percentage:

- 90 to 100 % Outstanding
- 80 to 89 % Very good
- 70 to 79 % Good
- 60 to 69 % Satisfactory
- 50 to 59 % Weak
- less than 50 % to be rejected

In case of refusal, indicate why:

- a)Paper is outside the scope of conference/journal
- b)Paper has already been published before
- c)Scientific content of paper of poor quality
- d)General presentation of paper – text, English, style, organization, figures, does not meet standards of an international conference/journal

Name and signature of reviewer

2. Information for reviewers

(Převzato z přístupného materiálu Argonne National Laboratory a zkráceno)

Major criteria

- 1.Does the paper contain enough applied physics and interesting material of high enough scientific quality to justify publication in the Journal of ? Yes No
- 2.Is the subject of the paper applied physics, as opposed to technology? Yes No

Editorial criteria

- 3.Does the paper make good use of journal space? If not, indicate where it can be cut. Yes No
- 4.Is the paper well organized? Yes No
- 5.Is the paper clearly written and free of awkward constructions? Yes No
- 6.Is the paper free of grammatical and spelling errors? Yes No
- 7.Is the title appropriate, short, and likely to attract readers? Yes No
- 8.Does the abstract include the important points of the paper? Yes No
- 9.Are the figures, tables, and their captions clear? Yes No
- 10.Are references to related work adequate ? Yes No

Evaluation		Recommendation
Technical quality	Presentation	Reject
	Outstanding	Refer to another journal
	Good	Major revision
	Marginal	Minor revision
	Poor	Publish as is

recenzent =
reviewer, peer-reviewer
viz též oponent, posudek (odborné posouzení)

referát (tj. příspěvek na konferenci), článek (do odborného časopisu) =
paper
viz též článek (do odborného časopisu)

rejstřík, registr =
register
viz též evidence

register + podstatné jméno
 rejstřík vysokých škol – register **of** higher education institutions

přídavné jméno + register
 obchodní rejstřík – commercial register
 trestní rejstřík – penal register

rektorát =
Rector's Office

respektive viz příslušný

rešerše =
literature search

**režie (tj. náklady) =
overhead**

overhead + podstatné jméno
režijní náklady - overhead costs

**rigorózní práce =
advanced master thesis**

**rigorózní zkouška =
advanced master state examination**

**ročník (tj. skupina, kroužek, kurz; třída žáků nebo studentů téhož
ročníku nebo semestru) =
class**

přídavné jméno + **class**

doučovací kroužek – remedial class

kroužek angličtiny – English class

malá třída – small class

hodina fyziky – physics class

pokročilý kroužek, tj. pokročilé úrovně – advanced class

středně pokročilí – intermediate class

studijní ročník 2018 – the class **of** 2018 (mainly AE)

třída základní školy – elementary class

úvodní kroužek – introductory class

večerní kurz/výuka – evening class

začátečnická skupina – beginners' class (BE), beginning class (AE)

sloveso + **class**

být nejlepší **v** ... – to be (at the) top of the class **in** ...

chodit do kurzů (akademického psaní) – to attend/go to/take classes **in** (academic writing)

chodit do stejného ročníku/třídy – to go to the same class

mít (= vzít si jednorázově) hodinu angličtiny – to teach/to give the English class

mít hospitaci při výuce – to sit **in on** a class

přijít (pro nepřítomnost) o hodinu – to miss a class

skončit hodinu (tj. rozpustí třídu) – to dismiss a class

vynechávat hodiny výuky/nechodit na výuku chemie – to skip chemistry classes/lessons

zapsat se do kroužku Matematika I – to sign up **for** Mathematics I class

zapsat si částicovou fyziku – to enrol (BE) **for** particle physics, to enroll (AE) **for** particle physics

Příklad:

Hodina skončila.

Class dismissed.

Kdo bude dnes učit španělštinu?

Who is teaching the Spanish class today? Who is taking the Spanish class today? Who is giving the Spanish class today?

rok =**year**

přídavné jméno + **year**

akademický rok – academic year

rozpočtový rok – budgetary year

školní rok – school year

rozhodnout =**to decide**

to decide + podstatné jméno

rozhodnout **do** 2 týdnů **od** podání žádosti... – to decide **within** 2 weeks **of** submission **of** the application ...

rozhodnutí =**resolution, decision, ruling (vydané autoritou)**

přídavné jméno + **resolution, decision**

konečné rozhodnutí **o** budoucnosti studenta – final decision **on/about** the student's future

písemné rozhodnutí **včetně** odůvodnění – resolution **in** writing **inclusive of** explanation

sloveso + **decision, resolution, ruling**

být proti rozhodnutí – to oppose a decision, to oppose a ruling, to oppose a resolution

dojít **k** rozhodnutí – to come **to** a decision

dospět **k** rozhodnutí – to arrive **at** a decision, to reach a decision

navrhnout rozhodnutí – to draft a resolution

odvolat se **proti** rozhodnutí **do** 30dnů **od** jeho oznámení – to appeal **against** a decision **within** 30 days **of** its announcement

podpořit rozhodnutí – to support a decision

potvrdit rozhodnutí – to confirm a decision, to confirm a resolution

respektovat rozhodnutí – to respect a decision

společné rozhodnutí – joint resolution

uskutečňovat rozhodnutí – to implement a resolution
vydat rozhodnutí – to issue a ruling, to issue a decision
zrušit rozhodnutí – to cancel a decision
zvrátit rozhodnutí – to reverse a decision

Poznámka:

„**Decision**” implikuje možnost volby, kdežto „**resolution**” vyjadřuje zaujetí stanoviska.
Je těžké se rozhodnout, zda jít na ČVUT nebo na Karlovu univerzitu.
It is difficult to make a decision of whether to go to the CTU or Charles University.

**rozhodování =
decision-making**

decision-making + podstatné jméno
rozhodování o právech a povinnostech studentů – decision-making **with regard to** students' rights and obligations

**rozhodovat (o) =
to take decisions (on), to make decisions (on)**

**rozmanitost =
diversity**

přídavné jméno + **diversity**
kulturní rozmanitost – cultural diversity

rozpis (tj. časový plán) – viz rozvrh (hodin)

**rozpočet =
budget**

budget + podstatné jméno
rozpočtový zdroj – budget funds source

podstatné jméno + **budget**
státní rozpočet – state budget

přídavné jméno + **budget**

omezený rozpočet – tight budget, limited budget

provizorní rozpočet – provisional budget

rozpočtové provizorium – provisional budget

vyrovnaný rozpočet – balanced budget

sloveso + **budget**

předložit rozpočet **ke** schválení – to submit the budget **for** approval

schválit rozpočet – to approve a budget

sestavit rozpočet – to create a budget

snižit rozpočet **o** ... – to cut the budget **by** ...

Příklad:

Rozpočet bude sestaven tak, aby nebyl ztrátový.

The budget shall not be created such that it foresees a deficit.

rozpor, v rozporu s ... = contrary to ... , in breach of ...

Příklad:

Toto je v rozporu s předpisy. This is contradictory to regulations. Toto porušuje (tj. je v rozporu s..opatřeními) naše opatření. This infringes our provisions.

rozprava (tj. debata) = debate, discussion

sloveso + **debate**

debatovat – to speak **in** a debate

mít slovo (tj.možnost debatovat) – to have the floor

pořádat debatu **o** ..., pořádat rozpravu **o** ...– to host a debate **on/about/over**

účastnit se debaty, účastnit se rozpravy – to participate **in** a debate

zahájit vzrušenou debatu **o** ... – to open a heated debate **on** ...

rozvíjet = to develop

to develop + podstatné jméno

rozvíjet zahraniční styky – to develop foreign contacts, to develop foreign relations

rozvíjet styk s veřejností – to develop public relations

rozvoj =

development

Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace – Long-term Conceptual Development of a Research Organization

**rozvrh (hodin), rozpis (tj. časový plán) =
timetable (BE), (time) schedule [skedju:l] (AE)**

timetable, schedule + podstatné jméno

program přednášek – lecture schedule, lecture timetable

program výuky v letním semestru – summer-semester timetable

rozpis zkoušek – exam schedule, exam timetable

rozvrh (výuky) – class schedule, class timetable

Příklad:

Podle rozvrhu hodin na FJFI musí hodina trvat 45 minut. The FNSPE timetable requires 45-minute lessons.

**růst (tj. rozvoj) =
development**

přídavné jméno + **development**

trvalý osobní růst – continuous professional development

Ř

**řád (tj. předpis) =
rules;**

**v názvech též: arrangements, code, guidelines and regulations,
regulations, rules, rules of procedure, statute (často v mn.č.)**

**viz též kodex, podmínky, pokyn, pravidlo, předpis, příkaz, směrnice,
statut, vyhláška, výnos, zásady**

Disciplinární řád pro studenty ČVUT – Disciplinary Code for Students of the CTU

Ediční řád – Editorial Code

Etický kodex – Ethics Code, Code of Ethics

Jednací řád Akademického senátu FJFI – Rules of Procedure of the Academic Senate of FNSPE

Jednací řád státních závěrečných zkoušek – Rules of Procedure of the State Final Examinations

Jednací řád vědecké rady FJFI – Rules of Procedure of the Scientific Board of FNSPE
Kariérní řád ČVUT – CTU Career Regulations
Organizační řád FJFI – Internal Governance Code of FNSPE
Řád celoživotního vzdělávání – Code for Life-long Education (CTU)
Řád doktorského studia na FJFI – Guidelines and Regulations for Doctoral Studies of FNSPE
Řád habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem – Arrangements for Habilitation
Procedures and Procedures for Appointing a Professor (CTU)
Řád přijímacího řízení – CTU Admission Procedure Rules, Entrance Procedure Statute (FNSPE)
Řád výběrového řízení ČVUT – Regulations on Competitive Selection Procedure for Filling
Academic Posts of the CTU
Správní řád – Code of Administrative Procedures (MŠMT)
Stipendijní řád (dle MŠMT) – Scholarship and Bursary Regulations
Stipendijní řád ČVUT – Scholarship Code of CTU
Studijní a zkušební řád (dle MŠMT) – Study and Examination Regulations
Studijní a zkušební řád ČVUT – Academic and Examination Statute of the CTU, Study and
Examination Code of the CTU, Study and Examination Regulations for Students of
CTU
Studijní programy a předpisy – Study Programmes and Regulations (FNSPE)
Ubytovací řád ČVUT – Accommodation Rules of the CTU
Volební a jednací řád Akademického senátu ČVUT – CTU Academic Senate Rules
Volební řád Akademického senátu FJFI – Election Regulations of the Academic Senate of
FNSPE

Poznámka:

Terminologie není na ČVUT a v ČR dosud jednotná.

řeč – viz projev (formální)

**řešitel (tj. nositel grantu) =
grantee**

**řetěz =
chain**

chain + podstatné jméno
děkanský řetěz – the Dean's chain

**řídít se =
to conform to, to abide by**

to abide by, to conform to + podstatné jméno

řídít se platným předpisem – to conform **to** the valid regulations

řídít se požadavky – to abide **by** the requirements

řídít se pravidlem – to conform **to** the rules

řídít se Statutem fakulty – to abide **by** the Statutes of FNSPE

řízení (tj. projednávání) =

procedure, process; proceedings; tender (tj.výběrové řízení pro zakázku)

viz též docent, konkurz

podstatné jméno + **procedure**

rozhodování v přijímacím řízení – decision-making **during** the admission procedure

účastník řízení – party **of** the procedure

přídavné jméno + **procedure, proceedings, tender, process**

administrativní řízení – administrative proceedings

disciplinární řízení – disciplinary procedure

habilitační řízení – habilitation procedure, procedure **for** conferring „veniuim docendi”

nezvykle dlouhé recenzní řízení – unusually protracted reviewing process

přijímací řízení – admission procedure (BE), admissions procedure (AE)

recenzní řízení – reviewing process

řízení ke jmenování profesorem – full professor appointment procedure, procedure **for** the appointment of professor

správní řízení – administrative proceedings, administrative procedure

výběrové řízení (u zakázek) – public tender

výběrové řízení pro jmenování – competitive appointment procedure

výběrové řízení pro obsazení místa – competitive selection procedure

sloveso + **procedure, proceedings**

konat habilitační řízení – to carry **out** the procedures **for** conferring „veniuim docendi” (habilitation)

konat přijímací řízení v češtině – to conduct admission procedure **in** Czech

konat řízení ke jmenování profesorem – to carry out procedures **for** the appointment of professor

předložit žádost o řízení **ke** jmenování profesorem – to submit a request **for** procedures **for** the appointment **of** professor

řízení probíhá **před** Vědeckou radou – the procedure takes place **before** the Scientific Board

ukončit řízení – to complete the procedure

vyhlásit výběrové řízení – to announce and declare open the admission procedure

vypsat výběrové řízení – to announce that applications are being received

zahájit disciplinární řízení (tj. dát podnět k zahájení) – to initiate disciplinary proceedings

zahájit řízení – to commence proceedings

zahájit řízení (tj. dát podnět k zahájení) – to initiate proceedings

zahájit řízení z moci úřední – to initiate proceedings ex officio

zahájit řízení z vlastního podnětu – to initiate a procedure **on** one 's own accord

zastavit dícíplinární řízení – to abandon disciplinary proceedings
zastavit řízení – to discontinue proceedings

**řízení (tj. vedení, správa) =
governance, management, policy
viz též vedení**

podstatné jméno + **management**
koncepce řízení – management policy
nádroj řízení – management instrument
stupně řízení – level/stages of management

S

**samospráva =
self-governance, self-government**

self-governance + podstatné jméno
samospráva ČVUT – self-governance of CTU

přídavné jméno + **self-governance, self-government**
vykonávat samosprávu – to exercise self-government, to exercise self-governance

**samosprávný =
autonomous, self-governing**

autonomous, self-governing + podstatné jméno
samosprávný akademický orgán – autonomous (representative) academic body
– self-governing (representative) academic organ

**samostatně výdělečně činný =
self-employed (person)**

**sankce =
sanctions (často v mn.č.)**

sloveso + **sanctions**

uložit sankce – to impose sanctions

vymáhat sankce – to enforce sanctions, to pursue the enforcement **of** sanctions

sborník = collection, proceedings

collection, proceedings + podstatné jméno

sborník článků – collection of papers

sborník příspěvků z konference – conference proceedings

sdělení (tj. oznámení, krátká písemná informace, vyrozumění) = communication (formální), notification, memorandum (mn.č. memoranda, formální), ;memo, note

přídavné jméno + **communication**

oficiální sdělení **o** ... – official communication **about** ...

vnitřní sdělení – internal memorandum (memo)

sloveso + **memorandum, memo**

připravit memorandum **o** ... – to prepare a memo **on** ..., to draw up a memo **on** ..., to draft a memo **on** ...

Poznámka:

„**communication**” je spíše formální výraz, vyjadřuje krátké sdělení ve formě dopisu, telefonátu nebo e-mailu

Proděkani dostali krátkou informaci (sdělení) o děkanově rozhodnutí.

The vice-deans received a short communication about the dean's decision.

„**notification**” vyjadřuje určitou naléhavost informace a vyžaduje dle možnosti rychlou odezvu.

Notification carries a note of urgency demanding quick response, if possible.

„**memorandum**” (neboli” memo”) je krátké vnitřní sdělení adresované někomu v rámci jedné organizace.

A memorandum (or memo) is an official note from one person to another in the same organisation.

sečtělý = well-read in

well-read + podstatné jméno

sečtělý **v** oboru – well-read **in** one's field

sekretářka =
secretary, assistant to

Příklad:

Paní S. je sekretářkou našeho pana děkana.
Mrs S. is secretary **to** our Dean.

semestr =
semester, trimester (AE), quarter (AE), session (AE)

přídavné jméno + **semester**
letní semestr – summer semester, summer session
zimní semestr – winter semester

Poznámka:

Některé americké a kanadské univerzity rozdělují akademický rok na tři semestry („trimesters”), některé na čtyři („quarters”).

seminář =
seminar
viz též cvičení

sloveso + **seminar**
být **na** semináři – to be **at** a seminar, to be **in** the seminar
chodit **na** seminář – to go **to** a seminar, to attend a seminar
konat (tj.nabízet) seminář – to offer a seminar
navštěvovat seminář – to attend a seminar
navštěvovat seminář zabývající se problémy výzkumu – to attend a research seminar
pořádat seminář nazvaný ... – to give a seminar entitled ... (BE), to give a seminar titled ... (AE)
vést seminář **o** ... – to conduct a seminar **on** ..., to lead a seminar **on** ...

senát =
senate

Akademický senát – the Academic Senate, the Senate
předseda senátu – Chair of the Senate, Senate Chair
místopředseda senátu - Deputy Chair of the |Senate, Vice-chair of the Senate

senate + sloveso
senát jedná – the senate acts

**seniorita (tj. uznání hodnostního pořadí, kvalifikačních stupňů) =
seniority (= levels of qualifications)**

**sféra (tj. okruh lidí) =
circles**

přídavné jméno + **circles**

obchodní a podnikatelská sféra – the business and enterprising circles

**shrnutí (tj. výčet nebo uvedení hlavních myšlenek práce, článku) =
summary (of) ...**

viz též abstrakt, abstrakt (rozšířený), anotace, životopis

Poznámka:

Na rozdíl od „**abstraktu**” „**summary**” stručně shrnuje prezentovaná fakta, ať už ústně nebo písemně, uvádí pouze hlavní body, ne details, a tudíž následuje vždy až po prezentaci faktů, případně prezentaci uzavírá.

**shromáždění =
assembly**

assembly + podstatné jméno

shromáždění akademické obce – assembly **of** the academic community, assembly **of** the academia

přídavné jméno + **assembly**

předvolební shromáždění – pre-election assembly

**schéma =
schematic representation, schematic drawing, schematic
viz též plán**

Poznámka:

„**scheme**” znamená v angličtině „**plán**”, „to scheme” znamená „plánovat intriky”.

**schůze =
meeting**

sloveso + **meeting**

odložit schůzi – to adjourn a meeting, to postpone a meeting

prohlásit schůzi za zahájenou – to declare a meeting open

ukončit schůzi – to declare a meeting closed

zahájit schůzi – to open a meeting

**schválení =
approval**

approval + podstatné jméno

po schválení v Akademickém senátu – **upon** approval **by** the Academic Senate

schválení opatření – approval **of** a provision

sloveso + **approval**

předložit někomu něco **ke** schválení – to submit something **for** approval **to** ...

**schválit =
to approve**

to approve + podstatné jméno

schválit návrh – to approve a proposal

schválit opatření – to approve a provision

schválit rozhodnutí per rollam – to approve a decision **by** absentee ballot

schválit rozpočet – to approve the budget

**sídlo (tj.místo pobytu instituce) =
domicile**

**skóre =
scores (často v mn.č.)
viz též body, známka**

**skripta =
textbook**

Poznámka:

Skripta v našem pojetí na britských a amerických vysokých školách neznají.

**skupina =
group**

přídavné jméno + **groups**
nedostatečně zastoupené skupiny studentů – underrepresented groups of students

**slavnost =
ceremony**

sloveso + **ceremony**
konat akademický obřad – to hold an academic ceremony
konat promoci – to hold a graduation ceremony

**slib =
oath, promise, pledge**

přídavné jméno + **oath, promise,**
imatrikulační slib studenta – academic matriculation promise, academic matriculation oath
slavnostní absolventský slib slovem „slibuji” – solemn graduation promise by saying „I promise”,
solemn graduation oath by saying „I promise”

sloveso + **oath, promise**
složit absolventský slib – to take a graduant’s oath, to take a graduation promise
složit (děkanský) slib do rukou předsedy Senátu – to take pledge **of** office **before** the Chair **of** the
Academic Senate

**slovo (tj. možnost promluvit) =
floor (ve frázích)**

Fráze:
hlásím se o slovo (chci promluvit) – I ask to speak
udělit slovo, máte slovo – the floor is yours

**služby =
services**

přídavné jméno + **services**
poradenské služby ke studiu – advisory services relating **to** study

**směr (studijní) =
field of study**

**směrnice =
directive, guidelines, instructions, rules
viz též kodex, podmínky, pokyn, pravidlo, předpis, příkaz, řád,
směrnice, statut, vyhláška, výnos, zásady**

Směrnice děkana č. ... – The Dean's Directive No. ...
Směrnice kvestora ČVUT – Directive of the Bursar of CTU

přídavné jméno + **directive, rules, instructions**
provozní směrnice – operating instructions
tarifní směrnice – tariff rules
základní směrnice – basic directive

**smlouva (tj. pracovní poměr) =
contract (of employment), employment, employment relationship,
tenure (AE - v akademickém prostředí)**

podstatné jméno + **employment, contract**
okamžité rozvázání pracovního poměru – immediate termination of employment
počet smluvních hodin týdně – number of contracted hours per week
ukončení pracovní smlouvy – contract termination, termination of employment/contract

přídavné jméno + **contract, relationship**
hlavní pracovní poměr HPP – main/fixed term (employment) contract
pracovní smlouva – employment relationship, employment contract
smlouva na dobu neurčitou – indefinite-duration contract
smlouva na dobu určitou – fixed-term contract

sloveso + **contract**
odstoupit **od** smlouvy – to withdraw **from** a contract
porušit smlouvu – to violate the contract
rozvázat pracovní poměr – to terminate the employment
rozvázat pracovní poměr dohodou – to terminate the employment **by** agreement
skončit pracovní poměr – to terminate one's contract **of** employment
ukončit pracovní poměr **na** FJFI – to terminate one's contract **with** FNSPE
uzavřít pracovní smlouvu – to enter **into** an employment contract, to enter an employment contract, to conclude an employment contract
vstoupit do pracovního právního vztahu **s** ... – to enter into employment relations **with** ...
vykonávat práci **mimo** pracovní poměr – to carry out work **outside** the employment contract

Poznámka:

... jak je uvedeno ve smlouvě – as stipulated **by** the contract

Doktorand bude mít smlouvu na X hodin výuky týdně - The PhD student shall be contracted to teach 4 classes per week.

**soubor =
array, set**

sloveso + array

otevřít řadu otázek/problémů- to open up an array of questions

souhlas =

consent, approval, assent (formal), agreement

consent to + podstatné jméno

souhlas se zpracováním osobních údajů – consent **to** processing personal data

podstatné jméno + **agreement**

na základě souhlasu zaměstnance - **on** the employee's consent

souhlasně s – **in** agreement **with**

souhlas zaměstnance s ... – **employee's** agreement **with** ...

přídavné jméno + **consent**

předchozí písemný souhlas **někoho** – prior written consent **of** ...

výslovný souhlas **k** ... – express consent **to** ...

sloveso + **approval, consent, assent**

dát předchozí souhlas **ke** jmenování profesorem – to give prior consent **to** appoint a professor

udělit souhlas – to grant an approval

udělit souhlas k ... – to give assent **to** ...

vyžadovat **něčí** souhlas – to require the consent **of** ...

Příklad:

Písemný souhlas

Dávám tímto souhlas ke zpracování osobních údajů uvedených v tomto prohlášení a jsem si vědom/vědoma, že budou zpracovány ... (kým?).

Jsem si také vědom/vědoma právního postihu, jestliže údaje uvedené v prohlášení nejsou pravdivé.

Written Consent

This is to give consent to my personal data processing as given in this Declaration, and I am aware that the items will be processed by

I am also aware of the legal consequences if the data provided in the Declaration are not true.

v souladu s =
in agreement with, in compliance with

soustava =
system

přídavné jméno + **system**
vzdělávací soustava – educational system, system of education

soutěž =
competition

přídavné jméno + **competition**
hospodářská soutěž – economic competition

specializace =
specialization, subdiscipline (AE), major (AE)

podstatné jméno + **major**
studijní specializace absolventa – degree major /AE

sloveso + **subdiscipline**
lékařská fyzika je specializací aplikované fyziky – medical physics falls **into** the subdiscipline of applied physics

společnost (tj.obchodní) =
enterprise, partnership

přídavné jméno + **enterprise, partnership**
komanditní společnost (společnost s ručením omezeným) – limited partnership (Ltd)
společnost s ručním neomezeným – unlimited partnership
veřejná obchodní společnost – public business enterprise
vědomostní společnost – knowledgeable society
znalostní společnost – knowledgeable society

**spolek =
association**

Spolek absolventů ČVUT – Association of the CTU Alumni

**spoluautor =
co-author**

**spoluautorství =
co-authorship**

**spolufinancovat =
to co-finance**

**spolupráce =
cooperation, interaction**

přídavné jméno + **interaction**

těsná spolupráce mezi studenty, vyučujícími a zaměstnanci – close interactions among students, faculty and staff

sloveso + **cooperation**

rozvíjet mezinárodní spolupráci – to develop international cooperation

**spolužák =
fellow student**

**správa (tj. péče o) =
management, administration**

podstatné jméno + **administration, management**

správa majetku – property administration

vnitřní správa fakulty – faculty administration

standard =

standard (často v mn.č.)

sloveso + **standards**

splňovat standardy **pro**... – to comply **with** the standards **for** ...

stanovisko (tj. vyjádřený postoj, názor) = opinion, standpoint, view, viewpoint, point of view, stand viz též vyjádření

přídavné jméno + **view of, opinion**

velmi odlišný názor **na** ... – a widely differing view **of** ...

veřejné mínění – public opinion

sloveso + **opinion, standpoint, viewpoint, view, point of view**

mít opačný názor – to take an opposite point **of** view

mít špatný názor **na** učebnici (tj. nemyslet si nic dobrého) – to have a low opinion **of** the textbook

mít určitý názor – to be **of** the opinion that ..., to hold an opinion

mít vyhraněné názory **na** ... – to hold strong opinions **on** ...

vydávat stanovisko **k** ... – to issue a standpoint **regarding** ..., to express one's opinion **on/about** ..., to express one's views **on/about**...

vyslovit názor (**k** něčemu negativnímu) – to voice an opinion **on/about** ...

vyslovit názor **na** ... – to express one's opinion **on** ...

vyžádat si stanovisko rektora **k** návrhu – to request the opinion **of** the Rector **to** the proposal

žádat o něčí názor **na** ... – to ask someone **of** their opinion

zastávat stanovisko **k** ... – to have an opinion **on** ... , to hold an opinion **on** ...

zaujmout kladný postoj **k** ... – to adopt a positive standpoint **to** ...

zaujmout stanovisko **k** ... – to hold the opinion **on** ..., to take a stand **on**..., to take a viewpoint **to** ...

získat souhlasné stanovisko – to be granted a positive standpoint

stanovit (tj. předpisem) = to stipulate (formal)

to stipulate + podstatné jméno

nestanoví-li zákon jinak – if not stipulated otherwise by the act

stanovit právními předpisy – to stipulate by legal regulations

stanovit předpisem – to stipulate (formal)

stanovit zákonem – stipulate by law

podstatné jméno + **to stipulate**

pravidla stanoví (něco) – the regulations stipulate (**something**)

**stanovit (tj. určit, vymezit) =
to determine, to set**

to determine, to set + podstatné jméno
stanovit pravidla – to set the rules, to determine the

**statut (tj. předpis) =
statute (často v mn.č.), rules
viz též kodex, podmínky, pokyn, pravidlo, předpis, příkaz, řád,
směrnice, vyhláška, výnos, zásady**

Statut ČVUT – the Statutes of the CTU, the Statute of the CTU
Statut Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT – (the) Statutes of the Faculty of Nuclear
Sciences and Physical Engineering, CTU
Statut medailí FJFI – Rules for Awarding Medals at FNSPE

Statut obsahuje tyto body: – the Statutes include (MŠMT)
název, sídlo, typ vysoké školy – the name, domicile, and type **of** higher education institution
právní předchůdce – legal predecessors
rámcové podmínky **pro** přijetí **ke** studiu – framework **of** admission requirements and method **of**
applying **for** admission
podmínky studia cizinců – policies and procedures **for** admitting foreign students **to** the study
programmes
organizační strukturu – organizational structure **of** the institution
ustanovení **o** poplatcích spojených **se** studiem – regulations pertaining **to** study-related fees
pravidla **pro** užívání akademických insignií a **pro** konání akademických obřadů – rules **for** using
academic insignia and holding academic ceremonies

**stav poznání oboru =
state of the art**

state-of-the-art + podstatné jméno
přednáška o současném poznání (oboru, problému apod.) – state-of-the-art lecture

**stáž =
internship, study stay
viz též praxe (tj. stáž)**

stážista =

intern (AE), trainee

**stejnopis =
exact copy**

**stipendium =
scholarship, fellowship, bursary, stipend, financial aid
viz též člen**

přídavné jméno + **bursary, scholarship**

jednorázové stipendium – once-only scholarship
mimořádné stipendium – extraordinary bursary, extraordinary scholarship
nároková část stipendia – claimable part of scholarship
nenároková část stipendia – non-claimable part of scholarship
prospěchové stipendium – merit-based scholarship (FNSPE), bursary for excellent study results (CTU)
sociální stipendium – need-based scholarship (FNSPE), social-purpose bursary

sloveso + **bursary, fellowship, scholarship, financial aid**

dostat stipendium – to obtain a scholarship, to receive a scholarship, obtain a fellowship, to receive a fellowship
nabídnout (**někomu**) stipendium – to offer **somebody** a scholarship, to offer **somebody** a fellowship
navýšit stipendium – to increase a scholarship, to increase a bursary, to increase a fellowship
obdržet stipendium – to obtain a scholarship, to receive a scholarship, to obtain a fellowship, to receive a fellowship
poskytnout stipendium – to grant a bursary, to grant a fellowship, to grant a scholarship
přiznat stipendium – to grant a scholarship, to grant a bursary, to grant a fellowship
udělit **někomu** stipendium – to award **somebody** a scholarship, to grant **somebody** a fellowship, to give **somebody** a scholarship
záviset **na** finanční výpomoc – to depend **on** financial aid
(za)žádat **o** stipendium – to apply **for** a scholarship, to apply **for** a bursary, to apply **for** a fellowship
získat stipendium – to earn a scholarship, to earn a fellowship, to gain a scholarship, to gain a fellowship, to win a scholarship, to win a fellowship

Příklady:

Student s nejlepšími studijními výsledky získal stipendium **na** University of Pennsylvania.
The student with the highest scores was awarded a scholarship **to** the University of Pennsylvania.

Dva postdoktorandi obdrží dvouleté stipendium, aby se mohli zabývat výzkumem **na** Columbia University.

Two postdocs will be given 2-year fellowships to do their research **at** Columbia University.

Poznámka:

„**scholarship**“ je neutrální, tj. významově nezabarvený výraz pro „**stipendium**“; slovo „**scholarship**“ má v akademickém světě rovněž význam „**učenost, vzdělání, vzdělanost**“, např.

evropská tradice vzdělanosti – the European tradition of scholarship

klasické/humanitní vzdělání/vzdělanost – classical scholarship

„**fellowship**“ se používá ve **VB** a **USA** u studentů na magisterské a doktorské úrovni s cílem podpořit jejich výzkum. V **USA** se pak jako „**fellow**“ označuje i student, který pobírá toto stipendium.

„**postdoctoral (neboli postdoc) fellowship**“ může označovat nejen dočasnou finanční podporu, ale i funkci čerstvého doktoranda, kterou zastává na univerzitě

„**bursary**“ je výraz používaný na univerzitách ve **VB** pro krátkodobé stipendium určené pro výzkum.

„**stipend**“ je výraz používaný **v USA**) pro stipendium respektive plat doktorandů působících na katedrách jako teaching nebo research assistants. . Ve VB v akademickém prostředí vyjadřuje předem stanovenou finanční částku udělovanou studentovi ve formě stipendia. Není vhodné výraz „stipend“ podobný češtině používat místo výrazu „stipendium“.

„**Fellowship**“ znamená (ve **VB**) rovněž ocenění význačné vědecké činnosti formou členství v učené společnosti (learned [lɜːnid] society) – takto poctěný vědec se označuje jako „**fellow**“, a členství může být odstupňováno dle vědeckých zásluh, např. člen s nižším stupněm členství je „**associate fellow**“ (volně „přidružený člen“). Některé společnosti používají výraz „**member**“ nebo „**associate member**“. Člen učené společnosti může za svým jménem používat příslušnou zkratku, viz níže. Např.

Newton byl členem Královské společnosti. Newton was a Fellow of the Royal Society.

Je členem Královské letecké společnosti. He is a Fellow of the Royal Aeronautical Society (AFRAes).

Ve **VB** na některých univerzitách (Oxford, Cambridge) může „**fellow**“ znamenat totéž co „profesor“

Je profesorkou na Magdalene College v Cambridge. She is a Fellow of the Magdalene College, Cambridge..

stížnost = complaint

sloveso + **complaint**

zabývat se stížnostmi – to deal with complaints

stránky (tj. webové) = website, the web

podstatné jméno + **website**

veřejná část internetových stránek školy – public part **of** the institution's website

sloveso + **website**

uveřejnit **na** webových stránkách – to post **on** the website

strategie =

strategy, strategic plan

Strategie FJFI – FNSPE Strategy

Strategie ČVUT – CTU Strategy

sloveso + **strategy**

použít strategii – to employ a strategy

přijmout strategii – to adopt a strategy

stravenka =

meal ticket, voucher

struktura =

structure

přídavné jméno + **struktura**

organizační struktura FJFI – administrative organizational structure of FNSPE

student (obecně) =

student, undergraduate, postgraduate, PhD student; auditor (AE)

viz též posluchač

podstatné jméno + **student**

počet zapsaných studentů – enrolment (BE), enrollment (AE), the number of students enrolled

student (apsaný do) doktorského studia - student enrolled on a doctoral degree course

student studující v anglickém jazyce – student **on** the programme offered **in** English, student **on** the English language programme

student studující v rámci výměnného programu – exchange student, student **on** an exchange programme,

student v bakalářském studiu – bachelor student, bachelor's degree student, student **on** a bachelor programme, student **on** a bachelor's degree course

student v doktorském programu – PhD student, doctoral student, graduate student, student **on** a PhD programme

student v magisterském – master student, master's degree student, student **on** a master programme, student **on** a master's degree course

přídavné jméno + **student**

mimořádný student – extraordinary student

perspektivní student – prospective student

řádný student – regular student

student prvního ročníku – first year student

student studující v rámci doktorského programu pod dvojím vedením – doctoral student **on** a joint-degree programme

student v doktorském studiu – doctoral student, doctoral degree student, PhD student

student v magisterském nebo doktorském studiu – graduate student (USA), postgraduate student (VB)

testovaný student, student podrobující se testu – test taker

velice schopný/slibný student – a student with high potential, highly potential student

zahraniční student – foreign student, international student (často v AE)

sloveso + **student**

nedosáhnout předpokládaného počtu studentů – to fail to reach the expected number **of** students

Poznámka:

Na vysokých školách v **USA** se užívají pro studenty různých ročníků tyto výrazy:

freshman – student prvního ročníku

sophomore – student druhého ročníku

junior – student třetího ročníku

senior – student čtvrtého ročníku

„**Auditor**“ (AE) označuje studenta, který se účastní výuky neformálně, jen jako „posluchač“, aniž je klasifikován nebo hodnocen. Sloveso : „to audit a course“ – účastnit se výuky jako „posluchač“.

V USA se slovo „**student**“ užívá i pro žáky.

studie (tj. kratší odborná práce zkoumající detailně nějaký problém) = study

study + podstatné jméno

studie (zkoumání) nějakého problému, např. vlivu migrace, **na** naši společnost) – a study **of** migration effects **on** our society

studie **o** problému migrace – a study **on** the migration problem

přídavné jméno + **study**

pilotní studie – pilot study
vědecká studie – scientific study

studijní pobyt – viz praxe

studijní =
study, academic
viz též studium

study, academic + podstatné jméno

studijní dovednosti – study skills

studijní povinnost – study obligations

studijní požadavky – study requirements

studijní program – study programme (BE), study program (AE)

studijní skupina – study group

studijní volno – study leave

studijní výsledky – academic achievements, study achievements, academic performance

studijní zátěž – study load

zvolený studijní program, plán – selected study programme, curriculum

podstatné jméno + **study, studies**

studijní obor – field of study, field, area of study, branch of study

studijní odvětví (tj. obor studia) angličtina – English studies

studijní specializace - specialization

přídavné jméno + **programme, study, studies, course**

akreditovaný studijní program – accredited study programme

bakalářský studijní program, bakalářské studium

– Bachelor's Degree Programme (mainly BE, FNSPE)

– bachelor's degree course (FNSPE)

– Bachelor Programme (BE)

– Bachelor Studies

– Bachelor Study Programme

– Bachelor Course

– Baccalaureate Degree Program (občas v USA)

– bachelor degree programme

– Bachelor Program (AE)

– bachelor study

– first degree course (v ČR se tento termín nepoužívá)

doktorský studijní program, doktorské studium

– Doctoral Degree Programme (FNSPE)

– PhD Programme (BE, FSPE)

– doctoral course

- doctoral degree course
- Doctoral Program (AE)
- Doctoral Programme (BE)
- doctoral study
- doctoral studies
- Doctorate Degree (AE)
- Doctorate Degree Program (AE)
- graduate study (AE)
- graduate studies/program (AE)
- Ph.D. course (AE)
- PhD course (BE,)
- PhD Program (AE)
- postgraduate study
- postgraduate studies
- postgraduate program

doktorský studijní program pod dvojím vedením – double degree programme, joint degree programme (FNSPE)

magisterský studijní program, magisterské studium

- Master's
- Master's Degree Programme (mainly BE), FNSPE
- master's degree course (FNSPE)
- Master Programme (BE)
- Master Program (AE)
- Master Studies
- Master Study Programme
- Master Course
- Master Study Programme
- graduate degree program (AE)
- master course
- master degree programme
- master study
- master studies
- postgraduate study
- postgraduate studies (BE)
- postgraduate programme (BE)
- magisterský navazující program, magisterské navazující studium - Continuation Master Programme (FNSPE), Continuation Master's Degree Programme (FNSPE)

návazbové studium - follow-up courses (MŠMT)

nestrukturovaný magisterský studijní program – non-structured master's degree programme

zvolený/vybraný studijní program – selected study programme

Studijní program, studijní plán – Curriculum

Aplikace přírodních věd – Applications of Natural Sciences

Bachelor Programme, Master Programme, PhD Programme, Doctoral Programme

Typ programu – Type of Degree Programme

Studijní směr – Field of Study:

Aplikace softwarového inženýrství – Applications of Software Engineering
Aplikovaná matematika – Applied Mathematics
Aplikované matematicko-stochastické metody – Applied Mathematical-Stochastic Methods
Dozimetrie a aplikace ionizujícího záření – Dosimetry and Applications of Ionizing Radiation
Experimentální jaderná a částicová fyzika – Experimental Nuclear and Particle Physics
Fyzika a technika termojaderné fúze – Physics and Technology of Thermonuclear Fusion
Fyzikální inženýrství – Physical Engineering
Informační fyzika – Information Physics
Inženýrská informatika – Engineering Informatics
Inženýrství pevných látek – Solid State Engineering
Jaderná chemie – Nuclear Chemistry
Laserová technika a elektronika – Laser Technology and Electronics
Matematická fyzika – Mathematical Physics
Matematická informatika – Mathematical Informatics
Matematické inženýrství – Mathematical Engineering
Optika a nanostruktury – Optics and Nanostructures.

**studium (tj. celý studijní program, plán) =
study, degree course, programme (BE), program (AE), study
programme, studies; bridge program (AE); curriculum (studijní
plán, program předmětu)
viz též studijní**

study + podstatné jméno

doklady o studiu – documentation **on** studies

forma studia – mode **of** studies

navazující studium – continuation (study) programme, follow-up programme

podmínkou přijetí **ke** studiu je ... – admission **to** a study programme is conditional **upon** ...

podstatné jméno + course, study, studies, curriculum, programme

studijní obor – area of study, branch of study (FNSPE), field, field of study

studijní program předmětu – curriculum (MŠMT)

studium humanitních oborů – arts studies

studium inženýrství, studium inženýrských oborů – engineering studies

studium managementu – management studies

studium nezakončené získáním VŠ diplomu/titulu – non-degree course

studium pod dvojím vedením – joint-degree course, joint-degree programme

studium technických oborů – engineering studies

studium ukončené získáním VŠ diplomu resp. titulu – degree course

studium **v** cizím jazyce – study programme offered **in** a foreign language

studium **v** zahraničí – study abroad

přídavné jméno + **course, programme, studies, study**

akademicky zaměřené studium (tj. přednášky, cvičení, semináře) – academic studies, academic-oriented studies

akreditovaný studijní program – accredited study programme

bakalářské studium

- bachelor's degree
- bachelor's degree programme (FNSPE)
- Baccalaureate Degree Program (občas v USA)
- bachelor course
- bachelor degree course
- bachelor degree programme
- Bachelor Program (AE)
- Bachelor Programme (BE)
- bachelor study
- bachelor studies
- first degree course (v ČR se tento termín nepoužívá)
- undergraduate study (v ČR se tento termín většinou nepoužívá)

denní studium – full-time course, on-site programme (MŠMT)

distanční studium – distance studies, distant (degree) course

distanční forma studia – distance form of study

doktorské studium

- Doctoral Degree Programme (FNSPE)
- doctoral course
- doctoral degree course
- Doctoral Program (AE)
- Doctoral Programme (BE)
- doctoral study
- doctoral studies
- Doctorate Degree (AE)
- Doctorate Degree Program (AE)
- graduate study/studies/program (AE)
- Ph.D. course (AE)
- PhD course (BE)
- PhD Course
- postgraduate study/studies/programme (viz Poznámka)

doktorské studium pod dvojím vedením – double degree programme, joint-degree programme

externí studium – part-time course, part-time programme, distance course (MŠMT)

kombinovaná forma studia – combined form of study

inženýrské studium/tj. studijní program) – Master Programme

magisterské studium

- master's degree programme (FNSPE)
- graduate degree program (AE)
- master course
- master degree course
- master's degree course (FNSPE)
- master degree programme

- Master Program (AE)
- Master Programme (BE)
- master study/studies
- postgraduate study/studies/programme (BE)

mimořádné studium – extraordinary course (**of** study)

navazující magisterský program (FJFI)– continuation master programme (FNSPE)

nedokončené studium – partially completed studies

oblast vzdělávání – field of study

postdoktorské studium – post-doc, post-doc studies

prakticky, tj. na budoucí zaměstnání, zaměřené studium – career-oriented studies

pregraduální studium – undergraduate study

prezenční studium, denní studium, řádné studium – full-time course, full-time study programme, on-site programme (MŠM)

překlenovací program – bridge programme

rekvalifikační program/studium - requalifying programme

řádné magisterské studium – full-time study **for** an Mgr, full-time studies **for** a master's degree

řádné studium – full-time course, full-time programme, on-site programme (MŠMT)

řádné ukončení studia – completion of the (study) programme in due form

samostatné studium – individual study

skutečná doba studia – actual duration of study

standardní délka studia – standard length of study

ukončení (absolvování), uzavření studia – closure of studies

sloveso + **course, study, studies, programme, program (AE)**

být doktorandem – to be a PhD student, to be in a PhD program (AE)

být podmíněně vyloučen **ze** studia – be conditionally expelled **from** study, to study **on** probation

být v bakalářském kurzu – to be **on** a bachelor course, to be **on** a Bachelor Programme, to study **for** a bachelor's degree

být v doktorském studiu – to be **on** a PhD programme, to study **for** a PhD, to be in a PhD program (AE), to be in the process of earning a PhD (AE)

být přijat do překlenovacího programu – to be admitted in the bridge program (AE)

být v magisterském studiu – to be **on** a master course, to be **on** a Master Programme, to study **for** a master's degree

dokončit (své) studium – to complete (one's) studies, to finish (one's) studies

nabízet doktorské studium – to offer doctoral studies

nastoupit do doktorského studia – to enter a PhD program(AE)

nastoupit přímo do doktorského studia – to go straight **into** a doctoral programme

pokračovat ve studiu – to continue one's studies

pokračovat dále ve studiu – to pursue a higher degree

poskytovat speciální kurzy – to offer specialised courses

přerušit studium – to discontinue one's studies

přerušit studium **na** vlastní žádost – to interrupt one's study **upon** an application

přestoupit **z** jednoho studijního programu **do** druhého – to transfer **from** one programme **to** another programme

ucházet se **o** přijetí **ke** studiu – to seek admission **to** a study programme

ucházet se **o** studium – to seek admission **to** a study program
ukončit (bakalářské) studium (tj. zanechat studia) – to terminate the bachelor programme
ukončit řádně studium – to complete the (study) programme **in** due form
ukončit studium (tj. absolvovat v oboru) – to graduate **in**
ukončit studium **na** ... (typ školy) – to graduate **from** ...
vrátit se **ke** studiu optiky – to resume (one's) studies of optics
vyloučit někoho **ze** studia – to expel somebody **from** studies
začít se věnovat studiu matematiky – to take up mathematics
začít studovat – to begin studies, to undertake studies (formální)
začít znovu studovat chemii – to return **to** (one's) studies **of** chemistry
zahájit doktorské studium **pod** dvojm vedením – to embark **on** a joint degree programme
zanechat magisterského studia – to withdraw **from** the Master Programme
zanechat studia – to abandon one's studies, to withdraw **from** studies
nastoupit do doktorského studia – to enter a PhD Programme
zapsat se do doktorského studia – to enrol in a PhD Programme
zapsat se opětovně **ke** studiu – to re-enrol **in** studies

Fráze:

studijní volno univerzitních akademiků (po 7 letech) – sabbatical year
vážený studijní průměr – grade point average (AE)

Příklady:

Do doktorského studia lze přijmout studenta pouze na základě pohovoru.
Admission to the Doctoral Programme is by interview only.

Přijímací komise zváží, zda bude uchazeč přijat do doktorského studia.
The Examination Board will consider the applicant for admission to the PhD Programme.

Poznámka:

V ČR může být užívání termínů „**postgraduate**“ (BE), resp. „**graduate**“ (AE), matoucí, neboť v anglosaském světě zahrnuje tento výraz jak magisterské tak i doktorské studium.

V USA a VB je možno někde přijmout studenta do doktorského studia už po ukončení bakalářského programu, a to za předpokladu, že má vynikající studijní výsledky.

Ve spojení s přivlastňovacím zájmenem se používá slovo „**study**“ v množném čísle, např. “I completed **my** studies in June“.

V oficiálních materiálech se tituly a názvy studijních programů v angličtině píše velkými písmeny.

Pojem „**studium pod dvojm vedením**“ se většinou překládá jako „joint degree course“ nebo „joint degree programme“.

studovat =

to study, to be in college (AE)

to study + podstatné jméno

studovat matematiku (např. v Oxfordu) – to read mathematics (at Oxford) (formální)

studovat **na** FJFI – to study **for** a degree **at** FNSPE, to do a degree **at** FNSPE

studovat **pod** vedením školitele – to study **under** the guidance **of** a supervisor

studovat **pod** vedením školitele Dr. XY – to study **under** the supervision **of** Dr. XY

studovat **v** bakalářském studiu – to be **on** a bachelor course

studovat **v** rámci výměnného programu – to be **on** an exchange programme

Poznámka:

Studuje-li student např. matematiku v Cambridgi, pak formálně říká „I read mathematics at Cambridge“.

studovna (tj. místnost užívaná ke studiu) = study, reading room

styky, vztahy = relations

přídavné jméno + **relations**

mezinárodní styky – international relations

pracovní vztahy – labour relations (BE), labor relations (AE)

smluvní vztahy – contractual relations

styk s veřejností – public relations (PR)

subjekt (veřejnoprávní) = subject, person

přídavné jméno + **subject, person**

fyzická osoba – natural person

právní subjekt, právnická osoba – legal person

svoboda = freedom

sloveso + **freedom**

zaručit akademické svobody – to guarantee academic freedoms

freedom + podstatné jméno

svoboda umělecké tvorby – freedom **of** artistic activity

svoboda vědy – freedom **of** scholarly activity

svoboda výuky – freedom **of** teaching

svoboda výzkumu – freedom **of** research

svoboda zveřejňování výsledků – freedom **of** publication of results

svolat =

to call

to call + podstatné jméno

svolat shromáždění – to call the assembly

sylabus (tj. učební osnova, plán) =

syllabus, mn.č. syllabuses

Š

**škola (tj. vysoká, obecně, v názvech může být i jiný výraz) =
school , higher education institution, institution of higher education,
college**

viz též škola (vzdělávací instituce), univerzita

Česká zemědělská univerzita v Praze – Czech University of Life Sciences

České vysoké učení technické v Praze – (the) Czech Technical University in Prague

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – University of South Bohemia in České Budějovice

Masarykova univerzita – Masaryk University

Mendelova univerzita v Brně – Mendel University in Brno

Ostravská univerzita – Ostrava University

Slezská Univerzita v Opavě – Silesian University in Opava

Technická univerzita v Liberci – Technical University in Liberec

Univerzita Pardubice – University of Pardubice

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem – Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem

Univerzita Karlova – Charles University

Univerzita Palackého v Olomouci – Palacký University Olomouc

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava – VŠB – Technical University of Ostrava

Vysoká škola chemicko-technologická – Institute of Chemical Technology, Prague

Vysoká škola ekonomická – University of Economics in Prague

Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích – Institute of Technology and Business in České Budějovice

Vysoké učení technické v Brně – Brno University of Technology

Západočeská univerzita v Plzni – University of West Bohemia

podstatné jméno + **higher education institution, university**

samosprávná působnost university – the autonomy **of** a university

sídlo vysoké školy – the domicile **of** a higher education institution

součást (složka) vysoké školy – constituent part **of** a higher education institution

přídavné jméno + **higher education institution, institution of higher education**

soukromá vysoká škola – private higher education institution

státní vysoká škola – state institution **of** higher education^{x/}

veřejná vysoká škola – public higher education institution

vysoká škola (obecně) – higher education institution, institution **of** higher education

vysoká škola neuniverzitního typu – higher education institution **of** the non-university type (MŠMT), non-university type institution **of** higher education (MŠMT)

vysoká škola univerzitního typu – higher education institution **of** the university type (MŠMT), university type institution **of** higher education (MŠMT)

sloveso + **higher education institution**

nechat splynout vysokou školu s jinou – to amalgamate an institution **of** higher education **with** another one

rozdělit vysokou školu **na** ... – to split an institution **of** higher education **into** ...

sloučit vysoké školy – to merge a higher education institution **with** another one

zřídit, tj. založit, vysokou školu – to establish a higher education institution

zrušit vysokou školu – to dissolve a higher education institution

Poznámka:

Člen „**the**” u názvů „Czech Technical University” a „Faculty of Nuclear Sciences and Physical Engineering “ se většinou nepoužívá, není-li název součástí nějakého kontextu a názvy stojí osamoceně. U zkratk, tj. „CTU”, respektive „FNSPE” se členy **většinou** nepoužívají, záleží však na kontextu.

^{x/} Termín „**state institution of higher education**” se vztahuje pouze na Univerzitu obrany a Policejní akademii České republiky).

**škola (tj. vzdělávací instituce různého stupně) =
school, university, institute, higher education institution, institution
of higher education, college, grammar school, high school,
viz též univerzita**

school + podstatné jméno

škola s rozšířenou výukou jazyků – school with intensive language classes
škola technického charakteru – engineering school

přídavné jméno + **school, university, institution**

gymnázium – grammar school (UK, CR)

jazyková škola – language school

lékařská fakulta – medical school

lyceum – academic technical school, lyceum [lai'siə m]

mateřská škola – nursery school

obecná škola – primary school, elementary school

odborná škola (po nižších třídách střední školy) – community college (USA), junior college (USA)

odborná škola (průmyslovka) – secondary technical school (CR), technical institute (USA)

soukromá škola – private school

soukromá vysoká škola – private higher education institution

speciální škola – special school

státní škola – state school

státní vysoká škola – state higher education institution ^{x)}

střední odborná škola (obecně, jako typ školy) – secondary technical school

střední odborné učiliště – secondary vocational school

střední škola – high school (hlavně USA, ale i CR), nižší třídy střední školy – junior high school (cca do 15let, USA), secondary school (CR), vyšší třídy střední školy – senior high school (cca od 15 let USA)

univerzita – university

(velmi) prestižní univerzita – (highly) prestigious university

veřejná vysoká škola – public higher education institution

vysoká škola (do úrovně bakalářského studia) – college (VB, USA)

vysoká škola (obecně) – institution **of** higher education

vysoká škola neuniverzitního typu – non-university type institution **of** higher education (MŠMT)

vysoká škola univerzitního typu – university type institution **of** higher education (MŠMT)

vyšší odborná škola – post-secondary technical school, tertiary professional school (MŠMT)

základní škola – basic school

sloveso + **school**

chodit do školy – to attend school

navštěvovat školu – to attend school

ukončit školu – to finish school

ukončit školu, ukončit školní docházku (i na střední škole) – to graduate (USA)

Fráze:

ve škole (tj. při vyučování, ve výuce) – **at** school

ve škole (tj. ve školní budově) – **in** (the) school

být na univerzitě (tj. studovat) – to be **in** college (AE)

chodit na vysokou – to go to college (AE)

Poznámka:

V USA se pojem „univerzita“ používá hlavně v názvech, proto studovat na univerzitě se vyjádří „to be in college“.

Slovo „**school**“ se může v angličtině vztahovat ke škole jakékoliv úrovně.

„High school“ v USA znamená „střední škola“, ne vysoká škola.

„Grammar school“ může v USA znamenat někde „základní škola“-

Termíny používané pro označení škol se v jednotlivých zemích značně liší. Uvedené termíny jsou ty nejběžněji používané.

^{x)} Termín „**state higher education institution**“ se vztahuje pouze na Univerzitu obrany a Policejní akademii České republiky.

**školení =
training**

školení viz vzdělání

**školitel =
supervisor (BE); adviser, supervisor, research adviser (AE)
viz též vedoucí práce**

supervisor + podstatné jméno
školitel – specialista – co-supervisor specialist, supervisor specialist

sloveso + **adviser**
zvolit si/vybrat si školtele – to select an adviser (AE)

Příklad:

Konečné rozhodnutí bys měl učinit **na** základě konzultace **se** školitelem.

You should make the final decision **in** consultation **with** the supervisor.

vztah školitele a doktoranda (tj. školeného) – the adviser-advisee relationship

**školné =
tuition, tuition fees**

tuition/tuition fee + podstatné jméno
odpuštění/prominutí školného – tuition/tuition-fee waiver

sloveso + **fee**

odpustit/prominout školené – to get te fee waived

**škrtnout =
to cross out**

škrtnout pokud neplatí – cross out where not applicable

T

**tajemník =
secretary, bursar, assistant**

podstatné jméno + **bursar, secretary**

tajemník fakulty (FJFI) – Faculty Bursar (FNSPE)

tajemník katedry – department secretary

**talár =
academic dress, gown**

**technický (tj. odborný, týkající se techniky a prakticky zaměřený) =
technical**

technical + podstatné jméno

odborná angličtina (tj. často pro odborné školy spíš než pro vysoké školy) – technical English

odborné středoškolské vzdělání – (secondary) technical vocational education

odborný termín – technical term, term of the art (formální)

průmyslovka – secondary technical school

technický problém – technical problem

Poznámka:

„**Odborná angličtina**“ se na úrovni vysoké školy označuje většinou buď velmi širokým termínem „professional English“, nebo v užším výnamu jako „academic English“..

**technik (tj. odborný pracovník, ne vysokoškolsky vzdělaný) =
technician**

přídavné jméno + **technician**

laboratorní technik – laboratory technician
počítačový technik – computer technician
vererinární technik – veterinary technician
zvukový technik – sound technician

**technika (tj. metoda, odborná znalost postupů při provádění určité činnosti) =
technique, method**

přídavné jméno + **technique**

experimentální metoda – experimental technique
geniální metoda – ingenious technique
pokročilá metoda – advanced technique
výzkumná metoda – research technique
zavedená metoda – established technique

sloveso + **method, technique**

aplikovat metodu **na** ... – to apply a technique **to** ..., /a method **to**
osvojit si (t.přijmout) metodu – to adopt a method/a technique
použít metodu – to employ a technique/a method, to use a technique/ a method
prvně použít metodu – to pioneer a technique/a method
realizovat metodu – to implement a technique, a method
rozpracovat metodu – to develop a technique/a method

Poznámka:

Slovo „**method**“ vyjadřuje určitý **speciální postup**, např.: traditional/modern/effective, scientific, experimental, systematic, analytical method, tj.way of doing something; comparative, mathematical, research, teaching + method.

Slovo „**technique**“ oproti „**method**“ **navíc** předpokládá určité **odborné dovednosti a znalosti**, často je možné použít oba výrazy, podle toho,co chce mluvčí zdůraznit (vit výše): experimental, analytical, advanced, standard, quantitative, numerical, measurement, production, interviewing, management + technique/techniques.

**technika (tj. použití pokročilých vědeckých poznatků v praxi, zejména průmyslové) =
technology
viz též technika (souhrn nástrojů)**

podstatné jméno + **technology**

dějiny techniky – history of technology
nové poznatky ve vědě a technice – advances in science and technology
pokrok v technice – advances in technology

Poznámka:

Slovo „**technology**“ se nyní často přejímá z angličtiny do češtiny i tam, kde není na místě, a kde je lépe použít slovo „**technika**“. V angličtině vyjadřuje moderní a pokročilé poznatky přenesené do praxe, zvláště pak průmyslové a inženýrské (např. „**software technology**“, „**military technology**“ – v češtině „**softwarová technologie**“, „**vojenská technologie**“ – ale i **technika**), nebo sofistikovaná zařízení a stroje vyvinuté pomocí moderních technologií (např. „**information technology**“ – „**informační technologie**“, tj. soubor zařízení a vybavení pro informatiku). Proto je starší (zastaralý a nemoderní) výraz „**výpočetní technika**“ dnes nahrazen pojmem „**informační technologie**“, tj. „**information technology**“. Avšak např. pojem „**zemědělská technika**“ (tj. strojové vybavení pro polní práce) nelze vyjádřit pojmem „**zemědělská technologie**“, nýbrž jako „**agricultural machinery**“. Spojení „**science and technology**“ se překládá jako „**věda a technika**“ (tj. **technika** obecně), ne tedy „**věda a technologie**“.

technika (tj. souhrn nástrojů a prostředků pro provádění určité činnosti) =

technology

viz též technika (tj. použití pokročilých vědeckých poznatků)

přídavné jméno + **technology**

informační technologie – information technology

letecká technika – aerospace technology

materiálová technika – materials technology

počítačová technika – computer technology

vojenská technika – military technology

zobrazovací technika – imaging technology

Poznámka:

Pozor na výraz „**technics**“ – lze jej najít v některých slovnících; v angličtině se běžně nepoužívá a jeho konkrétní význam je nejasný; tedy ne „**science and technics**“ (správně „**science and technology**“), ne „**modern technics**“ (správně „**modern technology**“), ne „**the technics for this purpose**“ (ale „**technology/technique for this purpose**“). V některých kontextech je hranice mezi významem „**technika**“ a „**technologie**“ velmi tenká.

technika (tj. vysoká škola) =

engineering school (obecně), institute of technology (USA), technical university (např. Praha), university of technology (např. Brno)

České vysoké učení technické v Praze (ČVUT) – (the) Czech Technical University in Prague (CTU)

Massachusettský technologický institut – Massachusetts Institute of Technology (MIT)

Technická univerzita ve Vídni – Technical University Vienna

Vysoké učení technické v Brně – Brno University of Technology

sloveso + **CTU, engineering education**

absolvovat pražskou techniku – to graduate from CTU

být absolventem ČVUT – to be a CTU graduate, to be a graduate **of** CTU

získat technické (tj. vysokoškolské inženýrské) vzdělání – to acquire engineering education, to obtain engineering education

Poznámka:

Název České vysoké učení technické je historický, vznikl v minulosti dle vzoru názvů obdobných technických vysokých učení ve Vídni a v Mnichově (Technische Hochschule Wien, Technische Hochschule München – dnes Technical University Vienna, Technical University Munich) .V názvu ČVUT historický název zůstal. Brněnská technika používá modernější název – Brno University of Technology.

**technolog =
technologist**

přídavné jméno + **technologist**

radiační technik – radiation technologist, radiation technician

**téma =
theme, topic , subject**

Poznámka:

„**theme**” vyjadřuje spíše základní myšlenku, téma odborného nebo uměleckého díla, téma diskuse, projevu., např.: Z diskuse vzešlo několik zajímavých témat. Several familiar themes emerged from the discussion.

„**topic**” vyjadřuje spíš námět, o kterém se píše nebo hovoří, např.: Tématem dnešní diskuse bude ..., Dnes se bude diskutovat o ... – The topic for tonight’s discussion is ...; Tématem jeho disertace je ... – The topic of his doctoral thesis is ...; Její přednáška je o ..., Tématem její přednášky je ... – The topic of her lecture is ...

„**subject**” vyjadřuje přímo předmět diskuse, hovoru, to, o čem se hovoří, nap: Chci teď změnit téma, Chci teď mluvit o něčem jiném. – I want to change the subject now.

**teoretik =
theorist, theoretician**

**termín (tj. konečný časový údaj) =
deadline**

deadline + podstatné jméno

poslední možný termín **pro** (předložení žádosti)... – the deadline **for** submitting the application is ...

**termín (tj. odborné pojmenování) =
term**

přídavné jméno + **term**
odborný termín – technical term, term of the art (formal)

**termín (tj. zkoušky) =
term (of examination)**

přídavné jméno + **term**
mimořádný termín – extraordinary term **of** examination, special term **of** examination
opravný termín – term **of** retake **of** the exam, date **of** retake **of** an exam
řádný termín – regular term **of** an examination
vypsaný termín – announced term **of** an examination

**titul (tj. akademická hodnost) =
academic degree, title
viz též diplom, hodnost (akademická)**

sloveso + **degree**
studovat kvůli získání bakalářského titulu – to work toward an undergrad(uate) degree (AE)

Poznámka:

V ČR se titul „bakalář“ (**Bc.**) a „magistr“ (**Mgr.**) uvádějí před jménem, v anglosaských zemích (BSc., MSc., MA, MEng.) za jménem. Titul **Ph.D.** se uvádí v ČR i v anglosaských zemích za jménem. V ČR se píše Ph.D. s tečkami, ve VB a USA většinou bez teček.

**titul (tj. hodnost, akademický titul doktorský) =
doctoral degree, doctorate;
research doctorate (PhD), scientific doctorate (PhD), doctorate –
scientific ranking, scientific ranks
viz též doktorát**

doktorát – advanced Master's Degree, např. :
Doktor práv (JUDr.) – Doctor of Law
Doktor filozofie (PhDr.) – Doctor of Philosophy

Doktor přírodních věd (RNDr.) – Doctor of Natural Sciences

přídavné jméno + degree, doctorate

nejvyšší vědecká hodnost – doktor věd – higher scientific doctorate
– higher research doctorate
– doctor **of** science (DrSc)

Poznámka:

Akademické tituly doktorské (scientific doctorates, research doctorates”) se v ČR různí dle období, kdy byly zavedeny:

stupně vědecké hodnosti – scientific ranking , scientific ranks:

vědecká hodnost doktor – research doctorate, scientific doctorate

Kandidát věd (CSc.) – (1953, resp. 1977 – 1990) – Candidate of Sciences (dnes Ph.D.)

Doktor (Dr.) – 1990 – 1998 – Doctor

Doktor filozofie (Ph.D.) – od r. 1998 – Doctor of Philosophy (Ph.D.)

vyšší vědecká hodnost doktor věd – higher research doctorate

Doktor věd (DrSc.) – 1953 –1990 – Doctor of Science

Doktor věd (DSc.) – od r. 2002 (titul udělovaný pouze Akademií věd ČR) – Doctor of Science

titul (tj. vědecko-pedagogický) =

academic ranks, academic positions

viz též akademický (související s výukou ...), docent, profesor, přednášející

Poznámka:

Vědecko-pedagogické tituly, resp. hodnosti („academic ranks”, „academic positions”) na vysokých školách zahrnují tyto kategorie :

- asistent – Assistant Professor (USA), (Junior) Lecturer (VB, ČR);
- odborný asistent – Assistant Professor (USA), Senior Lecturer (VB, ČR);
- docent – Associate Professor (USA, ČR), Reader (VB);a
- profesor – (Full) Professor (USA), Professor (VB, USA, ČR).

Poznámka:

Slovo „**professor**”v anglosaském školství označuje postavení resp. zařazení, kategorii příslušného pedagoga. Lze je chápat i jako titul.

Ve **VB** se pro vyučující na vysoké škole – u hodnosti nižší než docent – používá výraz „**lecturer**”; výraz „**reader**” („docent”) se nepoužívá, slovo „**professor**” je výhradně pro vyučující na vysoké škole. Na některých univezitách (např.v Oxfordu) se pro kategorie „profesor“ užívá označení „Fellow“.

V **USA** se pro vyučující na vysoké škole obecně používá pojem „professor“.

V anglickém textu se (zvláště ve spojení se jménem) píší tyto výrazy velkým počátečním písmenem.

**titul (tj.název knihy) =
title**

**totožnost =
identity**

sloveso + **identity**

prokázat totožnost – to prove one's identity

ověřit totožnost – to check one's identity

**třída (tj. posluchárna) =
classroom, auditorium, aula [o:lə] (množné číslo aulae [o:li:]),
lecture hall, lecture, lecture theatre (BE), lecture theater (AE)**

podstatné jméno + **auditorium, lecture hall**

posluchárna pro 500 studentů (osob) – 500-seat auditorium, lecture hall seating 500 students,
a 500-seater

to seat + podstatné jméno

pojmout 500 osob – to seat 500 people, to hold 500 people

Příklad:

Do posluchárny se vejde přes 50 studentů.

The classrom seats over 50 students.The classroom holds 50 students.The classroom is a 500-seater.

**týden =
week**

přídavné jméno + **týden**

přípravný (orientační) týden pro nové studenty – orientation week for incoming students

U

**ubytování =
lodging, accommodation, boarding**

**účastník =
attende**

účastnit se – viz docházet na

učebna – viz třída

**účet (tj. bankovní), konto =
account, bank account**

podstatné jméno + **account**

převod z účtu **na** účet – transfer **from** one account **to** another account

sloveso + **account**

zaplatit něco převodem z jednoho účtu **na** jiný bankovní účet – to pay something **by means of** a bank transfer **from** somebody's account **to** the account **of ...**

**učení (tj. výuka) =
learning**

přídavné jméno + **learning**

dálková výuka, učení na dálku –distance learning

hybridní výuka – hybrid learning

programové učení – programmed learning

**účinek =
effect**

přídavné jméno + **effect**

odkladný účinek – delaying effect

**účinnost, účinek, platnost (tj. předpisu, opatření) =
effect,**

sloveso + **effect**

nabýt účinnosti dnem schválení – to come **into** effect **on** the day **of** approval, to become effective **on** the day **of** approval

pozastavit účinnost orgánu školy – to suspend the operation **of** a body **of** the school

**učit, vyučovat =
to teach**

sloveso + podstatné jméno

učit laboratorní kurzy – to teach laboratory courses

**učitel =
teacher**

viz též vyučující, přednášející

přídavné jméno + teacher

středoškolský učitel – high-school **teacher**

**údaj =
datum, mn.č. data**

Ochrana osobních údajů – Data Processing and Protection

sloveso + data

chránit osobní údaje – to protect personal data

přenášet/předávat/sdělovat osobní údaje – to transmit personal data

zpracovat údaje – to process data

Poznámka:

Informační technologie a obecná angličtina používají výraz „**data**” často jako výraz pro jednotné číslo.

**udělit, udělovat (akademický titul, cenu, diplom, odměnu) =
to award, to confer(formální), to bestow (formální)**

to award, to award + podstatné jméno

udělit **někomu** akademický titul (tj.akademickou hodnost) – to confer a degree **on** ..., to award a degree **to** ...

udělit (**někomu**) diplom (**za**) ... – to award (**somebody**) a diploma (**for**) ...

udělit někomu čestný doktorát věd – to be awarded an Honorary Degree **of** Doctor of Science
udělit někomu titul magistr – to be awarded a Master's Degree
získat cenu **za** výzkum Alzheimerovy choroby – to be awarded a prize **for** research **into** Alzheimer's disease

Poznámka:

„to award“ se často užívá v trpném rodě:

Byl mu udělen titul bakaláře. He was awarded the Bachelor's Degree.

V roce 2022 mu ČVUT udělilo čestný doktorát. An honorary doctorate was conferred on him in 2022 by the Czech Technical University.

**uhradit =
to compensate for**

compensate for + podstatné jméno
uhradit škodu - to compensate **for** the damage caused

uchazeč – viz žadatel (ten, kdo podává žádost)

**úkol (tj. přidělená povinnost, zadání, domácí práce) =
assignment, task**

přídavné jméno + **assignment**
domácí úkol, domácí práce, zadání – home assignment

sloveso + **assignment, tasks**
odevzdat domácí úkoly nejpozději **do** ... – to hand in assignments no later than ...
plnit své úkoly – to perform one's assignments
plnit úkoly – to fulfil tasks (BE), to fulfill tasks (AE)

**umístit se (tj. získat místo, najít místo) =
to place**

získat místo + podstatné jméno
získat místo v průmyslu/umístit se - to place in industry

Příklad:

Naši absolventi získají snadno místo v průmyslu. Our graduates successfully place in industry.

úmluva = convention

Úmluva o statutu evropských škol – Convention Defining the Statute of the European Schools

univerzita = university

viz též škola (tj. vysoká, obecně...), škola (tj. vzdělávací instituce...)

Poznámka:

Výraz „**university**” („univerzita”) ve **VB, USA** i u nás označuje instituci poskytující nejvyšší možné vzdělání, zabývající se výzkumem a mající právo udělovat i nejvyšší akademické hodnosti. V ČR se nyní dle nového Zákona o vysokých školách (Higher Education Act) vysoké školy klasifikují jako „vysoké školy univerzitního typu” („university type institutions of higher education”) a „vysoké školy neuniverzitního typu” („non-university type institutions of higher education”).

V češtině lze nyní pozorovat postupnou diferenciaci chápání pojmu „**vysoká škola**“ (tj. nově vzniklá škola s vysokoškolským statutem, tj. vysoká škola neuniverzitního typu) – často jen s právem udělovat bakalářské tituly) a **univerzita** (tj. historicky ověřená instituce s delší tradicí, tj. vysoká škola univerzitního typu).

Termíny používané pro označení škol se v jednotlivých zemích značně liší.

Termín „**college**“ – viz např. výše – může označovat v anglosaských zemích instituce různého stupně:

ve VB „college“ („kolej“) označuje

- 1) vzdělávací instituci, která je zaměřena spíše prakticky a neuděluje akademické hodnosti
- 2) samostatnou součást univerzity na př. v Oxfordu nebo Cambridgi
- 3) prestižní soukromou školu neuniverzitní úrovně
- 4) školu poskytující specializované, např. hudební, vzdělání, např. Royal College of Music – obdoba naší HAMU)
- 5) samostatnou vysokou školu, např. Imperial College (nejen inženýrsky zaměřená škola v Londýně).

V USA „college” označuje

- 1) součást univerzity poskytující pregraduální kurzy nebo specialání typy kurzů; uděluje bakalářské hodnosti („**Bachelor’s Degrees**) nebo po 2 letech též tzv. „**Associate Degrees**”; slouží jako předstupeň pro studium na „**graduate school**” k získání magisterské nebo doktorské hodnosti („**Master’s Degree**”, „**PhD**”, tj.t.zv. „**advanced degrees**”)
- 2) samostatnou školu spíše s praktickým zaměřením, např. Community College
- 3) samostatnou školu udělující bakalářské hodnosti, ne však magisterské

V **USA i VB** není pro získání doktorátu (PhD) nutné absolvovat magisterské studium. Podmínkou pro přijetí do tohoto studia jsou studijní a badatelské předpoklady a výborné studijní výsledky

USA a VB existuje řada vynikajících škol univerzitní úrovně, které ve svém názvu slovo „**university**” vůbec nemají, např. ve **VB** **Imperial College** v Londýně, **London School of Economics**, **Edinburgh College of Arts**, **Royal College of Music**; v **USA** **Massachusetts Institute of Technology**. .

„**school**” se může v angličtině vztahovat ke škole jakékoliv úrovně.

Může označovat nejen vysokou školu, nýbrž i samostatnou součást university, obdobu naší fakulty, např. **University of Edinburgh Medical and Veterinary School**, stejně tak jako nákladnou soukromou internátní školu s dlouholetou tradicí pro mládež od 13 do 18 let, tzv. „**Public School**”. V ČR a USA bychom ji nazvali soukromou školou, „**private school**“, Termín „**public school**“ v USA, resp. „**state school**“ ve VB, znamená státem zřizovaný typ školy pro mládež od 5/6 do 18/19 let věku.

„**To be at college**” znamená v AE studovat na vysoké škole.

V angličtině nelze říci „**to visit school**“ (navštěvovat školu), protože student tam není hostem, nýbrž účastníkem výuky. Takže: „**to attend school**” – ne „**to visit school**”.

úřad =
office, agency, bureau

Národní akreditační úřad pro vysoké školství (krátce: Akreditační úřad) – **National Accreditation Bureau for Higher Education (in short: Accreditation Bureau)**

Státní úřad pro jadernou bezpečnost – **State Office for Nuclear Safety**

Úřad práce České Republiky – **Labour Office of the Czech Republic**

Úřad pro ochranu osobních údajů – **Office for Personal Data Protection**

uskutečnit (tj. realizovat, provést) =
to implement

usnesení o (tj. formální rozhodnutí osoby nebo schůze) =
resolution on

sloveso + **resolution**

přijmout usnesení – **to adopt a resolution**

zrušit usnesení – **to revoke a resolution**

**usnět se, usnášet se =
to decide**

usnět se + podstatné jméno

usnět se nadpoloviční většinou – to decide **by** absolute majority

**úspěch (tj. dosažený výsledek) - časteji v mn.č. =
accomplishment(s), achievement(s), outcome(s)**

podstatné jméno + **outcomes**

vědecké výsledky po získání doktorátu – post-degree research outcomes

sloveso + **accomplishment**

snižovat/nedoceňovat svůj úspěch – to underplay one's accomplishments

**úspěšnost (tj. hranice úspěšnosti pro přijetí ke studiu) =
cut-off score**

**ustanovení (t.j. součást předpisu, opatření) =
provision (často v mn. č.)**

přídavné jméno + **provision**

další ustanovení – further provisions

doplňující ustanovení – supplementary provisions

přechodné ustanovení – interim provision

úvodní ustanovení – introductory provision

základní ustanovení – fundamental provision

závěrečná ustanovení – final provisions

ustanovit – viz jmenovat (do funkce, na místo)

ústav =

institute

viz též institut

Dopplerův ústav – Doppler Institute

Masarykův ústav vyšších studií – Masaryk Institute of Advanced Studies

**utajovaný =
classified**

stupně utajení – levels of classification:

důvěrný – confidential

tajný – secret

přísně tajný – top secret

**uznání (tj. přijetí platnosti dokladu) =
recognition**

podstatné jméno + **recognition**

uznání kvalifikace – recognition **of** qualifications

uznání předloženého vysvědčení nebo diplomu – recognition **of** submitted certificate or diploma

uznání profesní kvalifikace – recognition **of** professional qualifications

**uznat =
to recognize**

to recognize + podstatné jméno

uznat diplom – to recognize a diploma

uznat kvalifikaci – to recognize one's qualifications

uznat platnost zahraničního diplomu nebo dokladu – to recognize the validity **of** a foreign diploma or a document

uznat rovnocennost zahraničního vysvědčení – to recognize the validity **of** a foreign certificate

uznat studijní povinnosti – to recognize study obligations

uznat výsledek zkoušky – to recognize the result **of** examination

uznat zahraniční vzdělání – to recognize foreign education (MŠMT), to recognize education obtained abroad

**uznávaný (tj. mající vysoké kvality, významný) =
distinguished**

distinguished + podstatné jméno

uznávaná osobnost oboru – a distinguished scientist

**užívání =
use**

sloveso + **use**

předat předmět do užívání – to entrust somebody **with** the use of an item

V

**věc (tj. majetek) =
asset (obvykle mn.č.)
viz též majetek**

přídavné jméno + **assets**

hmotný majetek – tangible assets

movité věci – movable assets

věc – viz záležitost

**věda, vědy (obecně) =
science, sciences**

Často ve spojení:

věda a technika – science and technology

věda a výzkum – science and research

výzkum a vývoj – R and D , research and development

přídavné jméno + **sciences**

exaktní, tj. „tvrdé vědy”– hard sciences

humanitní vědy (např. jazykověda, literatura, historie, umění, filozofie) – (the) humanities, arts
soft sciences

přírodní vědy – sciences, natural sciences - (zejména chemie - chemistry, biologie - biology,
fyzika - physics, chemie - chemistry)

společenské vědy – social sciences, social studies - (např. ekonomie - economics, zeměpis -
geography, sociologie - sociology)

technické tj. inženýrské vědy – engineering sciences

Poznámka:

Někdy se užívá pro přírodní vědy jen slovo „**sciences**”.

Angličtina slovo „humanities” jako ekvivalent pro „společenské vědy” většinou neužívá.

vědec =
scientist, research fellow, research scientist, researcher, scholar
viz též akademický titul (doktorský), hodnost (akademická
vědecká), titul (hodnost)

přídavné jméno + **researcher**

vědecké kategorie, akademické doktorské tituly, zařazení – scientific ranking :

- a) mladší vědecký pracovník , tj. junior researcher : post-doctoral student (zkráceně postdoc), post-doctoral researcher, post-doctoral research fellow, post-doctoral research associate, post-doctoral research assistant
- b) assistant professor
(starší) vědecký pracovník:
 - a) tj. senior researcher: associate professor (docent)
 - b) professor, full professor (řádný profesor)

Poznámka:

Angličtina pojem „research worker” (vědecký pracovník) nepoužívá. Běžné je označení „researcher“, „research scientist“, případně „research fellow“.

vědecko-pedagogické hodnosti , tituly
viz titul (tj.vědecko-pedagogický)

vedení (tj. vedoucí představitelé) fakulty =
faculty governance members, faculty, governance officers
viz též řízení

vedení (tj. zodpovědnost za vzdělávání studenta) =
mentoring (AE)

přídavné jméno +- **mentoring**

přísné a důkladné vedení doktoranda – strong faculty mentoring

vedení fakulty =
faculty administration, faculty governance, faculty management
viz též děkanát

děkan – (the) Dean, Dean of the Faculty
proděkan pro rozvoj fakulty – Vice-dean for Development
proděkan pro studijní záležitosti – Vice-dean for Student Affairs
proděkan pro vědu a výzkum a zahraniční styky – Vice-dean for Science and Research
proděkan pro vnější vztahy a zahraniční styky – Vice-dean for Public Relations
sekretariát děkana a tajemníka – Dean's and Faculty Bursar's Office
tajemník fakulty – Faculty Bursar

**vědomosti (tj. poznatky, znalosti) =
knowledge, body of knowledge**

přídavné jméno + **knowledge, body of knowledge**
současné poznatky **o** ... – contemporary knowledge **of** ..., current body of knowledge, current knowledge **of**..., present knowledge **of** ..., the state **of** the art **of** ...
teoretické poznatky – theoretical knowledge

sloveso + **knowledge**
prohloubit si znalosti – to deepen one's knowledge
získat vědomosti nebo poznatky **o**... – to acquire knowledge **of** ...
znát angličtinu pasivně, tj. na úrovni čtení – to have a reading knowledge **of** English
znát jazyk aktivně, tj. umět mluvit – to have a speaking knowledge

Fráze:
pokud je mi známo – to the best **of** my knowledge
současné vědomosti, resp. poznatky oboru – the state-of-the-art **of** the field

**vedoucí práce =
supervisor (BE), advisor/adviser (AE)
viz též školitel**

**veletrh pracovních příležitosti (pro absolventy VŠ) =
career fair**

**veřejnost =
the public**

public + podstatné jméno
zainteresování (účast) veřejnosti – public engagement

přídavné jméno + **the public**
přístupný veřejnosti – open **to** the public

sloveso + **the public**
zpřístupnit veřejnosti – to make open **to** the public

většina =
majority

přídavné jméno + **majority**
nadpoloviční většina – absolute majority
prostá většina – simple majority

vlastnictví =
property

přídavné jméno + **property**
duševní vlastnictví – intellectual property

volba =
election (často v mn.č.)
viz též hlasování

Volební řád Akademického senátu FJFI – Election Regulations of the Academic Senate of FNSPE

přídavné jméno + **election**
mimořádné doplňovací volby – by-elections (BE), special elections (AE)
přímá a tajná volba – direct election by secret ballot

sloveso + **elections**
vyhlásit volby – to call election

volba (tj.výběr) =
option

option + podstatné jméno
volba dvou oborů – option of two majors (AE)

volno =
holiday, leave, sabbatical leave

sloveso + **holiday**

poskytnout šestiměsíční tvůrčí volno – to provide a (six-months') sabbatical leave

Poznámka:

Na univerzitách ve VB , USA a nyní i v ČR lze udělit akademikům vždy po sedmi letech zvláštní volno pro tvůrčí práci nebo výzkum, označované jako „**sabbatical leave**”

vybavení (např. přístroji) =
instrumentation

přídavné jméno + **instrumentation**

moderní přístrojové vybavení – state-of-the-art instrumentation

výbor =
committee

viz též gremium, komise

přídavné jméno + **committee**

přijímací výbor - admissions committee (AE)

vybrat si/zvolit si (z nabízených možností) =
to opt for

výdaje =
expenditures (často v mn.čísle), out-of-pocket-costs

sloveso + **expenditures**

schválit výdaje – to authorise expenditures, to sanction expenditures

vydat, vydávat (tj. zveřejnit) =
to publish, to issue

to publish + podstatné jméno

vydat knihu – to publish a book

vydávat časopis – to issue a journal

**vyhlásit (tj. ohlásit, vypsát) =
to declare sthng open, to announce**

to declare + podstatné jméno
vyhlásit přijímací řízení – to declare the admission procedure open

**vyhláška =
announcement**

přídavné jméno + **announcement**
veřejná vyhláška – public announcement

**vyhláška =
decree, notice**
**viz též kodex, podmínky, pokyn, pravidlo, předpis, příkaz, řád,
směrnice, statut, vyhláška, zásady**

**výhled (tj. plán činnosti do budoucnosti) =
strategy, plan**
viz též plán, záměr, strategie

přídavné jméno + **plan, strategy**
dlouhodobý výhled – long-term strategy
střednědobý výhled – mid-term strategy, medium – term outlook

**výchova =
education**

přídavné jméno + **education**
tělesná výchova - physical education

**vyjádření (tj. stanovisko) =
statement**
viz též stanovisko

přídavné jméno + **statement**

kladné vyjádření – positive statement

písemné vyjádření **o ...** – written statement **on ...**

souhlasné stanovisko – positive statement

vyjádřit se k =

**to express one's opinion, to express one's view on, to enlarge upon,
to speak to something**

to enlarge upon + podstatné jméno

podrobně se vyjádřit **k** problému – to enlarge **upon** an issue

vyjádřit se k práci studenta – to speak to student's coursework

výkaz (tj. úřední doklad) =

statement, record book

viz též transcript

přídavné jméno + **statement**

finanční výkaz – financial statement

podstatné jméno + **statement**

výkaz příjmů a výdajů – cash-flow statement

vyloučení (tj. ze studia) =

expulsion

přídavné jméno + **expulsion**

podmíněné vyloučení – conditional expulsion

vyloučit =

to dismiss, to expel

to dismiss + podstatné jméno

vyloučit studenta – to dismiss a student, to expel a student

výměna =

exchange

exchange + podstatné jméno

výměna akademických pracovníků – exchange **of** academic staff

výměna studentů – exchange **of** students, student exchange

výnos =

decree

viz též kodex, podmínky, pokyn, pravidlo, předpis, příkaz, řád, směrnice, statut, vyhláška, zásady

Výnos děkana FJFI – Dean's Decree

výpis známek, předmětů =

transcript

Poznámka:

MŠMT používá slovo „**transkript**“ – „course record book“ pro „**index**“. Běžně je nyní již výraz transcript používán pro „**výpis známek**“.

výpověď =

notice

sloveso + **notice**

dát měsíční výpověď – to give a month's notice

přídavné jméno + **notice**

výpovědní lhůta – term of notice, period of notice

výsledek =

result (často v mn.č.) , achievement (většinou v mn.č.), outcome, output, performance (=výkon)

viz též výstup

podstatné jméno + **results**

šíření a využití výsledků – dissemination and exploitation **of** results

přídavné jméno + **results, achievements,**

špatný výsledek testu/špatný výkon při testu – poor performanc **on** the test

výsledky doložitelně přijaté k publikaci – research results verifiably accepted **for** publication
tvůrčí vědecké výsledky – creative achievements **in** research

sloveso + **results**

přednést výsledky **na** konferenci – to present results **at** a conference

vyhlásit výsledek konkurzu – to announce the results **of** the competitive selection procedure

vyslovit se k – viz vyjádřit se k

vysokoškolský – viz akademický

výstup (tj. výsledek) =

output

viz též výsledek

přídavné jméno + **output**

kvalitativní výstupy – qualitative outputs

vysvědčení, (tj. osvědčení) =

certificate, record, attestation

viz též potvrzení

maturitní vysvědčení - Maturita Certificate, School-leaving Report, School-leaving Report,
Secondary School Report (MŠMT)

osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání – Certificate **of** Recognition of Higher Education

vysvědčení o státní zkoušce – State Examination Certificate

výstupní potvrzení, výstupní list studenta – Student's Clearance Certificate

vysvědčení o ukončení tj. absolvování studia – Certificate **of** Completed Study Programme

přídavné jméno + **certificate**

maturitní vysvědčení – school-leaving certificate, secondary school report (MŠMT)

rodný list – birth certificate

certificate + podstatné jméno

školní vysvědčení – school certificate

vysvědčení o znalosti jazyka – language proficiency certificate

sloveso + **certificate**

dostat vysvědčení – to receive a certificate, to obtain a certificate, to earn a certificate

mít vysvědčení – to hold a certificate

snažit se získat vysvědčení (tj. usilovně studovat) – to work **towards** obtaining a certificate
uznat vysvědčení – to recognize a certificate
vydat vysvědčení, vystavit vysvědčení – to issue a certificate

**vyučující, viz též přednášející =
teacher, faculty (AE), teaching assistant, tutor, staff, professor**

podstatné jméno + **faculty**

poměr studentů **k** vyučujícím – student-**to**-faculty ratio (AE)

vyučující doktorandů – graduate faculty (AE)

přídavné jméno + **faculty, teacher**

interní vyučující fyziky – core physics faculty (AE)

hostující profesor- visiting professor

hostující přednášející – guest lecturer

externí vyučující matematiky – non-core mathematics teacher (AE), external teacher (CR)

sloveso + **faculty, staff, teacher**

najmout si soukromého učitele - to hire a tutor

studenti spolupracují se 40 stálými (kmenovými) vyučujícími fyziky - students work with 40 core physics faculty/staff

vyučující zabývající se výhradně výukou (ne výzkumem) – teaching faculty, teaching assistant

Poznámka:

Vyučující zaměřeni pouze na výuku tráví většinu času výukou a povinnostmi spojenými s pedagogickým procesem, méně se zabývají výzkumem a školními povinnostmi. Místo je na tři roky, předpokládá kariérní růst, ale nenabízí definitivu.

Teaching faculty spend majority of their time on teaching and teaching-related duties , with reduced obligations for research and university service. The position is offered for 3 years and expects career development, but it is a non-tenure position.

„**Teaching assistant**“ je doktorand vyučující v bakalářských kurzech katedry a dostává za to stipendium („stipend“) resp.plat.

„**Tutor**“ je a) vyučující na vysoké škole věnující se menším kroužkům a konzultacím, b) soukromý učitel

výuka (tj. formy výuky) =

classes at university, (form of) instruction, (PhD) coursework, session, tutorial

viz též cvičení, praktikum (typ vyučovací hodiny), přednáška, seminář

sloveso + **class, classes, course work, lecture, seminar, tutorial**

ukončit dva roky přípravy v doktorandských kurzech – to complete two years of PhD coursework

chodit **na** výuku dva roky – to take classes **for** two years

individuální výuka – individual tutorials, one-to-one class

přijít **o** přednášku – to miss a lecture

vést si dobře při výuce – to do well **in** classes

vést laboratorní cvičení/praktika – to run laboratory classes

pořádat/vést semináře k problémům fyziky – to run physics problem sessions

zameškat výuku – to miss a class, to miss a seminar, to miss a lecture

přídavné jméno + **classes**

rozvrhované hodiny – timetabled hours, timetabled classes

Fráze:

praktikum – practicals **in**, practical session **in**

přednáška **o** – lecture **on/about**

přednáška **z** – lecture **in**

přednáška **z** – lecture **on/about**

seminář **o** – seminar **on**

výuka – classes, instruction, coursework, tutorial

**výzkum, zkoumání =
research**

viz též bádání, vědec

research + podstatné jméno

oblast/pole výzkumu – research area

svoboda bádání – research freedom

vědecký pracovník – researcher, research fellow, research scientist, scientist, scholar

výzkum a vývoj – research and development (R and D)

přídavné jméno + **research**

mezioborový výzkum – cross-disciplinary research

průlomový výzkum – ground-breaking research

terénní výzkum – field research, research in the

špičkový výzkum – cutting-edge research

vědecký výzkum – scientific research, „scholarly research
velmi často citovaný výzkum – highly-cited research
veřejná vědecká instituce (v.v.i.) – public research institute

sloveso + **research**

dělat výzkum – to do research

zabývat se experimentálním výzkumem – to conduct experimental research

zapojit se do mezioborového výzkumu – to engage in interdisciplinary research

zapojit se do výzkumu a vývoje – to engage in R and D

Poznámka.

Doktorand nezabývající výukou, ale výhradně výzkumem, se v AE označuje jako „**research assistant**“. Ziskává stipendium (stipend) -resp.plat.

význačný, významný = distinguished, great, eminent, famous

eminent, distinguished, great + podstatné jméno

význačný matematik – distinguished mathematician, eminent mathematician

význačný vědec – distinguished scientist, eminent scholar

významná vědecká osobnost – distinguished scholar, distinguished scientist, distinguished researcher

významná životní dráha – distinguished career

významný profesor – distinguished professor, eminent professor

významný úspěch – great achievement, distinguished achievements

vzdát se, obejít se bez = to forgo

sloveso + **applying**

vzdát se možnosti o něco požádat - to forgo applying for ...

vzdělání = education, learning, training, study, schooling viz též vzdělávání

přehled dle MŠMT k roku 2018/19

- 1) **základní vzdělání**, základní vzdělávání – **primary** education : základní školy – basic schools
- 2) **střední vzdělání**, střední vzdělávání – **secondary** education : střední školy – secondary schools

– **střední vzdělání s maturitní zkouškou**, střední vzdělávání s maturitní zkouškou – upper secondary education with matura examination:

a) obor gymnázií a lycea – schools of general fields – grammar schools, lyceums [lai'siəms]

b) ostatní obory – schools of other fields

– **střední vzdělání s výučním listem**, střední vzdělávání s výučním listem – upper secondary education with VET certificate

nástavbové studium – follow-up courses

3) **vyšší odborné školy – tertiary professional schools**

Vysoké školy – higher education institutions

bakalářské studijní programy – Bachelor's degree courses

magisterské studijní programy – Master's degree courses

nestrukturované magisterské studijní programy – non-structured Master' Degree programmes

doktorské studijní programy – Doctoral Degree courses

podstatné jméno + **education, study, training**

celoživotní vzdělávání – life-long continuing education

dostupnost vysokoškolského vzdělání – accessibility **of** higher education

oblast, obor vzdělávání – field **of** study

přístup k vědeckému školení a vzdělání – access **to** research training

uznání zahraničního vzdělání – recognition **of** foreign education

základy vzdělání – basics **of** education

přídavné jméno + **education, learning, schooling**

bezplatné vzdělání – free-of-charge education

celoživotní vzdělávání – lifelong learning

plně hrazené vzdělání – all-expenses-paid education

střední odborné vzdělání (ČR) – lower secondary vocational/general education

střední vzdělání – secondary education

středoškolské vzdělání (obecně, nespecifikovaně) – secondary education (VB, ČR)
– high-school education (US)

univerzitní vzdělání – university education, higher education

úplné střední odborné vzdělání (s maturitou) – upper-secondary vocational education (+ school-leaving examination)

úplné střední vzdělání (s maturitou)(v ČR) – upper-secondary general education (i. e. high school, technical school, senior secondary school, „gymnasium” – grammar school)

všeobecné vzdělání – general education

vysokoškolské vzdělání – higher education, tertiary education

vyšší odborné vzdělání – post-secondary non-tertiary general/vocational education

vyšší odborné vzdělání – tertiary professional education

zahraniční středoškolské vzdělání – foreign secondary education

základní vzdělání – basic education (MŠMT), elementary education, general education, elementary schooling

sloveso + **education**

absolvovat středoškolský vzdělávací program – to complete a secondary education programme

poskytnout solidní vzdělání – to provide solid education

poskytovat terciární vzdělání – to provide tertiary education, to offer higher education

pozbyt vysokoškolské vzdělání – to lose one's higher education credentials

ukončit středoškolské vzdělání maturitou – to complete secondary education and pass a school-leaving examination

získat (tj.ukončit) střední vzdělání – to complete secondary education, to gain secondary education

získat vynikající vzdělání – to acquire excellent education, to obtain first class education, to get excellent education, to receive excellent education

Poznámka:

Více informací lze najít v materiálu Mezinárodní klasifikace pro vzdělávání (International Standard Classification of Education – ISCED).

vzdělávání =

education

viz též vzdělání

přídavné jméno + **education**

další vzdělávání – continuing education

druhý stupeň – secondary education

mimoškolní vzdělávání – extracurricular education

post-sekundární vzdělávání nezahrnované do terciárního vzdělávání – (ISCED 4) post-secondary (non-tertiary) education

praktické a na míru šité vzdělávání – practical, hands-on and individualized education

první stupeň – primary education (MŠMT)

střední vzdělávání – secondary education (MŠMT)

střední vzdělávání s maturitní zkouškou – upper secondary education with Maturita Examination (MŠMT)

střední vzdělávání s výučním listem – upper secondary education with VET certificate

student studující v rámci programu pod dvojitým vedením – doctoral student on a joint-degree programme

vyšší odborné vzdělávání (ISCED 5B) – tertiary technical education

vyšší sekundární vzdělávání – upper secondary education (ISCED 3)

Poznámka:

Více termínů pro vzdělávání viz Mezinárodní klasifikace pro vzdělávání, International Standard Classification of Education (ISCED).

vztah =

relation, relationship

viz též smlouva, zaměstnání

relation + podstatné jméno

vztah nadřizenosti a podřízenosti – relation **of** superiority and inferiority

přídavné jméno + **relation**

pracovněprávní vztah – employment relationship

pracovní vztah – employment relation, employment relationship

vznik pracovněprávního vztahu k ... – establishing an employment contract **with** ...

sloveso + **relations**

mít pracovní vztah k fakultě – to be an employee **of** the faculty

ukončit pracovní vztah tj. poměr **na** FJFI – to terminate one's contract **with** FNSPE

vstoupit **do** pracovně právního vztahu tj. poměru s ... – to enter **into** employment relations **with** ...

Z

**zadání (domácí) práce =
assignment, home assignment**

**zákaz =
prohibition**

prohibition + podstatné jméno

zákaz výkonu jiné výdělečné činnosti – prohibition **to** engage **in** other gainful employment

**zákon (t.j. v názvech zákonů) =
act,**

Zákon o ochraně osobních údajů – Act on Personal Data Protection

Zákon o vysokých školách č. ... – Act No.../... Coll. On Higher Education, Higher Education Act ...

Zákon o evidenci obyvatel a rodných číslech... - Act on the Register of Population and Birth Numbers

Fráze:

pokud zákon č.58/... nestanoví jinak – unless otherwise stipulated by Act N.58/ ...

v souladu se zákonem o vysokých školách – in compliance with the Higher Education Act

**zákon (tj. právní norma) =
law**

sloveso + **law**

stanovit zákonem – to stipulate **by** law

Fráze:

na základě zákona – **on** the basis **of** the law

v mezích zákona – **within** the confines **of** the law

způsobem stanoveným zákonem – **in** a manner established **by** the law

**zákoník =
code**

Občanský zákoník – Civil Code

Trestní rejstřík – Penal Code

Zákoník práce – Labour Code

**záležitost (tj. otázka, věc) =
issue, matter (často v mn.č.)**

přídavné jméno + **issues, matters**

administrativní a materiální záležitosti – administrative and material issues, administrative and material matters

finanční záležitosti – financial issues, financial matters

hospodářské záležitosti – economic issues

pracovní záležitosti – employment issues, employment matters

sporná záležitost – contestible issue, disputable issue, contestible matter

v příslušné záležitosti - **in** the matter concerned

sloveso + **issue, matter**

projednat záležitost – to consider a matter, to deal with an issue

zajišťovat organizační záležitosti katedry – to run administrative matters of the department

**záloha (tj. finanční) =
advance**

sloveso + **advance**

obdržet zálohu **na** ... – to receive an advance **on** ...

**záměr (tj. strategie, plán) =
strategy, strategies, strategic plan, plan
viz též plán, výhled, strategie**

Dlouhodobý strategický záměr vzdělávací a tvůrčí činnosti FJFI – Long-term Strategic Plan in Education and Creative Activity of FNSPE
Strategický záměr ČVUT – Strategic Plan of CTU, CTU Strategy
Strategický záměr FJFI – The Strategies of FNSPE, FNSPE Strategy

podstatné jméno + **plan, strategy**
návrh záměru – draft **of** the plan, draft **of** the strategy

přídatné jméno + **strategies, strategic plan**
dlouhodobá strategie – long-term strategies, long-term strategic plan
dlouhodobý záměr – long-term strategy, long-term strategic plan

sloveso + **strategy, strategic plan**
aktualizovat dlouhodobý záměr – to update a long-term strategy
vypracovat záměr – to prepare the strategic plan

**zaměření =
specialization**

přídatné jméno + **specialization**
oborové zaměření – branch specialization

zaměřit se na – viz oslovit

**zaměstnanec =
employee (jednotlivec), staff (zaměstnanci jako celek), civil servant
(státní zaměstnanec)
viz též personál**

employee, staff + podstatné jméno
zaměstnanec (vykonávající práci) ve vedlejším pracovním poměru – employee entering **into** a parallel part-time employment
zaměstnanec vykonávající práci **na** základě dodady **o** práci **mimo** pracovní poměr – employee entering **into** an agreement **outside** the scope **of** their employment

přídavné jméno + **employee, staff, civil servant**

administrativní zaměstnanci – administrative staff, non-academic staff

akademičtí pracovníci – academic staff

akademičtí zaměstnanci fakulty – academic staff, faculty (AE), academics

emeritní pracovník – employee emeritus

nepedagogický personál – non-teaching staff

služební poměr státního zaměstnance – service relationship **of** a civil servant

státní zaměstnanec – civil servant

vedoucí zaměstnanec fakulty – senior employee **of** the faculty

zaměstnanci fakulty – faculty staff

zaměstnání =

employment

viz též pracovní uplatnění, vztah

employment + podstatné jméno

zaměstnání na částečný úvazek – employment on a part-time basis

zaměstnání na plný úvazek – employment on a full-time basis

podstatné jméno + **employment**

datum nástupu do pracovního poměru – day of commencement **of** employment

délka zaměstnání – length **of** employment

pracovní smlouva – contract **of** employment, employment contract

stabilita zaměstnání – stability and permanence **of** employment

přídavné jméno + **employment**

vedlejší zaměstnání – parallel employment

sloveso + **employment**

vykonávat vedlejší zaměstnání – to pursue parallel employment

ukončit zaměstnání, ukončit pracovní poměr – to terminate employment

ustanovit pracovní poměr – to establish employment

**zaměstnavatel (tj. mateřská instituce, kde akademik/autor/žadatel pracuje, např. FJFI, ČVUT, ústavy Akademie věd) =
affiliation, employer**

Příklad:

Hlavička článků zasílaných k publikaci má tyto části: název článku, jméno autora/autorů, zaměstnavatel (název instituce, adresa) atd.

Headings of articles submitted for publication include the following items: title, author's/authors's name/names, **affiliation** (name, address) etc

zápis (tj. na VŠ, do kurzu), počet zapsaných = enrolment (BE), enrollment (AE), registration

enrolment, registration + podstatné jméno
zápis **do** kurzu – enrolment **for /in/on** a course
zápis do kurzu – registration **for** a course

podstatné jméno + **enrolment, registration**
den zápisu – the day of enrolment
období zápisu, zápis – registration period
právo **na** opětovný zápis – right **to** the second enrolment

přídavné jméno + **enrolment**
dodatečný zápis – additional enrolment
uzavřený zápis – closed enrolment

sloveso + **enrolment**
být zapsaný **na** této fakultě – to be enrolled **at** this faculty
dostavit se **k** zápisu – to show up **for** enrolment, to turn up **for** enrolment
konat zápis – to carry out enrolment
poplatky je třeba zaplatiti **při** zápisu – fees are to be paid **at** enrolment

Příklad:

Počet zapsaných (studentů) **do** kurzů konverzace v letním semestru je letos opět vyšší.
Enrolment **for** conversation courses is up again this summer semester.

Zápis **do** vyššího kurzu je podmíněno absolvováním magisterského programu.
Enrolment **in/on** the higher course is conditioned by completion of a master programme.

zápis (tj. záznam jednání) = (the) minutes, transcript

minutes + podstatné jméno
zápis **ze** schůze – minutes **of** the meeting
zápis **o** konání pohovoru – minutes **of** the admission procedure, minutes **of** the interview

přídavné jméno + **transcript**
doslovný zápis, záznam – verbatim transcript

sloveso + **minutes**

dělat zápis – to take the minutes

pořizovat zápis – to record the minutes

zápočet =

assessment (CTU), (end-of-unit) assessment

sloveso + **assessment**

udělit zápočet – to award an assessment (CTU, FNSPE)

přídavné jméno + **assessment**

klasifikovaný zápočet – graded assessment (CTU, FNSPE)

neklasifikovaný zápočet – non-graded assessment (CTU, FNSPE)

Poznámka:

V případě potřeby je třeba vysvětlit, v čem zápočet spočívá a to, že není totožný s kreditem.

zapsat se, zapsat si =

to enrol at, to enrol in, to enrol for (BE); to enroll (AE),

to register for, to sign in for

to enrol, to register for, to sign in for + podstatné jméno

zapsat se **do** kurzu angličtiny – to register **for** the English course, to sign (**in**) **for** a course, to enrol **on** an English course

zapsat se **do** magisterského studia – to enrol **in** master studies (BE, CR), to enroll in a graduate program (AE)

zapsat se na oba semestry – to sign in **for** both semesters

zapsat se **na** univerzitu v Oxfordu – to enrol **at** Oxford

zapsat se **na** Fisk University – to enrol **in/at** Fisk University (AE)

zapsat si kurz Matematika 1 – to enrol **for/in/on/** Mathematics 1 course

záruka =

guarantee

zařízení =

facility

přídavné jméno + **facility**

ubytovací zařízení – boarding facility

**zařazení (tj. umístění) =
placement**

placement + podstatné jméno
test pro zařazení do kurzu – placement test
zařazení **do** kurzu – placement **in** a course

**zásada =
principle
viz též princip**

podstatné = jméno + **principle**
prosazování zásad – implementation of principles

přídavné jméno + **principle**
etické zásady – ethical principles

**zásady (tj. principy, předpis) =
principles, policies and regulations
viz též kodex, podmínky, pravidlo, předpis, příkaz, řád, směrnice,
statut, vyhláška, výnos**

Zásady bakalářského a magisterského studia na FJFI – Policies and Regulations for Bachelor's and Master's Degree Programmes at FNSPE

sloveso + **principles**
řídit se zásadami – to adhere **to** principles

**zasedání (tj. schůze) =
meeting, session**

meeting + podstatné jméno
zasedání Vědecké rady – meeting **of** the Scientific Board

podstatné jméno + **meeting**
časový plán zasedání – timetable **of** the meetings

přídavné jméno + **meeting, session**
mimořádné zasedání Senátu – extraordinary meeting **of** the Senate

na veřejném zasedání – at a public session
otevřené (tj. veřejnosti přístupné) zasedání – open session, session open **to** the public
uzavřené zasedání zkušební komise – closed session **of** the Examination Board

sloveso + **meeting**

svolat zasedání – to call a meeting

svolat bezodkladně schůzi – to call a meeting **without** delay, to summon a meeting **without** delay

účastnit se zasedání – to take part **in** a meeting

**zástupce =
representative**

přídavné jméno + **zástupce**

státní zástupce – public prosecutor

statutární zástupce – statutory representative

zákonný zastupce – statutory representative

zvolený zástupce – elected representative

**zastupovat (tj. převzít odpovědnost při jednání) =
to act for**

Příklad:

Proděkan zastupuje děkana v rozsahu určeném děkanem. The Vice-dean acts for the Dean to the extent assigned by the Dean.

Proděkan zastupuje děkana v době jeho nepořítomnosti v plném rozsahu. The Dean, in his/her absence, is represented by the Vice-dean to the full extent of his/her capacity.

**zátěž =
load**

přídavné jméno + **load**

pracovní zátěž – work load

studijní zátěž – study load

**závazek =
commitment, obligation**

obligation, commitments + podstatné jméno

závazky plynoucí z mezinárodních dohod - obligations/commitments following from

international agreements

sloveso + **commitment**

nedodržet závazek – to fail to meet commitments

porušit závazek – to break commitments

**zavázat/zavazovat se k =
to commit oneself to do**

**závěrka (tj. účetní výkaz) =
statement**

přídavné jméno + **statement**

roční účetní závěrka – annual financial statement

**zdroj =
resource (často v mn.č.)**

podstatné jméno + **resources**

informační zdroje – information resources

personální zdroje – personnel resources

přídavné jméno + **resources**

finanční zdroje – financial resources

informační zdroje – informational/information resources

lidské zdroje – human resources

**zisk =
profit**

přídavné jméno + **profit**

zisk po zdanění – after-tax profit

**získávat (tj. pro něco, někam) =
to recruit**

to recruit + podstatné jméno

získávat studenty - to recruit students

**zkoušející =
examiner**

**zkouška =
examination, exam, baccalaureate, test,
viz též body (skóre), známka**

Evropská maturita – European Baccalaureate

Komise pro státní závěrečné zkoušky – State Examination Board

maturitní zkouška – „matura”, Maturita (MŠMT), Maturita Examination, school-leaving examination (termín dosud běžně používaný v ČR), state secondary school-leaving examination

Státní doktorská zkouška – State Doctoral Examination (FNSPE, MŠMT)

Státní závěrečná zkouška – Final State Examination (CTU), (MŠMT); State Final Examination (FNSPE)

Zkušební a studijní řád ČVUT – Study and Examination Code of CTU

státní rigorózní zkouška – Advanced Master's State Examination (MŠMT)

examination + podstatné jméno

výsledek zkoušky – examination results (BE), examination scores (AE)

zkušební řád – examination rules

zkouška **z** jiné vysoké školy nebo univerzity - examination **from** another institution of higher education, examination **from** another university

zkouška **u** profesora Greena – examination **with** Professor Green

zkouška **z** matematiky – examination **in** mathematics, mathematics examination

exams + sloveso

zkoušky skončily – exams are over

podstatné jméno + examination

kriteria pro vyhodnocení zkoušky – evaluation criteria **of** the examination

neplatnost vykonání státní zkoušky – nullity **of** state examination

oprávnění konat zkoušku – eligibility **in** taking an exam

otázky **při** zkoušce (např.) z fyziky – questions **in** the physics exam

rámcový obsah zkoušky – general contents **of** the examination

(úspěšné) složení zkoušky – (successful) passage of examination

uznání zkoušky – recognition of examination

zkouška bez účasti veřejnosti – closed examination

zkouška nabízející volbu odpovědi – multiple-choice examination

zkouška nanečisto (jen „jako“) – mock examination

zkouška před komisí – examination before an examination board

zkouška, při níž lze používat literaturu – open-book examination

zkouška, při níž nelze používat literaturu – closed-book examination

přídavné jméno + examination, exam

- celkový výsledek zkoušky – final result **of** the examination, final scores (tj. počet bodů při bodovém hodnocení)
- diferenční zkouška – bridging examination
- dílčí zkouška – partial examination
- doktorská zkouška – doctoral examination, PhD examination
- doktorská zkouška ve VB – viva voce
- jazyková zkouška – language examination
- kvalifikační zkouška – qualification /qualifier (AE, povinná zkouška po absolvování 4 semestrů kurzů v doktorském studiu umožňující pracovat na disertaci, dříve v ČR tzv. aspirantské minimum)
- maturitní zkouška – Abitur – výraz používaný v Německu
- maturitní zkouška – A-level examination – podobná zkouška ve Velké Británii, ve srovnání s požadavky pro GCSE (General Certificate of Secondary Education) je spíše akademicky zaměřená
- maturitní zkouška – high-school-exit examination
- International Baccalaureate (IB) [ˌbækəˈlo:riət] – podobná zkouška ve Francii nebo v některých jiných zemích
 - Matura – výraz používaný v učebnicích britských nakladatelství pro české slovo „maturita“
 - Maturita examination (MŠMT)
 - SAT (Scholastic Aptitude Test) – absolvování tohoto testu není v USA povinné, avšak požaduje se pro přijetí na univerzitu; odráží nyní látku ze střední školy a zjišťuje způsobilost ke studiu na vysoké škole
 - school-leaving examination (termín používaný běžně v ČR)
- mezinárodní zkouška – international examination
- mimořádný opravný termín zkoušky – exceptional examination re-sit session
- náhradní termín zkoušky – alternative date of exam
- opravná zkouška – retake, retake examination (FNSPE); make-up examination (CTU)
- opravný termín zkoušky – re-sit of an examination
- písemná zkouška – written examination
- přijímací zkouška – entrance examination
- rámcový obsah zkoušky – general content area of the examination
- řidičská zkouška – driving examination test
- rigorózní zkouška – advanced master's state examination
- rozdílová zkouška – equivalency examination
- rozřazovací zkouška – placement (AE), placement test (BE)
- semestrální zkouška – end-of-term examination (BE), end-of-semester examination (AE)
- souhrnná zkouška – umbrella examination, comprehensive examination
- souhrnná písemná zkouška – written comprehensive examination
- státní doktorská zkouška – doctoral state examination (MŠMT), state doctoral examination
- státní maturitní zkouška – state secondary school-leaving examination
- státní závěrečná zkouška – final state examination (MŠMT), state final examination (FNSPE)
- ústní zkouška – oral examination
- výstupní zkouška – exit examination (AE)
- závěrečná zkouška – final examination (BE), graduation examination (AE)

zkoušková písemka hodnocená známkou A – A-grade test
zkoušková písemka **na/o** (téma) ... – examination paper **on** ...
zkoušková písemka **z** (předmětu nebo oboru) ... – examination paper **in** ...
zkouškové období – examination period, examination time
zkouškový test **na/o** (téma) ... – examination test **on** ...
zkušební komise – examination board
zkušební řád – examination code
zkušební systém – examination system

sloveso + **examination**

absolvovat (lehce) zkoušku – to sail **through** an exam
dělat zkoušku **u** prof. Nováka – to take an examination **with** Professor Novák
dělat zkoušku **z** (např. fyziky) – to sit an examination **in** ... (formal BE), to sit **for** an examination **in** ... (formal AE), to take an examination **in** (physics)
klasifikovat zkoušku – to mark an exam, to grade an exam
konat (tj. organizovat) zkoušku – to administer an exam
konat zkoušku **před** komisí – to hold an examination **before** a board, to take an examination **before** a board
konat (tj. provádět) zkoušky – to hold exams
mít dozor u zkoušky – to invigilate an examination (BE)
nechat propadnout (u zkoušky) – to fail a student
nechat propadnout **u** písemné zkoušky – to fail a student **in** a written test/a paper
nechat studenta propadnout **z** ... – to flunk a student **in** ... (informal)
nedostavit se ke zkoušce – to fail to appear for the exam
neudělat zkoušku (**z**) ... – to fail an examination (**in**) ...
opakovat si látku **na** zkoušku – to review **for** an examination (AE), to revise **for** an examination (BE)
opakovat zkoušku (**z**) ... – to retake an examination (**in**) ..., to resit an examination (**in**) ...
organizovat zkoušku – to administer an examination
osvobodit **od** zkoušky (tj. nemuset dělat zkoušku) – to be exempt **from** an examination
podvádět **u** zkoušky – to cheat an examination (AE), to cheat **in** an examination (BE)
přihlásit se **ke** zkoušce – to register **for** an examination, to sign **in for** an exam
přípravovat se na zkoušku (**z**) ... – to prepare for an examination (**in**) ..., to study for an examination (**in**) ...
projít lehce u zkoušky – to sail **through** an exam (informal), to get **through** an exam
prolézt **u** zkoušky – to scrape **through** an exam (informal)
propadnout u zkoušky – to flunk an examination
propadnout **ze** zkouškové písemky – to fail **on** the exam test, to fail **on** the exam paper
šprtát se **na** zkoušku – to cram **for** an exam (informal)
učit se **na** zkoušku (**z**) ... – to prepare for an examination (**in**) ..., – to study for an examination **in** ...
udělat kvalifikační zkoušky umožňující pracovat na disertaci – to pass qualification exams **into** candidacy
udělat úspěšně zkoušku – to do well **on** an examination (AE)
udělat zkoušku (**z**) ... – to pass an examination (**in**) ...
uspět **u** zkoušky – to do well **in** an examination

uzavřít jazykový kurz zkouškou – to conclude language training **by** an examination
uznat zkoušku – to recognize a passed examination
uznat zkoušku **z** jiné univerzity – to recognize an examination **from** a different university
vést si dobře u zkoušky – to do well **in** an examination
vyhodit studenta od zkoušky – to flunk a student (informal)
vyletět **u** zkoušky z fyziky – to flunk one's physics examination (informal)
vyletět **z** matematiky – to flunk mathematics (informal)
vymezit obsah zkoušky – to specify the content **of** the examination
zadat zkoušku (**z**) ..., zorganizovat zkoušku **z** – to administer an examination (**in**) ...

Poznámka:

Pro přijetí do doktorského (ale i magisterského) studia v USA musí mít uchazeč úspěšně vykonanou písemnou a ústní zkoušku, tzv. GRE, neboli **Graduate Record Examination** a stává se studentem – magisterského programu (**Master student**) nebo doktorandem (**PhD student**). Po úspěšném absolvování odborných přednášek a kurzů, což trvá zpravidla dva roky, absoluuje doktorand obtížnou klasifikovanou tzv. **Qualification Examination** (písemnou a ústní kvalifikační zkoušku) opravňující k zahájení práce na disertaci, čímž získává tzv. **Candidacy** (kandidaturu), tj. stává se kandidátem doktorského titulu, neboli **PhD candidate**.

zkratka = abbreviation

AV CR – Akademie věd české republiky, Česká akademie věd
BNL – Brookhaven National Laboratory
CAS – Czech Academy of Sciences, někde stále Academy of Sciences of the Czech Republic
CERN – (EONR) European Organization for Nuclear Research = CERN Evropská organizace pro jaderný výzkum
CIIRC – Czech Institute of Informatics, Robotics and Cybernetics = Český ústav informatiky, robotiky a kybernetiky
CIN – Company Identification Number
CTU – Czech Technical University = ČVUT – České vysoké učení technické
EQF – European Qualifications Framework = Evropský rámec kvalifikací
FNAL – Fermi National Accelerator Laboratory
FNSPE – Faculty of Nuclear Sciences and Physical Engineering = FJFI – Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská
GHI – Helmholtzzentrum fuer Schwerionenforschung, Darmstadt
IAEA – International Atomic Energy Agency = MAAE – Mezinárodní agentura pro atomovou energii
IČ – Company Registration Number = IČO, inventární číslo organizace
IP – Institute of Physics of the Czech Academy of Sciences = FÚ – Fyzikální ústav AV ČR
IPP – Institute of Plasma Physics of the Czech Academy of Sciences = ÚFP – Ústav fyziky plazmatu AV ČR
ISCED – International Standard Classification of Education = Mezinárodní klasifikace pro vzdělávací programy
MIT – Massachusetts Institute of Technology = MIT Massachussettský technologický institut

NRI Rez – Nuclear Research Institute Rez, plc = ÚJF –Ústav jaderné fyziky Řež a.s.
NRPI – National Radiation Protection Institute = SÚRO – Státní ústav radiační ochrany
PHEI – Public Higher Education Institution = VVŠ – veřejná vysoká škola --
SÚJB – State Office for Nuclear Safety = Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SÚJCHB – National Institute for Nuclear, Chemical and Biological Protection = Státní ústav
jaderné. chemické a biologické ochrany
SÚRAO – Radioactive Waste Repository Authority = Státní správa úložišť jaderného odpadu
SÚRO – National Institute of Radiation Protection = Státní ústav radiační ochrany
UK – Charles University = UK Univerzita Karlova
VVŠ – Veřejná vysoká škola

změna =
change

podstatné jméno + **change**
informace týkající se každé/jakékoliv změny - information regarding any change

sloveso + **change**
uvědomit (někoho) o změně (týkající se ...) – to notify (somebody) **of** change (pertaining) **to** ...

zmocnit =
to authorize, to authorise

to authorize + podstatné jméno
zmocit někoho, aby konal jménem někoho – to authorise somebody to act **on** somebody's behalf

znak =
logo, emblem

logo, emblem + podstatné jméno
státní znak České republiky – emblem **of** the Czech Republic
znak ČVUT– logo **of** the CTU

znalosti =
knowledge (of), competence, competency

competence + podstatné jméno
znalost na úrovni A – competence at level A

přídavné jméno + **knowledge**

oborné znalosti – professional knowledge, specialized knowledge

sloveso + **knowledge**

obnovovat si znalosti angličtiny – to brush up one's (knowledge of) English, to refresh one's knowledge of English

prohlubovat znalosti něčeho – to deepen the knowledge of ...

rozšiřovat si znalosti z různých oblastí zdělání – to expand one's knowledge in various areas of learning

získávat znalosti – to acquire knowledge

známka (tj. výsledek testu nebo zkoušky) = grade (častěji AE), mark (BE), score (počet bodů, celkový výsledek) viz též body (skóre), klasifikace, prospěch, zkouška

podstatné jméno + **grade**

známky ze všech předmětů – grades in all courses

to score + přídavné jméno

získat/dostat hodně bodů, tj. vynikající známky – to score high

podstatné jméno + **scale, marks, score**

hranice úspěšnosti (pro přijetí např. do školy) – cut-off score

průměr známek – average of marks obtained, average of marks achieved

stupnice známek (klasifikační stupnice) – grading scale

- výborně – excellent, an A, grade A, mark A
- velmi dobře – very good, a B, grade B, mark B
- dobře – good, a C, grade C, mark C
- uspokojivě – satisfactory, a D, grade D, mark D
- dostatečně – sufficient, an E, pass mark, grade E, mark E
- nedostatečně – failed, failure, an F, grade F, mark F

přídavné jméno + **mark, grade, result, score**

celková známka – total mark, total grade, total result, total score

dobrá známka – good grade, high grade

dobrá známka **při** zkoušce – good grades in an exam, high mark in an exam (BE)

dobrá známka **při** zkoušce – good grades on an exam (AE)

dobrá známka z optiky – good mark in optics, good grade in optics (BE)

dostatečná známka **pro** absolvování předmětu nebo kurzu, tj. „prospěl“ – pass mark (BE)

passing grade, pass

konečný počet bodů – final scores

nedostatečná známka – failing grade (AE)

nejlepší známka – top mark, top grade

průměrná známka – average mark, average grade
stropová hodnota/znamka pro počet přijímaných uchazečů/ strop – cut-off grade
špatná známka – bad grade, low grade
špatná známka **ze** statistiky – bad mark **in** statistics, low mark **in** statistics, poor grade **in** statistics
výborná známka – excellent mark, excellent grade
výpis známek a předmětů – transcript
výsledná známka – final mark, final grade
výsledná známka (tj. počet bodů) – final score

Poznámka:

Anglické slovo „**classification**“ znamená „řazení do skupin, třídění“, slovo „**classified**“ pak „utajovaný“, např. „utajované informace“ – „classified information“.

**znění (tj. v platném znění změn a doplňků) =
as amended**

**zodpovídat (za) =
to account for, to be responsible for**

to account for, to be responsible for + podstatné jméno
zodpovídat za (tj nést odpovědnost za) za svou činnost **někomu** - to account for one's activity to ... , to be responsible for one's activity to ...

**zpráva =
report**

Výroční zpráva – Annual Report on Activities (CTU)
Výroční zpráva o činnosti a hospodaření FJFI – Annual Report on Activities and Financial Management of FNSPE (dle MŠMT)
Výroční zpráva o hospodaření – Annual Economic Report (CTU)
Zpráva o hodnocení kvality vzdělávání – Report on Evaluation of the Quality Assurance
Zpráva o průběhu doktorského studia – PhD Progress Report

podstatné jméno + **report**
(výroční) zpráva doktoranda o průběhu studia – PhD progress report

přídavné jméno + **report**
sebehodnotící zpráva – self-evaluation report
výroční zpráva – annual report

sloveso + **report**

předložit zprávu (**někomu**) – to submit a report (**to**) ...
vypracovat zprávu **o** ... – to elaborate a report **on** ...
zpracovat zprávy **od** ... – to process the reports **from** ...

způsobilost =
competence (často v mn.č.), qualification, fitness =

přídavné jméno + **competence, qualification, fitness**
odborná způsobilost – professional qualification
pedagogická způsobilost – teaching competence, teaching qualification
zdravotní způsobilost – medical fitness

zrušit (tj. něco dříve ujednané, platné) =
to cancel

to cancel + podstatné jméno
zrušit plnou moc – to cancel a power **of** attorney
zrušit schůzku – to cancel an appointment
zrušit smlouvu – to cancel an order
zrušit usnesení – to cancel a resolution

Fráze:
až do odvolání – until cancelled

zrušit (tj. odvolat platnost nebo účinnost něčeho) =
to revoke

Příklad:
zrušit platnost předpisu ze dne (datum)..... ve znění jeho změn a doplňků – to revoke the provision of (date)... as amended.

zrušit (tj. oficiálně systém, instituci) =
to abolish

to abolish + podstatné jméno
zrušit katedru – to abolish a department

zřídit (tj. založit) =

to establish

to establish + podstatné jméno
zřídit katedru – to establish a department

ztráta (tj. finanční) = loss

sloveso + **loss**
uhradit ztrátu – to cover a loss

zůstatek (tj. finanční) = balance

balance + podstatné jméno –
zůstatek **z** finčních příspěvků – balance **from** grants

zveřejnit = to publish, to make something public

to publish, to make public + podstatné jméno
zveřejnit své stanovisko **na** webu – to make one's views public **on** the website
zveřejnit témata disertací – to publish the topics **of** dissertations
zveřejnit výsledky – to publish the results

žádat o = to apply for

apply for + podstatné jméno
žádat písemně **o** ... – to apply **for** sthing **in** writing
žádat o přijetí **do** doktorského programu fyziky – to apply **to** a physics PhD program (AE)

žadatel (tj. ten, kdo podává žádost, uchazeč) = applicant

applicant + podstatné jméno

student žádající o místo na univerzitě – student applicant **for** a place
uchazeč o studium – applicant to be admitted to studies, study applicant
žadatel o místo – job applicant
žadatel v užším výběru – shortlisted applicant

podstatné jméno + **applicant**

procento žadatelů přijatých na univerzitu – percentage of applicants accepted/admitted into a university

přídavné jméno + **applicant**

perspektivní žadatel/uchazeč – prospective applicant
úspěšný žadatel/uchazeč – successful applicant
žadatel přicházející v úvahu – eligible applicant
žadatel s vhodnou kvalifikací – suitably qualified applicant

sloveso + **applicant**

dát uchazeče do užšího výběru – to be shortlisted, to shortlist an applicant
konat přijímací pohovor – to interview an applicant
prověřit tj. prosit uchazeče – to screen applicants
vybrat (pečlivě) uchazeče – to select an applicant
vyhodnotit žadatele – to evaluate applicants
zamítnout uchazeče – to turn down an applicant, to reject an applicant

žádost (tj. formulář) =

application form

viz též žádost (písemnost, jíž se o něco žádá)

Formulář žádosti např. o stipendium – Scholarship/Fellowship/Bursary Application Form:

Instrukce pro vyplnění žádosti – Application guidelines

Konečný termín podání žádosti (datum) – Application deadline (date)

Poplatek za žádost o ... – Application fee **for** ...

Zpracování žádosti – Application process, Application procedure

Možné body vyplňované v žádosti:

Titul – Title, i.e. Mr/Mrs/Ms/Doctor (zde se nepíše tituly, tj. např. Ing., Bc., Mgr., neboť se v angličtině označují spíše jako „Degree“)

Křestní jméno – First name/given name/forename

Příjmení – Surname/family name

Další křestní jméno – Middle name (hlavně v USA)

Samoplátce – Self-funding (student)

Počet vyživovaných dětí – Number of dependent children

Stav – Marital status:

– svobodná, svobodný – single

– vdaná/ženatý – married

- druh/družka – common-law wife/husband

Adresa – Address

Adresa trvalého pobytu – Permanent address, Home address

Země trvalého pobytu – Country of permanent residence

Doručovací adresa – Mailing address, Correspondence address

Poštovní směrovací číslo – Postcode (VB), zip code (USA)

Dočasná/přechodná adresa – Temporary address

Telefon – Telephone; mobil – Mobile Phone (VB), Cell Phone (USA)

E-mailová adresa – E-mail address

Státní příslušnost/státní občanství – Nationality (VB), Citizenship (USA)

Dvojitá příslušnost/občanství – Dual nationality, Dual citizenship

Datum a místo narození – (born on) day, month, year (BE) / month, day, year /m.d.y.(AE); place

Dosavadní praxe – Professional experience

Dosažené vzdělání – Education and degrees attained so far

Povolení k pobytu – Residence permit

Nejvyšší dosažené vzdělání – Highest level of education completed

Předpokládané datum ukončení vysokoškolského vzdělání a získání hodnosti (titulu) –

Anticipated date of degree award

Číslo občanského průkazu nebo průkazu totožnosti – ID card number

Rodné číslo (bylo-li přiděleno) – Birth number (if assigned) (v ČR), jinde: Social security number, National identification number, National identity number, National insurance number

Číslo pasu – Passport number

Dosažené akademické hodnosti, dosažené akademické vzdělání – Previous degrees

Matěřský jazyk – Mother tongue

Znalost angličtiny – English language competence:

- střední úroveň, tj. mírně pokročilá – intermediate knowledge of English; intermediate
- pokročilá úroveň, tj. pokročilá – advanced knowledge of English; advanced
- aktivní znalost (jazyka) – speaking knowledge
- pasivní znalost (jazyka) – reading knowledge

Žádost o přijetí do doktorského studia : Admission to a PhD programme

- **Žádost – její součásti – Application including:**

Hodnocení studijních výsledků předchozího studia – Evaluation of former academic performance

Doporučení ke studiu – Letter or Letters of recommendation; References

Motivační dopis – Personal statement

- **Vstupní požadavky –Application requirements**

Absolvování požadovaných předmětů a přednášek – Completion of relevant courses

Ukončené studium v oboru ... – Graduation with a degree in ...

Finanční zajištění studia – stipendium pokrývající školné, kolejné a jiné poplatky –

Financial aid – fellowships to cover tuition, accommodation and other fees

- **Doktorské studium – řádné; distanční, doba trvání: roky – Doctoral Degree Programme, full-time: 4 years; part-time: up to 8 years**

- **Minimální požadavky – Minimum requirements**

A. Studijní požadavky a výzkum – Coursework and research

Přednášky z ... / kurzy ... (dle plánu) – coursework in ... (as required)

- a) povinné stěžejní (základní) kurzy a přednášky: 3/5 – core courses : 3/5
- b) volitelné kurzy a přednášky: 2/5 – elective courses: 2/5
- B. Absolvování zkoušek umožňujících práci na zvoleném výzkumném tématu – Passage of preliminary examinations qualifying for PhD thesis research (qualification exam):
 - a) písemná zkouška (bez použití literatury) z absolvovaných přednášek – written closed-book examination covering courses taken
termín: konec prvního roku studia – term: end of first year
možnost opakovat zkoušku – retake possible
 - b) po předložení návrhu výzkumu důkladná ústní zkouška z problematiky výzkumu – on submission of written research proposal oral examination demonstrating in-depth knowledge of research area
termín: konec druhého roku studia – term: end of second year
definitivní souhlas k přijetí do doktorského programu – full matriculation
- C. Získání důkladných znalostí celého oboru výzkumu, jejich aplikace na problém, předložení dizertace a její obhajoba – acquiring deep knowledge in the research field applied to chosen problem; submission and defence of dissertation
Každý rok studia: výroční zpráva – every year: Annual Progress Report
- **Dizertace** – Doctoral thesis/dissertation
Požadavky kladené na dizertaci – Doctoral thesis requirements:
 - A. dobrá vědecká a jazyková úroveň (logická stavba, zvládnutí gramatiky, prezentace) – good scientific writing (logic, grammar, presentation)
 - B. Abstrakt – 600 slov – 600-word abstract
 - C. Závěrečná zkouška – State Doctoral Examination
 - D. Veřejná obhajoba dizertace, prezentace výsledků – Public defence of doctoral thesis, presentation of results
 - E. Zkouška bez účasti veřejnosti – Closed examination

Poznámka:

1. Na formulářích bývá většinou bod „**datum a místo narození**“ uveden, při psaní žádostí bez formuláře se toto uvádí pouze, je-li tento údaj požadován. Údaj „**stav**“ se většinou nepožaduje.
2. České slovo „**titul**“ zahrnuje i akademické hodnosti bakalář (Bc.) a magistr (Mgr.) uváděné v ČR před jménem, avšak. anglické slovo „title“ tyto akademické hodnosti nezahrnuje. Angličtina chápe jako titul „pan“ (Mr), „paní“ (Mrs), „slečna“ (Miss) a „univerzální označení pro ženu“ Ms., titulem je však dle anglického usu „professor“ (Professor) a „doctor“ (Doctor), uváděné před jménem. Akademické hodnosti se v angličtině označují slovem „degree“ (má magistra – he holds a Master’s Degree). Ph.D. v češtině je akademicko-vědecký titul a uvádí se za jménem, stejně jako v angličtině.
3. České slovo „**národnost**“ (např. česká, slovenská, německá) angličtina v našem významu nepoužívá. Pro vyjádření našeho pojmu „**státní příslušník**“, tj. občan mající určitou státní příslušnost, se používá hlavně ve VB slovo „national“, resp. „**státní příslušnost**“ je vyjádřena slovem „nationality“, v USA se používá spíše slovo „citizen“ (občan) a „citizenship“ občanství). Češi dle toho uvádějí jako „státní příslušnost“ nebo „občanství“ do dotazníku „Czech Republic“, pokud se vyžaduje národnost, pak „Czech“, „Czech nationality“..

**žádost (tj. písemnost, již se o něco žádá) =
application, petition (formal), request (zdvořilá prosba)
viz též žádost (formulář)**

Žádost o obhajobu disertační práce – Application **for** Dissertation Defence, Application **for** Doctoral Thesis Defence

Žádost o přijetí **do** řádného nebo distančního doktorského studia – Application **for** Admission to Full-time or Part-time PhD Programme

Žádost – výstupní list – Form for Clearance Certificate

podstatné jméno + application

poslední den podávání žádostí **o** ... – the deadline **for** submission **of** applications **for** ...

příloha **k** žádosti – appendix **to** the application, supplement **to** the application

žádost adresovaná proděkanovi – a petition **to** the Vice-dean (formal)

žádost **o** grant – grant application

žádost **o** institucionální akreditaci (pro oblast vzdělávání) – request **for** institutional accreditation **for** a field **of** education

žádost **o** místo – job application

žádost **o** místo (pozici) ... – application **for** the position **of** ...

žádost **o** místo sekretářky děkana – application **for** the position **of** Assistant to the Dean
– application **for** the position **of** Secretary to the Dean

žádost **o** opakování 1. ročníku podaná **proděkanovi** – an application **to** the Vice-dean **for** readmission **to** the first year (of study)

žádost **o** opakování zkoušky – application **for** permission **to** retake an examination

žádost o vízum – visa application

přídavné jméno + application

písemná žádost – written application, application submitted **in** writing

úspěšná žádost **o** ... – successful application **for** ...

sloveso + application, request

doporučit žádost – to recommend an application

nevyhovět žádosti – to dismiss an application

očekávat/uvítat žádost **o** ... – to invite an application **for** ... (při konkurzu)

odůvodnit žádost – to justify an application

podat žádost **o** uznání zahraničního vysokoškolského studia – to submit an application **for** recognition **of** foreign higher education

podat žádost **o** doktorské studium (tj. o přijetí **do** doktorského studia) – to submit an application **for** admission **to** the PhD Programme, to file an application **for** admission **to** the PhD Programme

podat žádost **o** přijetí **v** elektronické podobě – to submit an application **in** electronic form

podat žádost **o** přijetí **v** listinné podobě – to submit an application **for** admission **in** paper form

poslat žádost **na** studijní oddělení – to send (**in**) an application **to** the Department of Student Affairs

přijímáme žádosti **od** všech studentů – we welcome applications **from** all students

předložit žádost **o** ... – to submit an application **for** ...
 předložit žádost **o** akreditaci habilitačního řízení – to submit a request **for** the accreditation **of** the habilitation procedure
 předložit žádost **o** akreditaci – to submit a request **for** institutional accreditation
 předložit žádost **o** řízení **ke** jmenování profesorem – to submit a request **for** the accreditation of the appointment **of** professor
 přijmout žádost – to accept an application
 připojit **něco k** žádosti – to attach **something to** an application
 přizpůsobit žádost požadavkům studijního programu – to tailor the application **to** the programme
 rozhodnout **o** žádosti – to decide **on/upon** an application
 rozhodnout **o** žádosti **do** X dnů **ode** dne jejího předložení – to decide **upon/on** an application **within** X days **of** its submission
 schválit žádost – to approve an application
 stáhnout žádost – to withdraw an application
 vyhovět žádosti – to grant an application
 vyplnit žádost **o** ... to fill in an application form **for** ..., to fill out an application form **for** ..., to complete an application form **for** ...
 vzít v úvahu žádost – to consider an application
 zamítnout žádost – to reject an application, to dismiss an application

Příklady:

Vypisuje se konkurz **na** místo učitele angličtiny **na** katedře humanitních věd a jazyků.
 Applications are invited **for** the post **of** Lecturer **in** English **at** the Department of Humanities (starší název Social Sciences and Languages).

Žádosti **o** místo profesora aplikované fyziky je třeba zaslat nejpozději **do** 31. března.
 Konečný termín pro příjem žádostí **o** místo profesora aplikované fyziky je 31. březen.
 Applications are invited **for** the post **of** Professor **in** Applied Physics no later than March 31st.

Žádosti se přijímají **do** 31. 3.
 Applications are accepted **by** March 31st.
 Applications are due by the 31st of March.

Výjimku je možno udělit **na základě** žádosti předložené děkanovi fakulty.
 Exceptions are granted **on** application **to** the Dean.

žezlo =
sceptre (BE), scepter (AE), mace

životopis =
curriculum vitae [ku'rikjuləm 'vi:itai]/CV (BE); résumé/resume
[ʹrezju:mei] (AE)
viz též abstrakt, abstrakt (rozšířený), anotace, shrnutí

Poznámka:

Ve **Velké Británii a Evropě** je běžný i pojem „**CV**“, životopis bývá 1 – 2 strany dlouhý a účelově i delší.

V **USA a Kanadě** se pojem „**résumé**“ používá spíše v komerční sféře, mívá nejvýše 3 strany, shrnuje stručně v přehledné formě dosavadní praxi a zdůrazňuje úspěchy pisatele. „**CV**“ naproti tomu je běžný v akademické sféře a rozvádí podrobně a obšírně (i přes 10 stran) dosavadní praxi a úspěchy.

Sloveso „**to resume**“ [ri'zju:m] znamená „začít znovu nějakou činnost“, např. „zkoušky začnou znovu později než se předpokládalo“ – examinations will resume later than expected

České slovo „**résumé**“ znamená totéž co „shrnutí“. V tomto významu se v angličtině používá slovo „**summary**“.

Výraz „**strukturovaný životopis**“ se v angličtině nepoužívá.